

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„JEŻYCE – PÓŁNOC” CZĘŚĆ A1 W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

MGR JOANNA ŻOMERSKA (KIEROWNIK ZESPOŁU)

MGR INŻ. ANNA MOCZKO (WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE ZIELENI)

J. Żomerska

A. Moczko

POZNAŃ, 13 KWIETNIA 2023 R./28 LIPCA 2023 R.*

*PROGNOZA ZAKTUALIZOWANA NA ETAP WYŁOŻENIA PROJEKTU MPZP DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

1.	WPROWADZENIE.....	3
1.1.	Informacje wstępne.....	3
1.2.	Podstawy formalno-prawne opracowania.....	3
1.3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania.....	4
1.4.	Wykorzystane materiały i metody pracy.....	4
2.	CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	8
2.1.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu.....	8
2.2.	Geomorfologia, rzeźba terenu.....	9
2.3.	Budowa geologiczna i warunki gruntowe.....	10
2.4.	Zasoby naturalne.....	11
2.5.	Gleby.....	11
2.6.	Warunki wodne.....	11
2.7.	Szata roślinna.....	12
2.8.	Świat zwierzęcy.....	15
2.9.	Klimat lokalny.....	16
2.10.	Jakość powietrza atmosferycznego.....	16
2.11.	Klimat akustyczny.....	19
2.12.	Jakość wód.....	21
2.13.	Obszary cenne kulturowo.....	22
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	23
4.	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU.....	26
4.1.	Cel opracowania projektu planu.....	26
4.2.	Ustalenia projektu planu.....	26
4.3.	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	32
4.4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	33
5.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	34
6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.....	37
6.1.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki geologiczne.....	37
6.2.	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	40
6.3.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	40
6.4.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	43
6.5.	Oddziaływanie na szatę roślinną i zwierzętą.....	44
6.6.	Oddziaływanie na krajobraz.....	47
6.7.	Oddziaływanie na powietrze.....	49
6.8.	Oddziaływanie na klimat lokalny.....	51
6.9.	Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	53
6.10.	Oddziaływanie na ludzi.....	56
6.11.	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe.....	58
6.12.	Oddziaływanie na dobra materialne.....	59
6.13.	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.....	60
6.14.	Oddziaływanie transgraniczne.....	61
7.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	61
8.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP.....	62
9.	STRESZCZENIE I WNIOSKI.....	62

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Uwarunkowania i powiązania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem mpzp
3. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym w roku 2022
4. Zasięgi oddziaływania hałasu kolejowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym w roku 2022
5. Oświadczenie autora prognozy

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu.

Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XVII/186/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 30 sierpnia 2011 r w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce – Północ” w Poznaniu. Uchwała ta dotyczy dużego fragmentu Jeżyc, położonego pomiędzy: linią kolejową nr 351 i ul. św. Wawrzyńca, ul. Kościelną, ul. J. H. Dąbrowskiego oraz ul. S. Żeromskiego.

Z uwagi na dużą powierzchnię obszaru (57,8 ha), a także znaczne zróżnicowanie zagospodarowania poszczególnych fragmentów Jeżyc, koszty wykupu terenów pod lokalizację nowego przebiegu ulicy św. Wawrzyńca, trudne do przewidzenia skutki wyburzeń i zmian na terenach poprzemysłowych, w trakcie prac projektowych (w 2013 r.) zdecydowano o podziale projektu planu na sześć odrębnych części, oznaczonych symbolami od A do F.

Dla części oznaczonych symbolami od B do F plany miejscowe zostały już uchwalone w ubiegłych latach, natomiast niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy ostatniej części, oznaczonej symbolem A, położonej w północnej części obszaru objętego wyżej wskazaną uchwałą.

Należy też dodać, że w 2022 r. projekt planu dla części A został również podzielony, w wyniku czego wydzielono większą część A1, której dotyczy niniejsza prognoza oraz mniejszą część A2, która objęła jedynie niewielkie tereny w rejonie wiaduktu kolejowego.

Obszar projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu ograniczony jest linią kolejową nr 351, ul. Kościelną, ul. św. Wawrzyńca oraz ul. S. Żeromskiego. Powierzchnia projektu mpzp wynosi około 8,8 ha.

Obszar opracowania od południa graniczy z obowiązującymi mpzp: „Jeżyce – Północ” część B w Poznaniu¹, „Jeżyce – Północ” część E w Poznaniu², „Jeżyce – Północ” część C w Poznaniu³, „Jeżyce – Północ” część D w Poznaniu⁴, a od północy z mpzp „Sołacz – część B” w Poznaniu⁵ oraz od wschodu z opracowywanym mpzp dla obszaru „Jeżyce – rejon ul. Norwida” w Poznaniu⁶.

Szczegółowy przebieg granicy obszaru, dla którego sporządzono projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przedstawiono na załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych.

¹ uchwała Nr XLI/696/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 24 stycznia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2017 r., poz. 934)

² uchwała Nr XXXIX/677/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 8 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2020 r., poz. 10222)

³ uchwała Nr VII/84/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 26 lutego 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2019 r., poz. 2776)

⁴ uchwała Nr XXIV/324/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 9 lutego 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2016 r., poz. 1864)

⁵ uchwała Nr L/909/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 6 lipca 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2021 r., poz. 5905)

⁶ uchwała Nr XXX/417/VI/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 17 kwietnia 2012 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Jeżyce - rejon ul. Norwida” w Poznaniu

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także na dalszym etapie procedury podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Stosownie do wymogu art. 53 ust. 1 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.481.2011.AK.1 z dnia 25.10.2011 r.,
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-72/1-215(1)/11 z dnia 04.11.2011 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wyd. Mat.-Przyr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Lewińska J., Zgud K., Baścik J., Wiatrak W., *Klimat obszarów zurbanizowanych*, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1990,
- Lewińska J. red., *Klimat miasta Vademecum urbanisty*, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie, Kraków 1991,
- Seneta W. Dolatowski J., *Dendrologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2013,

- *Zmiany sieci wodnej w Poznaniu w latach 1945 – 1994*, Kowalik A., w: *Wody powierzchniowe Poznania, Problemy wodne obszarów miejskich*, pod. red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Sorus, 1995 r.

Materiały kartograficzne:

- mapa ewidencyjna w skali 1: 1000,
- Baza danych glebowych, WODGiK, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, GEOMAT Sp. z o.o., 2004,
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 – Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania – Mapy serii geologiczno-inżynierskich na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, 5 m w skali 1:10 000, Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t. w skali 1:10 000, Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej w skali 1:10 000, ark. N-33-130-D-b-3, PIG-PIB, Program Geozagrożenia i Geologia Inżynierska, Warszawa 2013-2017 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2023.1094 t.j.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U.2022.2556 t.j.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz.U.2023.1336 t.j.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U.2023.977 t.j.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz.U.2022.2625 t.j.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz.U.2023.682 t.j.),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminie* (Dz.U.2022.2519 t.j.),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1225),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U.2022.2380 t.j.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 2300),
- Rozporządzenie Rady Ministrów 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. 2013 poz. 640),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r., poz.335),
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) – akt archiwalny,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz. U. z 2022, poz. 2649),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr IX/166/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 6238) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956),
- Uchwała Nr XXXIX/942/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r., poz. 8808),
- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”,
- Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 26 października 2016 r., poz. 6249).

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2021 r.,
- Analiza symulacyjna układu drogowego dla rozbudowy ul. Św. Wawrzyńca – od ul. Niestachowskiej do ul. Kościelnej w Poznaniu, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP Oddział w Poznaniu, Poznań, Sierpień 2016 r.,

- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Atlas pławów Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej – Etap II. Opracowanie wykonane ze środków Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania. Praca zbiorowa, red. Kaczmarek M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J., Konieczna P. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013,
- Baza danych geologiczno-inżynierskich wraz z opracowaniem Atlasu geologiczno-inżynierskiego Poznania, zespół pod kierunkiem mgr inż. Mirosława Musiatewicz, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, PGiGF „Geoprojekt” Sp. z o.o, Warszawa, sierpień 2007,
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie ul. Św. Wawrzyńca na odcinku od ulicy Żeromskiego/Niestachowska do ulicy Kościelnej, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, decyzja WOO-II.420.325.2018.EK.19 z dnia 02.09.2019 r.,
- Koncepcja zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w Poznaniu, Tom II – Część szczegółowa *Zlewnia nr 20 Inne*, Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o., Poznań, 2013 r.
- Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu operacyjnego wg danych z 2020 roku, <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>,
- Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>,
- Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela, <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>,
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce – Północ” część B w Poznaniu, MPU, (styczeń 2017 r.),
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce – Północ” część C w Poznaniu, MPU (październik 2018 r.),
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce – Północ” część D w Poznaniu, MPU (marzec 2015 r.),
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Sołacz – część B” w Poznaniu, MPU, marzec 2021,
- PROJEKT BUDOWLANY Budowa ulicy Św. Wawrzyńca na odcinku od ul. Żeromskiego / Niestachowska do ul. Kościelnej w Poznaniu, SMP Projektanci spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k., Poznań, wrzesień 2019 r.,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Poznań kwiecień 2022 r.,
- Strategiczna mapa hałasu miasta Poznania 2022, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, 2022,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.

Inne źródła:

- wizje terenowe (lipiec 2022 r., styczeń 2023 r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU, 2022 r.)
- <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/pms>
- <http://baza.pgi.gov.pl/>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl>
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowych pozwoliły na przedstawienie obecnego sposobu i stanu zagospodarowania obszaru oraz jego najbliższego otoczenia. Pozwoliły również na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, jakości wód i klimatu akustycznego. Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego. Ze względu na ogólny charakter zapisów planu (nie zawierającego konkretnych rozwiązań realizacyjnych poszczególnych inwestycji, a jedynie przypisującego terenom określone cechy i funkcje) brak tu jest ścisłych informacji o charakterze ilościowym, a prognoza ma charakter jakościowy.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu położony jest w śródmiejskiej części Poznania, w północnej części Jeżyc – pomiędzy ul. S. Żeromskiego a ul. Kościelną. Obejmuje przede wszystkim tereny komunikacyjne, w tym drogowe – ul. św. Wawrzyńca (na odcinku od ul. Kościelnej do ul. S. Żeromskiego), fragmenty ul. Kościelnej i ul. Grudzieniec oraz teren kolejowy PKP, a także nieliczne tereny zabudowane, nieużytki oraz jeden teren zieleni urządzonej, położony w pasie rozdziału ul. Kościelnej, czyli skwer im. Marii Paradowskiej.

Nowa ul. św. Wawrzyńca wybudowana została w 2021 r., na odcinku od ul. S. Żeromskiego do ul. Kościelnej. Droga prawie na całej długości jest jednojezdniowa (o szerokości jezdni 7 m), jedynie w zachodniej części, w rejonie skrzyżowania z ul. S. Żeromskiego, rozszerza się do dwóch jezdni. Od strony wschodniej nowa ul. św. Wawrzyńca włącza się do istniejącej ul. Kościelnej – w bezpośrednim sąsiedztwie terenu kolejowego.

W granicy projektu planu znajduje się również stary odcinek ul. św. Wawrzyńca, który przebiega kilkadziesiąt metrów poniżej nowej drogi na znacznie krótszym odcinku – od skrzyżowania z ul. Kościelną do mniej więcej połowy nowej drogi. Stary odcinek ul. św. Wawrzyńca podłączony został do nowej ulicy.

Wzdłuż nowej ul. św. Wawrzyńca, po stronie północnej zlokalizowany jest teren kolejowy, który również znalazł się w granicy projektu. Teren ten obejmuje nasyp kolejowy, na którym łączą się dwie linie: nr 351 relacji Poznań Główny – Szczecin Główny i nr 354 relacji Poznań Główny – Piła Główna.

Po południowej stronie nowego odcinka ul. św. Wawrzyńca w granicy projektu znalazło się pięć niewielkich fragmentów terenów mieszkaniowo-usługowych, położonych w kwartałach zabudowy pomiędzy ulicami M. Rodziewiczówny, K. Janickiego, S. Szczepanowskiego, z czego tylko na dwóch z nich zlokalizowane są fragmenty istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

W granicy projektu znalazły się również tereny położone pomiędzy starym a nowym odcinkiem ulicy św. Wawrzyńca. W tej części projektu zlokalizowana jest średniowysoka zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (budynek przy ul. Kościelnej 45) i niska zabudowa usługowa, w tym zabytkowy kompleks budynków Zagrody Bamberskiej (przy ul. Kościelnej 43), w której prowadzona jest różnorodna działalność usługowa (np. restauracja, sklep, biura). Znajduje się tu również niewielki budynek barakowy (przy ul. św. Wawrzyńca 10), w którym prowadzony jest serwis i hurtownia samochodowa, a także parkingi oraz tereny nieużytkowane, porośnięte zielenią spontaniczną, mocno zdewastowane i zaśmiecone.

W granicy projektu znalazł się północny odcinek dwujezdniowej ul. Kościelnej – na odcinku od wiaduktu kolejowego do ul. Jeżyckiej (nie objętej już granicą projektu) wraz z jej szerokim pasem rozdziału, stanowiącym skwer im. Marii Paradowskiej. Skwer porośnięty jest zróżnicowaną zielenią (drzewami, krzewami i murawą) oraz zagospodarowany elementami małej architektury. W jego zasięgu zlokalizowane jest wejście do schronu (Schronu Pasjonatów Podziemi), stanowiącego niemiecką szczelinę przeciwlotniczą z 1944 r. oraz stacja transformatorowa.

Przez analizowany obszar przebiegają liczne sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci: wodociągowa, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, ciepłownicza, gazowa, elektroenergetyczna, telekomunikacyjna.

Pośród sieci magistralnych w granicy znajdują się: fragment magistrali ciepłowniczej, przebiegającej napowietrznie wzdłuż północnej skarpy nasypu kolejowego (po stronie Sołacza) oraz podziemny odcinek pod nasypem kolejowym i ul. św. Wawrzyńca, kolektor deszczowy w ul. św. Wawrzyńca, kolektor sanitarny w ul. św. Wawrzyńca oraz napowietrzna linia elektroenergetyczna WN-110 kV, biegnąca wzdłuż fragmentu ul. św. Wawrzyńca i skablowana linia elektroenergetyczna WN-110 kV, biegnąca pod nasypem kolejowym i ul. św. Wawrzyńca.

Najbliższe otoczenie analizowanego projektu planu stanowią:

- od zachodu – teren komunikacyjny obejmujący skrzyżowanie ul. św. Wawrzyńca z ul. S. Żeromskiego oraz wiadukt kolejowy,
- od północy – ul. Grudzieniec oraz położone przy tej ulicy tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i mieszkaniowej wielorodzinnej oraz teren ogrodów działkowych ROD im. Stanisława Moniuszki,
- od wschodu - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej położone przy ul. Kościelnej – na odcinku pomiędzy ul. Jeżycką a terenem kolejowym,
- od południa – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej Jeżyc, położone przy ul. M. Rodziewiczówny, K. Janickiego, S. Szczepanowskiego.

2.2. Geomorfologia, rzeźba terenu

Obszar projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu, wg podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne⁷, położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5), w mezoregionie Pojezierze Poznańskie (315.51).

Analizowany obszar zlokalizowany jest na południowym stoku szerokiej rynny subglacialnej, wykorzystywanej przez rzekę Bogdanę, przepływającą po północnej stronie od obszaru projektu

⁷ Według najnowszego podziału z 2016 r., sporządzonego w ramach zlecenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikację przebiegu granic regionów fizyczno-geograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000) (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>).

planu, stanowiącą lewostronny dopływ rzeki Warty. Należy jednak podkreślić, że urbanizacja analizowanych terenów i ich otoczenia spowodowała zmianę cech konfiguracyjnych obszaru i zanik jego pierwotnej mikrorzeźby.

W granicach omawianego obszaru różnice wysokości pomiędzy poszczególnymi terenami sięgają miejscami ok 10 m. Teren drogowy ul. św. Wawrzyńca oraz tereny zabudowane położone przy tej ulicy są stosunkowo płaskie, położone, w zależności od miejsca, na wysokości od ok. 66 do ok. 69 m n.p.m.

Z kolei na terenie kolejowym znajduje się nasyp, charakteryzujący się znacznymi różnicami wysokości. Podstawy skarp znajdują się na rzędnych 68-69 m n.p.m., natomiast jego korona na wysokości ok. 75 m n.p.m. Zatem wysokość względna dochodzi do 7 m.

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

W podłożu obszaru objętego granicą projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu udokumentowane zostały osady trzeciorzędu i czwartorzędu. Rynna subglacialna rzeki Bogdanki, w obrębie której położony jest analizowany obszar, wypełniona jest holocenickimi osadami akumulacji rzeczno-bagiennej i jeziornej, odłożonymi na grubej warstwie plejstocenickich utworów wodnolodowcowych, z rozległymi seriami zastoiskowymi, stanowiącymi strefy koncentracji wód powierzchniowych i podziemnych.

Ze względu na znaczną urbanizację analizowanego obszaru współcześnie na stropie gruntów rodzimych występują grunty antropogeniczne o zróżnicowanej miąższości.

W trakcie badań podłoża gruntowo-wodnego, prowadzonych na analizowanym obszarze na potrzeby przygotowania do realizacji inwestycji związanej z budową ul. św. Wawrzyńca⁸, od powierzchni zanotowano warstwę nasypów niekontrolowanych, w skład których wchodziły: piaski różnofrakcyjne, gliny piaszczyste, piaski gliniaste, gliny pylaste, pyły piaszczyste, piaski próchnicze, żwiry, kamienie, humus, gruz ceglany, gruz betonowy.

Lokalnie występowały tu też nasypy budowlane, a więc grunty formowane w sposób kontrolowany (na ogół w celu zniwelowania nierówności terenu lub w trakcie realizacji różnych inwestycji, np. liniowych), które w przypadku analizowanego obszaru zanotowane zostały w nasypie kolejowym.

Grubość warstw nasypowych była zróżnicowana i wynosiła od 0,6 do ok 3,0 m w przypadku nasypów niekontrolowanych oraz co najmniej 10,0 m dla nasypu budowlanego (kolejowego).

Generalnie grunty nasypowe charakteryzują się mało korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi na potrzeby posadawiania obiektów budowlanych. Z tego względu w trakcie realizacji nowej drogi zaplanowana została na całym projektowanym odcinku wymiana nasypu niekontrolowanego na nasyp budowlany.

Pod warstwą nasypów zanotowane zostały warstwy gruntów spoistych, w tym plejstocenickie osady zastoiskowe w postaci glin piaszczystych, glin pylastych, pyłów, pyłów piaszczystych, a także plejstocenickie osady lodowcowe w postaci szarych, skonsolidowanych glin piaszczystych.

Oprócz powyższych gruntów spoistych, w podłożu analizowanego obszaru zanotowano również niespoiste, plejstocenickie osady wodnolodowcowe w postaci piasków pylastych, drobnych, średnich i grubych.

Zarówno osady zastoiskowe, jak i osady lodowcowe charakteryzują się średniokorzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi na potrzeby posadawiania obiektów budowlanych. Z kolei wodnolodowcowe grunty niespoiste charakteryzują się korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi i stanowią dobre podłoże do bezpośredniego posadowienia.

⁸ PROJEKT BUDOWLANY Budowa ulicy Św. Wawrzyńca na odcinku od ul. Żeromskiego / Niestachowska do ul. Kościelnej w Poznaniu, TOM I
Projekt zagospodarowania terenu, SMP Projektanci spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k., Poznań, wrzesień 2019 r.

2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż kopalin⁹, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)¹⁰, gruntów leśnych¹¹.

2.5. Gleby

Obszar objęty projektem planu „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu jest terenem całkowicie zurbanizowanym, na którym występują grunty zurbanizowane (Tz)¹², pozbawione naturalnej warstwy gleby. Charakter przekształceń gleb na opisywanym terenie jest zróżnicowany i zależy od sposobu dotychczasowego zagospodarowania terenu. Najbardziej przekształcone zostały gleby na terenach komunikacyjnych oraz na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej posiadającej kondygnacje podziemne.

Negatywny wpływ na właściwości fizyczne i chemiczne gleb na terenach silnie zurbanizowanych (terenach komunikacyjnych oraz zabudowanych dużymi obiektami kubaturowymi z kondygnacjami podziemnymi) następuje głównie w wyniku uszczelnienia powierzchni oraz zastosowania materiałów budowlanych wpływających na naturalną przepuszczalność gruntów. W celu uzyskania odpowiednich właściwości gruntu przeznaczonego pod inwestycje, dokonuje się przemieszczenia dużych mas ziemnych, utwardzenia oraz wzbogacenia podłoża o materiały mineralne, takie jak np. piasek, żwir, cement. Zabiegi te powodują wzrost przepuszczalności i przyspieszenie tempa infiltracji w głąb profilu glebowego, co w istotny sposób wpływa na przyspieszenie tempa migracji zanieczyszczeń do wód gruntowych.

Z informacji zawartych w „Atlasie geochemicznym Poznania i okolic”¹³ wynika, że występujące tu gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym o pH mieszczącym się w przedziale 7,4 – 9,3.

2.6. Warunki wodne

Obszar projektu planu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Bogdanka (kod RW60001018578¹⁴) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

W graniach projektu nie występują ciekie i zbiorniki wodne. W najmniejszej odległości od granic obszaru opracowania przepływa rzeka Bogdanka, stanowiąca lewobrzeżny dopływ Warty, wraz ze sztucznie utworzonymi stawami Sołackimi, zlokalizowanymi w obrębie parku Sołackiego.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim miasta Poznania”¹⁵, na przeważającej części omawianego obszaru zwierciadło wód gruntowych występuje na głębokościach w przedziale od 2 do 5 m p.p.t., natomiast lokalnie notowane były płycej, w części wschodniej na głębokości od 1 do 2 m.

W trakcie badań podłoża gruntowo-wodnego, prowadzonych na analizowanym obszarze na potrzeby przygotowania do realizacji inwestycji związanej z budową ul. św. Wawrzyńca¹⁶, wody gruntowe stwierdzono w większości otworów na ogół w głębszym podłożu, w obrębie osadów piaszczystych. Poziom zwierciadła o charakterze mieszanym (swobodne lub napięte), głównie w zależności od rzędnej wylotu otworu, stabilizował się na różnych głębokościach tj. 1,3 – 4,5 m p.p.t.

⁹ <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7>

¹⁰ <https://geolog.pgi.gov.pl/>

¹¹ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

¹² Mapa glebowo-rolnicza

¹³ Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

¹⁴ Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021) – RW60001718578 (Bogdanka)

¹⁵ Mapy głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej, w skali 1:10 000, ark. N-33-130-D-b-3, Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, 2017 r.

¹⁶ PROJEKT BUDOWLANY Budowa ulicy Św. Wawrzyńca na odcinku od ul. Żeromskiego / Niestachowska do ul. Kościelnej w Poznaniu, TOM I Projekt zagospodarowania terenu, SMP Projektanci spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k., Poznań, wrzesień 2019 r.

Omawiany obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Analizowany obszar nie jest również położony w zasięgu stref ochronnych ujęć wód, dla których *Prawo wodne* ustanawia ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wód.

2.7. Szata roślinna

Z uwagi na całkowite przekształcenie antropologiczne obszaru objętego projektem planu, został on pozbawiony autogenicznych zbiorowisk roślinnych, a występującą tu szatę roślinną stanowią bądź to planowo wprowadzone nasadzenia, bądź roślinność pojawiająca się spontanicznie w wyniku wtórnej sukcesji.

Poniższy opis stanu szaty roślinnej wykonano na podstawie wizji terenowej, przeprowadzonej w lipcu 2022 r., kiedy w granicach projektu planu prowadzono prace porządkujące, związane z realizacją przedsięwzięcia polegającego na budowie ulicy św. Wawrzyńca (na odcinku od ul. S. Żeromskiego do ul. Kościelnej) oraz prace w zasięgu terenu kolejowego.

Większość powierzchni analizowanego obszaru zajmuje zieleń urządzona towarzysząca układowi komunikacyjnemu, tj.: nasypowi linii kolejowej, nowej ul. św. Wawrzyńca, starej ul. św. Wawrzyńca i ul. Kościelnej. Nieco mniejsze powierzchnie zajmuje zieleń urządzona w otoczeniu zabudowy przy ul. św. Wawrzyńca oraz na parkingach przy tej zabudowie.

Zieleń spontaniczna występuje na powierzchniach obszaru opracowania, obejmujących dotychczas niezabudowane i niezagospodarowane działki lub też na użytkowanych działkach z substandardową zabudową. Zieleń taka rozwija się też wtórnie na terenach, na których np.: zakończono różnorodne inwestycje, m.in. w zakresie infrastruktury technicznej.

Na terenach komunikacyjnych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie zieleń została zaprowadzona celowo i dostosowana do funkcji tych terenów, zwłaszcza przy ich przestrzeniach użytkowych (np. przystankach, przejściach pieszych).

Po obu stronach nasypów kolejowych szatę roślinną tworzą zbiorowiska roślinności łąkowej z licznymi odrastającymi krzewami i drzewami oraz roślinności trawiastej. Podczas niedawnej modernizacji linii kolejowej szata roślinna na skarpach została mocno zredukowana – drzewa i krzewy wycięto nad szyjką korzeniową, a obecnie pojawiają się silne odrosty. W miejscach, gdzie naruszono warstwy gruntu zaprowadzono powierzchnie trawiaste, dzięki czemu wzdłuż nasypów roślinność szczelnie okrywająca stoki skarpy, zapewnia nasypom stabilność i ochronę przed erozją. Drzewa zachowane na nasypie to egzemplarze o umiarkowanej wartości.

Wzdłuż nowo wybudowanej ul. św. Wawrzyńca, na obu jej poboczach, zaprowadzono trawniki i wykonano nasadzenia krzewów oraz młodych drzew, pozostawiając pojedyncze okazy już rosnących tam drzew. Krzewy posadzono w formie monogatunkowych pasów równoległych do jezdni. Natomiast drzewa posadzono w rzędach oraz na szerszych poboczach w kilku skupiskach. Do nasadzeń drzew użyto m.in.: robinii akacjowych (*Robinia pseudoacacia*), klonów polnych (*Acer campestre*), a spośród krzewów, m.in. róże (*Rosa sp.*) i ogniki (*Pyracantha sp.*).

W kilku miejscach przy zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej, której niewielkie fragmenty włączono do projektu mpzp, urządzono zieleń w przedogródkach, w podobnej kompozycji, jak wyżej opisane założenia zieleni komunikacyjnej.

Wzdłuż starego odcinka ul. św. Wawrzyńca szatę roślinną tworzą nieliczne drzewa zachowane z czasów, kiedy pierzeje tej ulicy zabudowywano kamienicami. Drzewa te, mimo zwiększonego ruchu samochodowego, są w dobrej kondycji zdrowotnej. Wśród nich znalazły się: lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*), o obwodzie 234 cm¹⁷, klon pospolity (*Acer platanoides*), dwa jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*), w tym jeden o obwodzie 224 cm¹⁸. Drzewa te

¹⁷ Zbliżonym do obwodu pomnikowego - 250 cm.

¹⁸ zbliżonym do obwodu pomnikowego - 250 cm.

należałoby chronić, przede wszystkim poprzez zachowanie możliwie największych powierzchni przesiąkalnych w zasięgu rzutu pionowego ich korony.

Na skwerze Marii Paradowskiej, zlokalizowanym w pasie rozdziału jezdni ul. Kościelnej, rosną drzewa, które również posadzono tam w czasach, kiedy pierzeje ulicy zabudowywano kamienicami. Na skwerze drzewa przy wschodnim odcinku ulicy są pozostałością po rzedzie lip (*Tilia sp.*) pierwotnie posadzonych wzdłuż wszystkich zieleńców, oddzielających różnokierunkowe jezdnie ulicy Kościelnej. Na skwerze rosną też starsze drzewa, takich gatunków jak: klon pospolity (*Acer platanoides*), topola czarna (*Populus nigra*), daglezia oraz młodsze drzewa lipy (*Tilia sp.*) i grabu pospolitego (*Carpinus betulus*). Większość starszych drzew, które reprezentują dobry stan sanitarny, to egzemplarze o wysokiej wartości. Parę drzew z objawami posuszu oraz pochodzących z niedawnych nasadzeń to egzemplarze o umiarkowanej wartości.

Rosnące na skwerze w kilku skupiskach krzewy reprezentowane są m.in. przez takie gatunki, jak: ałyczka (*Prunus cerasifera*), tawuła (*Spiraea sp.*), jaśminowiec (*Philadelphus sp.*) i cis (*Taxus sp.*). Pod drzewami i wokół krzewów istnieje trawnik zajmujący całą powierzchnię skweru.

Wokół zabudowań dawnej Zagrody Bamberskiej istnieją nieliczne powierzchnie okryte szatą roślinną. Przy wjeździe na dziedziniec od ul. Kościelnej rośnie lipa (*Tilia sp.*). Bliżej budynków zachowały się dość stare drzewa owocowe: jabłoń (*Malus sp.*) i grusza (*Pyrus sp.*). Pod budynkami rosną również niedawno posadzone, pojedyncze egzemplarze: żywotnika zachodniego (*Thuja occidentalis*), sosny czarnej (*Pinus nigra*) oraz pnącza milinu amerykańskiego (*Campsis radicans*). Na zapleczu zabudowań rosną również dwa starsze i okazałe drzewa lipy (*Tilia sp.*) i jesionu (*Fraxinus sp.*).

Zieleń urządzona wokół budynku wielorodzinnego przy ul. Kościelnej 45 składa się z dużych trawników, na których, przy ich obrzeżach zachowano drzewa (wierzby i jesiony), rosnące jeszcze przed realizacją zabudowy oraz dosadzono młode egzemplarze, m.in. ozdobnych klonów pospolitych (*Acer platanoides*) i świerków srebrzystych (*Picea pungens f. glauca*).

Przed budynkiem, od strony ul. Kościelnej, zieleń urządzoną tworzy kompozycja ozdobnych odmian krzewów trzmieliny (*Euonymus sp.*), irgi (*Cotoneaster sp.*) i róż (*Rosa sp.*) z jednym, młodym egzemplarzem jesionu (*Fraxinus sp.*). Z kolei od strony północnej, na poboczu wewnętrznej drogi obsługującej dojazd do budynku, rośnie kilka dorodnych lip (*Tilia sp.*).

Między ww. budynkiem wielorodzinnym a nowym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca zachował się szeroki pas spontanicznych zadrzewień i zakrzewień. W składzie tej zieleni występują m.in.: wierzba (*Salix sp.*), topola (*Populus sp.*), wiąz (*Ulmus sp.*), klon (*Acer sp.*), jesion (*Fraxinus sp.*), robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*) oraz orzech włoski (*Juglans regia*), pojedyncze jabłonie (*Malus sp.*) i ałyczki (*Prunus cerasifera*). Wśród krzewów dominuje bez czarna (*Sambucus nigra*) i dzika róża (*Rosa canina*). Wśród koron drzew i krzewów silnie rozrasta się chmiel (*Humulus lupulus*). W pasie tej zieleni wysokiej można napotkać pojedyncze starsze drzewa, głównie jesiony.

Na obrzeżach ww. zadrzewień i zakrzewień powierzchnie gruntu porastają liczne samosiejki i młode egzemplarze. Młode drzewa często mają zaburzoną statykę lub też znaczne uszkodzenia powstałe podczas budowy ul. św. Wawrzyńca, przez co stanowią egzemplarze o najniższej wartości i sporadycznie drzewa, których stan nie pozwala na ich zachowanie. W większych prześwitach występują skupiska roślinności zielnej, ruderalnej. Miejscami grunt jest silnie zanieczyszczony odpadami komunalnymi.

Na terenie ogrodzonego parkingu, położonego przy ul. św. Wawrzyńca, w bezpośrednim sąsiedztwie Zagrody Bamberskiej, występuje przede wszystkim zieleń wysoka. W jej skład wchodzi zarówno starsze egzemplarze drzew, w tym dwa drzewa o pomnikowych obwodach pnia, jak też młode egzemplarze np.: świerku srebrzystego (*Picea pungens f. glauca*). Wśród starszych drzew rosnących na parkingu wskazać można czereśnię ptasią (*Prunus avium*), o obwodzie szacowanym na ok. 150 cm¹⁹ i jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*), w tym jeden o obwodzie 292 cm²⁰. Ogrodzenie parkingu od strony zabudowy porasta winobluszcz (*Parthenocissus sp.*).

¹⁹ Obwód pomnikowy dla czereśni ptasiej wynosi 100 cm.

²⁰ Obwód pomnikowy dla jesionu wynosi 250 cm.

Na niezabudowanej i niezagospodarowanej nieruchomości, położonej za ww. opisanym parkingiem, rosną gęste zadrzewienia, ze średnim i niskim piętrzem roślinności, wykształconym głównie na nasłonecznionych obrzeżach działki. W składzie gatunkowym drzew najliczniejsze są klony pospolite (największy spośród nich ma 145 cm obwodu) oraz jesiony (największy spośród nich ma 160 cm obwodu). W drzewostanie występują także pojedyncze, okazałe drzewa: klonu jesionolistnego, wierzby (*Salix sp.*), gruszy polnej (*Pyrus pyraeaster*), ałyczy (*Prunus cerasifera*), czeremchy zwyczajnej (*Padus avium*). Średnie piętro stanowią wyrosnięte samosiejki ww. gatunków drzew oraz krzewy, takich gatunków, jak: bez czarny (*Sambucus nigra*), róża dzika (*Rosa canina*). Miejscami na gruncie występują płaty bluszczu pospolitego (*Hedera helix*). Na obrzeżach rozwijają się płaty roślinności trawiastej, a miejscami również roślinności ruderalnej. Przez nieruchomość środkiem biegnie przedeptane przejście, które jest skrótem między starym a nowym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca. Rosnąca przy nim wierzba (o obwodzie 175 cm) jest znacznie pochylona (jest wykrotem). Teren jest silnie zanieczyszczony odpadami komunalnymi.

Na dalszych działkach położonych przy ul. św. Wawrzyńca (10, 12, 16, 18) występuje zróżnicowana szata roślinna. W części, gdzie znajdują się barak usługowy i parkingi występują głównie drzewa, a jedynie w północnej, nieprzejezdnej części terenu, gdzie parkuje najmniej pojazdów, rozwinęły się niższe piętra roślinności, złożone z młodych siewek drzew, płatów roślinności trawiastej, a miejscami również roślinności ruderalnej. Przy samym baraku rośnie orzech włoski (*Juglans regia*) i klon jawor (*Acer pseudoplatanus*). Drzewa te posiadają formowane korony. Natomiast w większym oddaleniu od budynku drzewa rosną w małych skupiskach. W ich składzie gatunkowym najliczniejsze są egzemplarze klonów pospolitych (*Acer platanoides*), mniej liczne są klony jawory (*Acer pseudoplatanus*) i pojedynczo występuje topola osika (*Populus tremula*) i jesion (*Fraxinus sp.*). Największy spośród egzemplarzy klonu pospolitego osiągnął obwód 172 cm, a spośród klonów jaworów 138 cm.

Na dalszych niezabudowanych działkach rosną liczne drzewa, wśród których – podobnie jak we wcześniej opisanych zadrzewieniach – dominują klony pospolite (największy spośród nich ma 128 cm obwodu), klony jawory (największy spośród nich ma 148 cm obwodu), mniej liczne są jesiony (*Fraxinus excelsior*), w tym jeden o obwodzie 265 cm²¹ i jeden o obwodzie 240 cm, oraz kasztanowiec (*Aesculus hippocastanum*). Wśród tego skupiska rośnie również okazała lipa drobnolistna (o obwodzie 318 cm, przekraczającym pomnikowy obwód 300 cm), jednak na skutek silnego opanowania przez jemiotę (*Viscum sp.*) drzewo to jest w złym stanie sanitarnym.

Skład gatunkowy dalszych zadrzewień jest podobny. Największe rosnące w nich dwa egzemplarze klonu pospolitego prezentują bardzo zły stan sanitarny. Drzewa te mają konary licznie zasiedlone przez jemiotę i prawie martwe. Na pniach widoczne są ubytki kory i owocniki huby.

W składzie gatunkowym synantropijnej roślinności, okrywającej grunt na nasłonecznionych przestrzeniach otaczających ww. zadrzewienia i zakrzewienia, dominują wspomniane zbiorowiska roślin trawiastych, a w pobliżu ogrodzeń, zbiorowiska roślin zielnych, reprezentowanych przez najpospolitsze gatunki roślin ruderalnych, takich jak: pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), rdest ptasi (*Polygonum aviculare*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa*), komosa biała (*Chenopodium album*), bniec biały (*Silene alba*), tasznik pospolity (*Capsella bursa – pastoris*), lucerna nerkowata (*Medicago lupulina*), koniczyna łąkowa (*Trifolium pratense*), koniczyna biała (*Trifolium repens*), marchew zwyczajna (*Daucus carota*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), babka zwyczajna (*Plantago major*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), wiesiołek dwuletni (*Oenothera biennis*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), ostrożeń polny (*Cirsium arvense*), cykoria podróżnik (*Cichorium intybus*), nawłóć pospolita (*Solidago virgaurea*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*). Licznie też występują gatunki inwazyjne, takie jak: nawłóć kanadyjska (*Solidago canadensis*).

Reasumując, można stwierdzić, że obszar opracowania cechuje się wysokim stopniem przeobrażenia naturalnych ekosystemów, a występujące w jego zasięgu kompleksy biocenotyczne to w większości zbiorowiska roślinne pochodzenia antropogenicznego. Roślinność obszaru określa się jako typową dla terenów zurbanizowanych. Obszar ten jest pozbawiony naturalnych zbiorowisk

²¹ Przekraczający pomnikowy obwód 250 cm.

roślinnych. Nie stwierdzono na nim występowania gatunków rzadkich ani zagrożonych wyginięciem oraz wymagających ochrony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska²² dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin²². Wśród drzew rosnących w granicach opracowywanego planu występują pojedyncze drzewa o rozmiarach pomnikowych lub prawie pomnikowych oraz wiele drzew o wysokiej wartości dendrologicznej.

2.8. Świat zwierzęcy

Ze względu na charakter użytkowania terenów położonych w granicach obszaru opracowania mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu, różnicowanie lokalnej fauny jest niewielkie. Obecność terenów trwale zainwestowanych przyczyniła się do znacznego zmniejszenia powierzchni dostępnych dla zwierząt.

Analizowany obszar położony jest bardzo blisko zachodniego klina zieleni, tworzonego przez cenne przyrodniczo tereny dolinne rzeki Bogdanki, które tworzą dogodne warunki dla bytowania wielu gatunków zwierząt, co niewątpliwie mogłoby sprzyjać ich migracji również na obszar projektu planu. Niemniej, analizowany obszar otoczony jest terenami komunikacyjnymi o dużym natężeniu ruchu (linia kolejowa na wysokim nasypie, ul. S. Żeromskiego, ul. Niestachowska, ul. Kościelna), które stanowią istotne bariery dla zwierząt, które uniemożliwiają lub znacznie utrudniają swobodną migrację wielu gatunków zwierząt bytujących na terenach cennych przyrodniczo zachodniego klina zieleni.

W związku z powyższym, na analizowanym obszarze występują głównie przedstawiciele tych gatunków, które dobrze przystosowały się do życia na terenach silnie zurbanizowanych, w warunkach odbiegających znacznie od siedlisk naturalnych, narażonych jednocześnie na wpływ wielu niekorzystnych czynników, takich jak np. hałas i drgania, generowanych z intensywnie uczęszczanych ww. terenów komunikacyjnych otaczających obszar planu.

Tereny zurbanizowane sprzyjają występowaniu gatunków synantropijnych awifauny, takich jak: gołąb miejski (*Columba livia f. urbana*), sroka (*Pica pica*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*). Obecność i łatwa dostępność do śmietników przyciągają również gatunki takie jak: kawka zwyczajna (*Coloeus monedula*), wrona siwa (*Corvus cornix*), mewa śmieszka (*Larus ridibundus*).

Z uwagi na bliskość terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na których funkcjonują przydomowe ogrody, na obszarze projektu mogą bytować zarówno gatunki żywiące się szkodnikami roślin, jak i te, które żywią się owocami, w tym m.in.: szpaki (*Strunus vulgaris*), kosy (*Turdus merula*), dzierlatki (*Galerida cristata*), kwiczoły (*Turdus pilaris*), sikorki bogatki (*Parus mjaor*).

Pośród ssaków na terenach silnie zurbanizowanych bytować mogą głównie gatunki niewielkich rozmiarów, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*), jeż (*Erinaceus europeus*, objęty ścisłą ochroną gatunkową).

W granicach omawianego projektu nie występują zbiorniki wodne, w związku z tym nie jest to obszar atrakcyjny dla płazów. Niemniej, teren znajduje się w zasięgu potencjalnej migracji płazów bytujących w zbiornikach wodnych, położonych w parku Sołackim oraz w Ogrodzie Botanicznym. Badania prowadzone w ramach prac nad sporządzeniem „Atlasu płazów Poznania”²³ potwierdziły występowanie w tych zbiornikach m.in. ropuchy szarej (*Bufo bufo*), ropuchy zielonej (*Bufo viridis*), żaby trawnej (*Rana temporaria*), żab zielonych (*Rana esculenta complex*). Jak powyżej już wspomniano, średnie zasięgi migracji tych gatunków obejmują również tereny położone przy ul. św. Wawrzyńca. Należy jednak podkreślić, że ulice przebiegające w sąsiedztwie obszaru projektu mpzp, a także wysoki nasyp kolejowy, z uwagi na odbywający się tam intensywny ruch samochodowy i kolejowy, stanowią istotną barierę dla płazów przemieszczających się od ww. zbiorników.

²² Dz. U. z 2014 r. poz. 1409

²³ Atlas płazów Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Opracowanie wykonane ze środków Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania. Praca zbiorowa, red. Kaczmarek M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013, 2014

2.9. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś, 1994) obszar całego Poznania należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

W 2018 r. w Poznaniu dominowały wiatry, których średnia roczna prędkość wahała się od 3,1 do 5,1 m/s. Według rozkładu średnich miesięcznych prędkości wiatru najwyższe prędkości występowały w styczniu – 5,0 m/s, zaś najniższe w okresie letnim (sierpień – 3,1 m/s). Cisze i wiatry do 1,5 m/s występowały przez około 6,4% czasu w roku. W 2018 r. w Poznaniu przeważały wiatry z sektorów zachodniego i wschodniego, zaś najrzadziej wiało z kierunków północnego i południowego.

Przeważają wpływy mas powietrza polarnomorskiego, napływającego znad Oceanu Atlantyckiego. Znacznie mniejsze znaczenie mają masy powietrza polarno-kontynentalnego oraz zwrotnikowego. W 2018 r. najniższą średnią miesięczną temperaturę zanotowano w lutym (-3,2°C), a najwyższą w sierpniu (20,7°C). Średnia roczna temperatura wynosiła 9,7°C, natomiast średnia roczna amplituda – 23,9°C.

Roczna suma opadów w rejonie Poznania wynosi około 500 mm. Najwyższe w ciągu 2018 roku były opady letnie (lipiec 88,1 mm). Najniższe opady wystąpiły w lutym (7,5 mm). Średnia miesięczna opadu w 2018 r. wyniosła 39,7 mm.

Poziom średniej miesięcznej wilgotności względnej powietrza wyniósł 74%. Najbardziej wilgotnymi miesiącami były miesiące zimowe (styczeń, listopad i grudzień, odpowiednio 86, 84 i 90%), najmniejszą wilgotność zanotowano w sierpniu 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

Projekt planu „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu obejmuje teren położony w śródmieściu Poznania na obrzeżach gęstej zabudowy śródmiejskiej, gdzie obserwowany jest wyraźny wpływ czynników antropogenicznych na kształtowanie się klimatu lokalnego oraz warunków mikroklimatycznych. Wpływ ten dotyczy m.in. takich czynników jak: temperatura, wilgotność, jakość powietrza, przewietrzanie, nasłonecznienie czy też zacienienie terenu.

Dogodniejsze warunki mikroklimatyczne zachował teren zieleni położony w rozwidleniu ulicy Kościelnej. Porastające go zadrzewienia wpływają pozytywnie na warunki bioklimatyczne tego terenu i najbliższej jemu zabudowy – w tym tej objętej projektem planu. Znaczący udział zieleni wysokiej pozwala przez cały rok na powolne parowanie wód opadowych i wpływa na wzrost wilgotności powietrza w obszarze opracowania oraz w jego otoczeniu, co z kolei wpływa pozytywnie na ich warunki termiczno-wilgotnościowe. Przeważający udział zieleni wysokiej łagodzi amplitudy temperatur, zwłaszcza wysokie temperatury latem i wychwytuje zanieczyszczenia pyłowe pochodzące z otaczających go terenów, w tym terenów zabudowy i terenów komunikacyjnych.

2.10. Jakość powietrza atmosferycznego

Na jakość powietrza atmosferycznego w mieście główny wpływ ma emisja o charakterze antropogenicznym, na którą składają się: niezorganizowane emisje liniowe (komunikacyjne), pochodzące z transportu samochodowego, kolejowego, wodnego i lotniczego, emisje punktowe wprowadzające substancje ze źródeł energetycznych i technologicznych do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany oraz emisje powierzchniowe, które dotyczą emisji z palenisk i instalacji grzewczych gospodarstw domowych oraz z lokali usługowych, których eksploatacja nie wymaga uzyskania pozwolenia i nie musi być formalnie zgłaszana, a także emisji niezorganizowanych z parkingów, składowisk odpadów, utylizacji ścieków itp.

Obecnie w rejonie opracowania projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu za zanieczyszczanie powietrza atmosferycznego głównie odpowiedzialne są liniowe emitery zanieczyszczeń (drogi, linia kolejowa) oraz lokalne, indywidualne instalacje grzewcze w zabudowie zlokalizowanej w granicy projektu i w jego otoczeniu, odpowiedzialne za powstawanie emisji niskiej (powierzchniowej).

Główne liniowe źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania stanowią drogi położone w granicy projektu – ul. św. Wawrzyńca i ul. Kościelna oraz ulice położone poza granicą projektu planu, takie jak np.: ul. S. Żeromskiego, ul. Niestachowska, ul. M. Rodziewiczówny, ul. K. Janickiego, ul. S. Szczepanowskiego, przy czym ulice: św. Wawrzyńca, Kościelna, S. Żeromskiego/Niestachowska prowadzą ruch o bardzo dużym natężeniu ruchu i stanowią główne liniowe źródła zanieczyszczeń powietrza.

Należy natomiast podkreślić, że wyniki wielu szczegółowych analiz stężeń zanieczyszczeń powietrza, prowadzonych na terenie Poznania w rejonie tras komunikacyjnych o podobnych parametrach i wskaźnikach natężenia ruchu pojazdów, w ramach ocen oddziaływania na środowisko realizacji inwestycji drogowych, wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń substancji poza granicami pasa drogowego.

Należy więc założyć, że również wzdłuż ww. ulic nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Do głównych zanieczyszczeń emitowanych przez ruch drogowy należą: tlenki azotu (NO_x), tlenki węgla (CO_x), węglowodory alifatyczne i aromatyczne WWA (benzen, benzo(a)piren, toluen, formaldehyd). Skutkiem ruchu samochodowego jest również emisja bardzo szkodliwych pyłów zawieszonych PM różnych frakcji, powstających w wyniku ścierania opon oraz ścierania nawierzchni przez pojazdy. Największe emisje podczas spalania paliw w poruszających się pojazdach dotyczą dwutlenków azotu i to one decydują o wielkości ewentualnych przekroczeń emisji dopuszczalnej, w tym stężeń średniorocznych. Należy też podkreślić, że emisje liniowe, komunikacyjne, w odróżnieniu od sezonowej emisji powierzchniowej, ma charakter całoroczny. Poziom emisji zanieczyszczeń zależy w głównej mierze od czynników takich jak natężenie ruchu kołowego, jak i jego specyfiki.

Znikomy wpływ na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego ma emisja generowana z terenu kolejowego, położonego w północnej części obszaru projektu mpzp. Odbývający się tędy ruch kolejowy stanowi przyczynę emisji niewielkich ilości pyłów powstających podczas ścierania się poszczególnych elementów konstrukcyjnych.

Źródłem okresowej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w rejonie obszaru opracowania są również budynki zaopatrywane w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych. Eksploatacja tego rodzaju instalacji związana jest z emisją znacznych ilości zanieczyszczeń takich jak: tlenki siarki (głównie SO_2), tlenki azotu (NO_x), dwutlenki węgla (CO_2), pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$) oraz B(a)P.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez GIOŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska.

Sporządzona za 2021 r. ocena jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), benzenu (C_6H_6), tlenku węgla (CO), ozonu (O_3), pyłu zawieszonego PM_{10} i zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM_{10} : ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (BaP), oraz pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$. Jej wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2021 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO_2	NO_2	C_6H_6	CO	O_3	PM_{10}	Pb (PM_{10})	As (PM_{10})	Cd (PM_{10})	Ni (PM_{10})	BaP (PM_{10})	$\text{PM}_{2,5}$
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2022 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM₁₀, ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, arsenu, kadmu, niklu strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A. W przypadku pyłu PM_{2.5} strefę aglomeracja poznańska zaliczono również do klasy A. W roku 2021 stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C.

Obszar analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu obszarów przekroczeń na terenie strefy aglomeracja poznańska wyznaczonych w 2021 r. dla B(a)P.

Ze względu na występowanie w aglomeracji poznańskiej przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(α)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

W latach ubiegłych opracowano programy naprawcze (zgodnie z wymogami ustawowymi), wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, w tym:

- Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań z dnia 31 grudnia 2007 r.²⁴,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.²⁵,
- Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.²⁶,
- Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 26 października 2015 r.²⁷,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 24 czerwca 2019 r.²⁸.

Działania naprawcze podejmowane w oparciu o powyższe dokumenty nie przyniosły oczekiwanych skutków, dlatego konieczne było opracowanie „Programu Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”. Najnowszy Program, zatwierdzony uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.²⁹, opracowany został z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu, a jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych. Podobnie jak w przypadku wspomnianych wcześniej dokumentów, Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P, w zakresie m.in.:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów,

²⁴ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r., akt archiwalny

²⁵ Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

²⁶ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

²⁷ Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241, akt archiwalny)

²⁸ Uchwała Nr IX/166/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238, akt archiwalny)

²⁹ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu w obszarach wewnątrz dzielnicowych, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności na obszarze śródmieścia,
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego,
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

2.11. Klimat akustyczny

Obszar projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu położony jest w śródmiejskiej części Poznania, na terenie Jeżyc. Granice projektu obejmują głównie tereny komunikacyjne, w tym drogowe – ul. św. Wawrzyńca (na odcinku od ul. Kościelnej do ul. S. Żeromskiego), fragmenty ul. Kościelnej i ul. Grudzieniec oraz teren kolejowy PKP, a także nieliczne tereny zabudowane, nieużytki oraz jeden teren zieleni urządzonej, położony w pasie rozdziału ul. Kościelnej (skwer im. M. Paradowskiej).

W granicy projektu znalazły się niewielkie fragmenty terenów mieszkaniowo-usługowych, położonych w kwartałach zabudowy pomiędzy ulicami M. Rodziewiczówny, K. Janickiego, S. Szczepanowskiego, a także tereny zabudowane położone pomiędzy starym a nowym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca. W tej części projektu zlokalizowany jest teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy ul. Kościelnej 45 i tereny zabudowy usługowej - przy ul. Kościelnej 43 (tzw. Zagroda Bąmberska) oraz przy ul. św. Wawrzyńca 10 niewielki barak usługowy.

Spośród wskazanych powyżej terenów ochronie akustycznej w środowisku, na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*³⁰ oraz rozporządzenia w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*³¹, podlegają teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny mieszkaniowo-usługowe.

Dopuszczalne poziomy hałasu komunikacyjnego w środowisku, powodowanego m.in. przez drogi samochodowe i linie kolejowe, wyrażone wskaźnikami długookresowego średniego poziomu dźwięku L_{DWN} (w porze dziennie-wieczorno-nocnej) i L_N (w porze nocnej), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem – wynoszą aktualnie dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i dla terenów mieszkaniowo-usługowych $L_{DWN} = 68$ dB i $L_N = 59$ dB. Z kolei, dopuszczalne poziomy hałasu samochodowego i kolejowego, mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, wyrażone za pomocą równoważnych poziomów dźwięku $L_{Aeq D}$ dla pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz $L_{Aeq N}$ dla pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) – wynoszą obecnie dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i dla terenów mieszkaniowo-usługowych $L_{Aeq D/N} = 65/56$ dB.

Jednocześnie należy podkreślić, że obszar projektu planu położony jest na terenie Jeżyc w śródmiejskiej części Poznania – na obszarze śródmieścia, którego zasięg wskazanego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania³². Dlatego dla oceny aktualnego stanu klimatu akustycznego należy wziąć pod uwagę standardy akustyczne w środowisku, wymagane jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców. Dla tej grupy terenów dopuszczone są wyższe poziomy hałasu komunikacyjnego w środowisku, o wartościach: $L_{DWN} = 70$ dB i $L_N = 65$ dB oraz $L_{Aeq D/N} = 68/60$ dB.

³⁰ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, 2687)

³¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

³² Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r. oraz Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.

Aktualne warunki akustyczne na terenach znajdujących się w granicach analizowanego projektu planu, w tym zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego i kolejowego, określono na podstawie dokumentacji najnowszej *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*³³.

Dokumentacja tego opracowania zrealizowana została na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania³⁴, stąd ilustruje zasięgi oddziaływania źródeł hałasu dla obserwatorów umieszczonych na wysokości referencyjnej ok. 4 m nad poziomem terenu.

Zarówno aktualna *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, jak i poprzednia *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*³⁵, nie określiły zasięgów oddziaływania hałasu samochodowego ze zlokalizowanego w granicy projektu planu odcinka ul. św. Wawrzyńca³⁶. Badania hałasu samochodowego w rejonie opracowania objęły natomiast ul. Kościelną, ul. S. Żeromskiego i ul. K. Janickiego.

Niemniej, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie ul. św. Wawrzyńca na odcinku od ul. Żeromskiego/Niestachowska do ul. Kościelnej w Poznaniu³⁷, stwierdzono, że eksploatacja nowej ul. św. Wawrzyńca, po zastosowaniu wskazanych w decyzji rozwiązań przeciwhałasowych, nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych, określonych w przepisach Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Wśród wskazanych w ww. decyzji rozwiązań, niezbędnych dla dotrzymania wymaganych standardów akustycznych dla terenów położonych wzdłuż ul. św. Wawrzyńca, było zastosowanie na wszystkich odcinkach drogi nawierzchni o zmniejszonej emisji hałasu o skuteczności co najmniej 3dB, w odniesieniu do nawierzchni tradycyjnej. Natomiast w obrębie skrzyżowania ul. św. Wawrzyńca z ul. S. Żeromskiego zastosowanie nawierzchni o zmniejszonej emisji hałasu o skuteczności co najmniej 6dB.

W ramach badań wpływu eksploatacji nowego odcinka ul. św. Wawrzyńca na środowisko, przeanalizowano również możliwość kumulowania się jej oddziaływania akustycznego z oddziaływaniami przedsięwzięć, znajdującymi się w jej rejonie. W tym zakresie badano skumulowane oddziaływania nowej drogi oraz przebiegającej w jej bezpośrednim sąsiedztwie na nasypie linii kolejowej nr 351. Stwierdzono, że w wyniku skumulowanego oddziaływania powyższych przedsięwzięć nie będzie dochodzić do przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu.

Z analizy zasięgów hałasu drogowego, zobrazowanego na załączniku nr 3, wynika, że zasięg hałasu z ul. S. Żeromskiego obejmuje w granicy analizowanego projektu mpzp głównie teren komunikacyjny – ul. św. Wawrzyńca oraz dwa niewielkie fragmenty terenów mieszkaniowo-usługowych włączonych do projektu planu – pierwszy położony na przedłużeniu drogi wewnętrznej, biegnącej od ul. Nad Seganką i drugi położony przy ul. M. Rodziewiczówny.

W przypadku pierwszego terenu, położonego bliżej źródła hałasu, poziomy hałasu drogowego od ul. S. Żeromskiego wynoszą: L_{DWN} – od 66 do ok. 70 dB oraz L_N – od 57 do ok. 60 dB. Natomiast w przypadku drugiego terenu, położonego przy ul. M. Rodziewiczówny, poziomy te wynoszą: L_{DWN} – od 57 do ok. 60 dB oraz L_N w przedziale od 50 do ok. 55 dB. Zatem tylko w przypadku pierwszego terenu dopuszczalne poziomy hałasu ustalone w porze nocnej dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców zostały nieznacznie przekroczone na granicy terenu.

Zasięg hałasu z ul. Kościelnej obejmuje w granicy analizowanego projektu mpzp teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy ul. Kościelnej 45 oraz teren usługowy przy ul. Kościelnej 43 (Zagrody Bamberskiej). Na granicy tych terenów poziom hałasu drogowego osiąga wartości: L_{DWN} – ok.

³³ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, 2022

³⁴ Dz. U. z 2021 r., poz. 1325

³⁵ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

³⁶ Nowa ul. św. Wawrzyńca została oddana do użytku w 2021 r., a więc w roku, w którym prowadzone były badania hałasu do najnowszej SMH, natomiast wcześniej ulica ta nie zapewniała połączenia na odcinku od ul. S. Żeromskiego do ul. Kościelnej i prowadziła wyłącznie ruch lokalny.

³⁷ Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska WOO-II.420.325.2018.EK.19 z dnia 02.09.2019 r.

66 dB oraz L_N – ok. 57 dB. Zatem obecne poziomy hałasu drogowego z tej ulicy nie przekraczają dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku ustalonych dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Załącznik nr 4 ilustruje z kolei oddziaływanie hałasu kolejowego – od biegnących na nasypie linii nr 351 i nr 354. Z analizy plansz wynika, że obecnie hałas kolejowy nie przekracza dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, zarówno w porze dzień-noć, jak i w porze nocnej.

Dokumentacja *Strategicznej Mapy Hałasu dla miasta Poznania 2022* pozwala jednocześnie stwierdzić, że na obszar opracowania nie oddziałują obecnie inne źródła hałasu komunikacyjnego, czyli hałasu tramwajowego, a także hałasu lotniczego z lotniska Poznań – Ławica oraz lotniska wojskowego w Poznaniu – Krzesinach. Nie jest również znane i udokumentowane oddziaływanie na przedmiotowy obszar hałasu przemysłowego oraz oddziaływanie tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

2.12. Jakość wód

W granicach projektu mpzp nie występują ciek i zbiorniki wodne, natomiast jest on położony w zasięgu zlewni jednolitych części wód powierzchniowych JCWP Bogdanka (kod RW60001018578³⁸), dlatego analizę jakości wód powierzchniowych przedstawiono na podstawie oceny jakości ww. JCWP, przeprowadzonej w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

JCWP Bogdanka scharakteryzowana została jako potok nizinny piaszczysty – o statusie silnie zmienionej części wód. Na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) dla JCWP Bogdanka wykazano umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego (wskaźniki determinujące stan chemiczny: benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen) i zły stan (ogólny) wód JCWP.

Z kolei celem środowiskowym dla ww. JCWP jest osiągnięcie: dobrego stanu chemicznego (I klasy), a dla złagodzonych wskaźników [(benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w))] stanu poniżej dobrego (II klasy), a także dobrego potencjału ekologicznego (II klasy), a dla złagodzonych wskaźników (przewodności elektrolitycznej właściwej w 20°C) umiarkowanego potencjału ekologicznego (III klasy).

Z uwagi na zidentyfikowane presje determinujące stan wód JCWP (presje hydromorfologiczne i chemiczne), JCWP Bogdanka jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych.

Zgodnie z „Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021”³⁹ w punkcie pomiarowo-kontrolnym Bogdanka-Poznań, ul. Lutycka, JCWP Bogdanka została następująco skwalifikowana:

- w klasie elementów biologicznych – 3 (2021 r.),
- w klasie elementów fizykochemicznych – >2 (2021 r.),
- klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – 3, umiarkowany stan ekologiczny (2021 r.),
- klasyfikacja stanu chemicznego – poniżej dobrego (2021 r.),
- ocena stanu jcwp – zły stan wód (2021 r.).

Analizy jakości wód podziemnych wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zgodnie z podziałem obszaru dorzeczy na 172 JCWPd, obszar całego miasta Poznania zlokalizowany jest w zasięgu JCWPd nr 60 (PLGW600060). Celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu.

³⁸ Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021) – RW60001718578 (Bogdanka)

³⁹ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela, <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>

W 2016 r. stan chemiczny wód JCWPd nr 60 został oceniony jako słaby, natomiast stan ilościowy jako dobry. Natomiast w 2019 r. zarówno stan chemiczny, jak i stan ilościowy oceniono już jako dobry⁴⁰.

Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym obszarze (a także w granicy miasta Poznania), dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego, opracowane na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych, obejmującej dane zebrane w 2020 r.⁴¹ kształtowały się w następujący sposób:

- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (1258), Czerlejko (nr 2549), Kamionki (nr 2563), Gruszczyń (2564) i Głęboć (nr 2566) – stwierdzono występowanie wód II klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach: Czachurki (nr 2,3), Borówiec (nr 1224), Kalwy (nr 1278), Buk (nr 1279), Dakowy Suche (nr 1282), Głęboć (nr 2566), Pobiedziska (nr 2547), Góra (nr 2557), Mosina (nr 2615) i Kalwy (nr 91278) – stwierdzono występowanie wód III klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Pecna (nr 1495) i Borówiec (nr 4) – stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości.

2.13. Obszary cenne kulturowo

Obszar projektu planu „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu stanowi część chronionego konserwatorsko zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic miasta, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A239 decyzją z dnia 06.10.1982 r. Jest to zespół urbanistyczno-architektoniczny kolebki miasta, najstarszego przedmieścia i najstarszych dzielnic XIX-wiecznego Poznania, z budynkami użyteczności publicznej, sakralnymi, założeniami parkowymi i willowymi, zabytkami architektury przemysłowej i kamienicami.

Dodatkowo, północne fragmenty obszaru projektu, położone powyżej terenu kolejowego, znajdują się w zasięgu chronionej konserwatorsko dzielnicy Sołacz, wpisanej do rejestru zabytków pod nr A244 decyzją z dnia 19.01.1983 r. Ochronie podlega dzielnica willowa z domami i ogrodami, Park Sołacki ze stawem i restauracją oraz aleja kasztanowców.

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp znajdują się wartościowe budynki, wpisane do rejestru zabytków i do gminnej ewidencji zabytków. Przy ul. Kościelnej 43 zlokalizowana jest Zagroda Bamberska, wpisana do rejestru zabytków pod numerem A 363 decyzją z dnia 15.06.1992 r. W granicy projektu planu znalazły się również fragmenty budynków mieszkalnych, wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, zlokalizowane przy ul. św. Wawrzyńca 23 i 26.

Ochronie konserwatorskiej podlega także ul. Kościelna, stanowiąca w przeszłości centrum dawnej wsi Jeżyce (w okresie przed włączeniem jej do miasta Poznania). Ochronie podlega charakterystyczny, owalny kształt ulicy, wraz z terenami zieleni, ukształtowanymi pomiędzy jej jezdniami (w granicy analizowanego projektu skwer Marii Paradowskiej).

Na skwerze Marii Paradowskiej znajdują się też dwa wejścia do schronu (Schronu Pasjonatów Podziemi), stanowiącego niemiecką szczelinę przeciwlotniczą z 1944 r.

W granicach analizowanego projektu znajduje się również zewidencjonowane stanowisko archeologiczne AZP 52-27/163, rozpoznane jako osada z okresu wczesnego średniowiecza fazy F oraz osada z późnego średniowiecza i okresu nowożytnego. Stanowisko zlokalizowane jest na terenach położonych przy ul. św. Wawrzyńca (pomiędzy istniejącymi jezdniami drogi).

⁴⁰ <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

⁴¹ <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym projektem mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu nie występują tereny objęte ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego.

Obszarem prawnie chronionymi na podstawie ww. ustawy, położonym najbliżej projektu planu, jest obszar Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005 (SOO). Obszar ten został powołany w celu ochrony miejsc zimowania nietoperzy, w tym w szczególności mopka (*Barbastella barbastellus*), nocka łydkowłosego (*Myotis dasycneme*), nocka Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) oraz nocka dużego (*Myotis myotis*) – gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej⁴². Natomiast lista przedmiotów ochrony dla tego obszaru, zgodnie z niżej wskazanym planem zadań ochronnych, została zweryfikowana i zmniejszona do dwóch gatunków – 1308 mopka (*Barbastella barbastellus*) i 1324 nocka dużego (*Myotis myotis*).

Obszar Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” jest jednym z najważniejszych zimowisk nietoperzy w kontynentalnym regionie biogeograficznym w Polsce. Obejmuje 22 obiekty fortyfikacyjne – 19 fortów (forty główne I-IX i pośrednie Ia-Ixa oraz dawny fort Winiary – Cytadelę) oraz 3 schrony położone w obrębie Sołacza (przy ul. Mazowieckiej, przy ul. Wojska Polskiego oraz przy ul. Litewskiej - na terenie parku Sołackiego). Najbliżej projektu planu położone są ww. schrony.

Dla obszaru Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” zatwierdzony został plan zadań ochronnych – na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 9 maja 2018 r. *w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Fortyfikacje w Poznaniu PLH300005*⁴³.

W ww. planie jako zagrożenia istniejące dla poszczególnych obiektów wskazano:

- a) dla schronu przy ul. Litewskiej:
 - zwiększoną penetrację obiektu w związku ze wzrostem jego atrakcyjności turystycznej,
 - pogorszenie warunków siedliskowych m.in. poprzez zmniejszenie powierzchni zimowiska, zmianę warunków mikroklimatycznych itp. w związku z częstym użytkowaniem;
- b) dla schronu przy ul. Wojska Polskiego:
 - zatkanie otworów wylotowych wykorzystywanych przez nietoperze;
- c) dla schronu przy ul. Mazowieckiej:
 - pogorszenie warunków siedliskowych m.in. poprzez zmniejszenie powierzchni zimowiska, zmianę warunków mikroklimatycznych itp. w związku z częstym użytkowaniem.

Jako zagrożenia potencjalne dla wszystkich trzech schronów wskazano natomiast wycinkę zadrzewień stanowiących żerowiska lub trasy przelotów.

Celem działań ochronnych dla całego obszaru „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005 jest uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, a także poprawa stanu ochrony poprzez ograniczenie niepokojenia oraz polepszenie warunków siedliskowych.

Natomiast wśród działań dotyczących ochrony czynnej poszczególnych obiektów wskazano:

- 1. dla schronu przy ul. Litewskiej:
 - edukację ekologiczną - montaż tablicy informacyjnej;
- 2. dla schronu przy ul. Wojska Polskiego:
 - udrożnienie wlotów, wymiana szczelnych, drewnianych drzwi na kratę odpowiedniej konstrukcji, umożliwiających nietoperzom wlot do bunkra,
 - edukację ekologiczną - montaż tablicy informacyjnej;

⁴² Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa)

⁴³ Dz. Urz. Wlkp. z 2018 r., poz. 4260

3. dla schronu przy ul. Mazowieckiej:

- montaż krat zabezpieczających miejsca hibernowania nietoperzy,
- konserwację kraty w miarę potrzeby,
- edukację ekologiczną - montaż tablicy informacyjnej.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują także inne istotne problemy wynikające z konieczności zachowania cennych przyrodniczo komponentów środowiska naturalnego. Przedmiotowy obszar jest dziś w bardzo dużym stopniu środowiskiem antropogenicznie przekształconym. Zmiany w środowisku spowodowane przez człowieka (budowa linii kolejowej na nasypie, budowa ul. św. Wawrzyńca, rozwój zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w granicy projektu i w jego bezpośrednim sąsiedztwie), spowodowały zaburzenie procesów ekologicznych, w tym zwłaszcza zaburzenie różnorodności biologicznej oraz ciągłości istnienia gatunków roślin i zwierząt wraz z ich siedliskami. Skutkiem budowy linii kolejowej było trwałe odcięcie analizowanego obszaru od terenów położonych w zasięgu zachodniego klina zieleni, wyznaczonego wzdłuż doliny rzeki Bogdanki, przebiegającej po północnej stronie od obszaru projektu planu.

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania zbiorowisk roślinnych o znacznej wartości przyrodniczej, a także stanowisk gatunków zagrożonych wyginięciem w skali regionu czy kraju. Obecności gatunków szczególnie cennych i rzadkich nie stwierdzono również w odniesieniu do przedstawicieli lokalnej fauny. Niemniej, spośród istniejących zadrzewień stwierdzono występowanie kilku starszych egzemplarzy drzew o znacznych rozmiarach, które w kilku przypadkach przekraczają już rozmiary drzew pomnikowych, ustalonych dla danych gatunków drzew⁴⁴.

Również część z pojawiających się na tych terenach gatunków zwierząt podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, w tym gatunki chronionych ptaków. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt.

W stosunku do chronionych gatunków ptaków wprowadza się zakaz umyślnego płoszenia i niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska. Należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych.

Na omawianym obszarze nie występują też pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, oraz obszary ciche w aglomeracji. Obszar jest położony poza obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz poza terenami zagrożonymi ruchami masowymi ziemi.

Analizowany obszar posiada dostęp do podstawowych sieci infrastruktury technicznej, dlatego nie występują tu ograniczenia dla rozwoju przestrzennego, związane z brakiem dostępu do infrastruktury w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, dostarczania ciepła i wody, usuwania ścieków i odpadów, teletechniki itp. Natomiast sieci, zwłaszcza te o dużych parametrach, na ogół powodują pewne ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, wywołane koniecznością zachowania wolnych przestrzeni nad (lub pod) daną siecią lub urządzeniem technicznym. W przypadku analizowanego obszaru ograniczenia takie dotyczyć mogą: magistrali ciepłowniczej, kolektora kanalizacji sanitarnej, kolektora kanalizacji deszczowej, linii elektroenergetycznej 110kV.

⁴⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. *w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody* (Dz.U.2017.2300)

Szerokości stref ochronnych ustalane są przez gestorów sieci i uzależnione są głównie od rodzaju i średnicy uzbrojenia. Stosownie do wniosków ich gestorów sieci, ograniczenia polegają na zakazie lokalizacji zabudowy stałej i tymczasowej oraz zadrzewień nad sieciami i w pasach stref ochronnych niezbędnych do prawidłowego prowadzenia prac eksploatacyjnych. W przypadku kanałów kanalizacyjnych strefy te wynoszą po 2,5 m od osi przewodu w obie strony. W przypadku sieci ciepłej powyższe ograniczenia występują w pasie eksploatacyjnym wokół sieci ciepłowniczej: 2 m (dla $DN \leq 200\text{mm}$), 3 m (dla $DN 250 \div 500\text{mm}$) lub 5 m (dla $DN \geq 600\text{mm}$) od krawędzi kanału, krawędzi komory ciepłowniczej bądź płaszcza ochronnego sieci preizolowanej. Nie należy robić nasadzeń drzew w odległości bliższej od sieci ciepłowniczej niż zasięg korony dorosłego drzewa.

Linie elektroenergetyczne powodują powstanie w swoim otoczeniu pól elektromagnetycznych, o częstotliwości sieciowej 50 Hz. Polskie prawodawstwo określa zasady ochrony przed polami elektroenergetycznymi o tej częstotliwości. W rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku⁴⁵ wprowadzono pojęcie dopuszczalnego poziomu poszczególnych składowych pola elektromagnetycznego – elektrycznej E i magnetycznej H, jakie mogą wystąpić w miejscach dostępnych dla ludzi. Dla pola elektrycznego występującego w otoczeniu linii elektroenergetycznej o częstotliwości sieciowej 50 Hz, najwyższe dopuszczalne w środowisku natężenie pola elektrycznego na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową nie może przekroczyć 1000 V/m, natomiast na pozostałych terenach dostępnych dla ludności 10 000 V/m. Z kolei dla pola magnetycznego najwyższe dopuszczalne w środowisku natężenie, w tym również na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, wynosić może 60 A/m. Ze względu na duże zróżnicowanie istniejących instalacji emitujących pola elektromagnetyczne, obszary oddziaływania oraz zasady zagospodarowania terenów wokół poszczególnych obiektów energetycznych wyznacza się indywidualnie na podstawie indywidualnych uzgodnień, wykonywanych kosztem i staraniem inwestora obiektu.

Napowietrzne linie wysokiego napięcia 110 kV jw. mogą być również źródłem hałasu w środowisku (tzw. ulotu). Na podstawie literatury fachowej^{46,47} można ocenić oddziaływanie akustyczne takich źródeł hałasu. Zakłada się, że linie elektroenergetyczne WN 110 kV mogą być uciążliwe akustycznie dla budynków lub obserwatorów pieszych, zlokalizowanych w ich otoczeniu, w odległości mniejszej niż ok. 20 m.

W przypadku analizowanego obszaru należy również zwrócić uwagę na oddziaływanie hałasu samochodowego i kolejowego (por. załącznik nr 3 i 4). W stanie istniejącym, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i tereny mieszkaniowo-usługowe znajdują się pod wpływem oddziaływania hałasu samochodowego z ulic. S. Żeromskiego/ul. Niestachowskiej, ul. Kościelnej, ul. św. Wawrzyńca, która jednak nie została ujęta w najnowszej Strategicznej Mapie Hałasu miasta Poznania 2022. Obszar opracowania projektu planu znajduje się również w zasięgu oddziaływania hałasu kolejowego od linii nr 351 relacji Poznań Główny – Szczecin Główny.

Ponadto, wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”⁴⁸.

⁴⁵ Dz. U. 2019, poz. 2448

⁴⁶ *Ochrona środowiska – Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące. Wybrane zagadnienia*, Zeszyt Nr 20, Centralny Ośrodek Doskonalenia Kadr Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Dębe, 1992.

⁴⁷ *Ocena hałasu emitowanego przez linie elektroenergetyczne i niektóre inne obiekty energetyczne*, T. Wszołek, AGH, Katedra Mechaniki i Wibroakustyki, Kraków – Spotkanie Grupy Roboczej ds. Hałasu, Bydgoszcz, sierpień 2013 r.

⁴⁸ zatwierdzonym uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956)

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Wniosek o sporządzenie planu miejscowego dla obszaru Jeżyc złożyła Rada Osiedla Jeżyc. Dotyczył on potrzeby uporządkowania funkcjonalnego i przestrzennego terenów po zakładach produkcyjnych (np.: Goplany) oraz ich sąsiedztwa, ochrony tych terenów przed przypadkowym zagospodarowaniem, z wykorzystaniem istniejących powiązań przestrzennych i walorów historycznych.

Do prac nad planem przystąpiono na podstawie uchwały XVII/186/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Jeżyc – Północ”. Uchwała dotyczyła dużego obszaru Jeżyc, położonego pomiędzy: ul. św. Wawrzyńca i linią kolejową, ul. Kościelną, ul. J. H. Dąbrowskiego oraz ul. S. Żeromskiego. Dopiero w trakcie procedury planistycznej, zgodnie z postanowieniem z narady nr 141/VI/26/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r. Prezydenta Miasta Poznania z Zastępcami, z uwagi m.in. na dużą powierzchnię planu oraz znaczne zróżnicowanie sposobu zagospodarowania jego poszczególnych fragmentów, zdecydowano o podziale obszaru planu na sześć mniejszych części, oznaczonych symbolami A-F.

Niniejsza prognoza dotyczy procedowanej jako ostatnia części A, położonej w północnej części obszaru objętego wyżej wskazaną uchwałą. Należy również dodać, że część A projektu, decyzją Zastępcy Prezydenta Miasta Poznania z 22 sierpnia 2022 r., została ponownie podzielona, tym razem na dwie części, oznaczone symbolami A1 i A2. Niniejsza prognoza dotyczy większej części A1.

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem sporządzenia mpzp jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z zachowaniem ładu przestrzennego. Szczególnie istotne jest określenie parametrów zabudowy dla nieruchomości położonych między nową i starą ulicą św. Wawrzyńca, które w znacznej części nie są docelowo zagospodarowane. Ustalenia analizowanego planu pozwolą też na podniesienie jakości przestrzeni przeznaczonej dla zabudowy mieszkaniowej, m.in. przez zabezpieczenie w granicy projektu odpowiedniego udziału zieleni, ochronę obszarów i budynków posiadających szczególne wartości kulturowe oraz określenie rozwiązań infrastruktury technicznej dla obsługi przedmiotowego terenu.

4.2. Ustalenia projektu planu

Analizowany projekt mpzp „Jeżyc – Północ” część A1 w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy ustalające: przeznaczenie poszczególnych terenów, zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy: systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu. W projekcie planu znalazł się również zapis ustalający stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów ustalono:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: **1MN/U** i **2MN/U**;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej śródmiejskiej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: **1MW/U**, **2MW/U**, **3MW/U**, **4MW/U**, **5MW/U** i **6MW/U**;
- 3) tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1ZP** i **2ZP**;
- 4) teren infrastruktury technicznej elektroenergetyki, oznaczony na rysunku planu symbolem **E**;

- 5) tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KD-G, 2KD-G, 3KD-G, 1KD-L, 2KD-L, 3KD-L, 4KD-L i KD-D**;
- 6) teren kolei, oznaczony na rysunku planu symbolem **kk**.

Do projektu wprowadzono liczne i szczegółowe ustalenia dotyczące kształtowania zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. W tym zakresie ustalono:

- 1) lokalizację zabudowy zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem:
 - a) przekroczenia linii zabudowy:
 - o nie więcej niż 2,0 m przez takie części i elementy budynków, jak: okapy, gzymsy, balkony, wiatrołapy, wykusze, schody i pochylnie oraz urządzenia dla osób ze szczególnymi potrzebami, przy czym elementy te nie mogą wykraczać poza linie rozgraniczające terenów,
 - przez części i elementy istniejących budynków o nie więcej niż 1 m od strony dróg publicznych **1KD-G, 2KD-G, 3KD-G, 1KD-L i 4KD-L**,
 - b) wycofania od obowiązującej linii zabudowy, elewacji budynku o nie więcej niż 2,0 m, na nie więcej niż 20% długości tej elewacji budynku;
- 2) lokalizację stref zieleni wskazanych na rysunku planu;
- 3) w przypadku istniejącej zabudowy, której lokalizacja lub parametry są inne niż ustalono w planie, dopuszczenie zmiany sposobu jej użytkowania, a także rozbudowę, nadbudowę, przebudowę, zgodnie z ustaleniami planu;
- 4) zakaz lokalizacji:
 - a) nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem terenu **kk**,
 - b) klimatyzatorów, wentylatorów lub instalacji teletechnicznych, na elewacjach budynków widocznych od strony dróg publicznych,
 - c) budynków na terenach dróg publicznych i terenach **ZP** oraz w strefach zieleni,
 - d) schodów i pochylni na terenach dróg publicznych, służących do obsługi terenów położonych poza terenami dróg publicznych,
 - e) obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży większej niż 300,0 m²,
 - f) naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów na terenach **ZP** i w strefach zieleni,
 - g) jednokondygnacyjnych garaży naziemnych,
 - h) jednokondygnacyjnych obiektów usługowych,
 - i) stacji konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych,
 - j) tymczasowych obiektów budowlanych;
- 5) dopuszczenie lokalizacji:
 - a) ciągów pieszych lub rowerowych,
 - b) sieci infrastruktury technicznej,
 - c) urządzeń budowlanych,
 - d) pomników o wysokości nie większej niż 5,0 m,
 - e) obiektów małej architektury,
 - f) zbiorników retencyjnych,
 - g) ogródków gastronomicznych,
 - h) wiat przystankowych oraz kiosków wbudowanych w wiaty przystankowe komunikacji zbiorowej,
 - i) kondygnacji podziemnych,
 - j) garaży: wielopoziomowych oraz podziemnych, w tym wysuniętych poza linie zabudowy;
- 6) w zakresie zasad lokalizacji ogrodzeń:
 - a) zakaz lokalizacji ogrodzeń:
 - z betonowych przęseł prefabrykowanych,
 - na terenach **ZP** i terenach dróg publicznych, z wyjątkiem ogrodzeń służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu,
 - b) dopuszczenie lokalizacji ogrodzeń ażurowych o wysokości nie większej niż 1,50 m:

- dla zabezpieczenia miejsc rekreacji, placów zabaw lub wybiegów dla psów,
 - dla zabezpieczenia niekubaturowych obiektów sportowo-rekreacyjnych;
- 7) w zakresie zasad lokalizacji urządzeń reklamowych:
- a) zakaz lokalizacji urządzeń reklamowych:
 - wolno stojących lub na budynkach,
 - na terenach zieleni urządzonej
 - z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED,
 - b) dopuszczenie lokalizacji urządzeń reklamowych:
 - w wiatkach przystankowych na terenach dróg publicznych,
 - na budynkach w obrębie parteru, równolegle do ściany, w miejscach nieprzesłaniających otworów okiennych i detali architektonicznych, o powierzchni nie większej niż 2,0 m²,
 - stanowiących ofertę gastronomiczną, sytuowaną przy wejściu do lokalu gastronomicznego, w formie gabloty o powierzchni nie większej niż 0,5 m², z wyłączeniem podświetlanych kasetonów;
- 8) w zakresie zasad lokalizacji szyldów:
- a) zakaz lokalizacji szyldów:
 - z wykorzystaniem: ekranów plazmowych lub typu LED,
 - w formie podświetlanych kasetonów,
 - przysłaniających otwory okienne, drzwiowe oraz detale architektoniczne;
 - b) dopuszczenie lokalizacji szyldów:
 - równolegle do ściany budynku:
 - sytuowanych przy wejściu do budynku między parapetem okna parteru a górną krawędzią drzwi, w miejscach nieprzesłaniających detali architektonicznych budynków,
 - o powierzchni pojedynczego szyldu nie większej niż 0,5 m²,
 - równolegle do ściany budynku w formie odrębnych liter lub znaków:
 - w miejscach nieprzesłaniających otworów okiennych i detali architektonicznych,
 - o wielkości boku każdego z elementów nie większej niż 0,45 m,
 - prostopadle do ściany budynku:
 - sytuowanych na tej samej wysokości, w przedziale od 2,50 m do 4,0 m nad poziomem terenu,
 - wysuniętych od lica ściany o nie więcej niż 0,8 m,
 - o powierzchni nie większej niż 0,5 m² mierzonej po obrysie zewnętrznym,
 - w formie podświetlanych kasetonów lub neonów dla znaków identyfikujących:
 - aptekę, o powierzchni nie większej niż 0,5 m²,
 - obiekty użyteczności publicznej, typu: szpital, straż pożarna, policja;
- 9) w zakresie zasad lokalizacji tablic informacyjnych i słupów ogłoszeniowych dopuszczenie lokalizacji:
- a) tablic informacyjnych,
 - b) słupów ogłoszeniowych wyłącznie na terenach dróg publicznych i terenach **ZP**:
 - o wysokości nie większej niż 5,0 m,
 - o proporcji podstawy do wysokości 1:3.

W kontekście niniejszego opracowania, szczególnie istotne są ustalenia dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. W tym zakresie ustalono:

- 1) ochronę drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym na terenach **kk, 1KD-G, 2KD-G, 3KD-G i KD-D** nowe nasadzenia drzew dopuszcza się jedynie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
- 2) zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu,
- 3) lokalizację drzew na terenie **ZZP** w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew,

- 4) zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
- 5) w strefach zieleni, wskazanych na rysunku planu, zagospodarowanie co najmniej 50% ich powierzchni drzewami, krzewami lub zielenią niską,
- 6) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych zapisami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- 7) dopuszczenie stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- 8) w zakresie kształtowania komfortu akustycznego:
 - a) zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców,
 - b) dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach wymagających komfortu akustycznego,
- 9) w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - a) dla terenów **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
 - b) dopuszczenie:
 - lokalizacji obiektów i urządzeń takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne,
 - zastosowania nawierzchni przepuszczalnych.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej ustalono:

- 1) na terenie całego obszaru planu ochronę fragmentu zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic XIX-wiecznego Poznania, wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr A239 z dnia 6.10.1982 r.;
- 2) ochronę fragmentu dzielnicy willowo-parkowej Sołacz wpisanej do rejestru zabytków pod nr A244 decyzją z dnia 19.01.1983 r. w granicy zaznaczonej na rysunku planu;
- 3) ochronę zespołu Zagrody Bamberskiej przy ul. Kościelnej 43, wpisanej do rejestru zabytków pod nr A363 decyzją z dnia 15 czerwca 1992 r.;
- 4) ochronę wskazanych na rysunku planu budynków, wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, poprzez zachowanie elewacji frontowych budynków oraz ich kompozycji, oraz historycznych detali architektonicznych, kątów nachylenia połaci dachowych, z dopuszczeniem ich rozbudowy, nadbudowy i przebudowy zgodnie z ustaleniami planu;
- 5) ochronę obiektu budowlanego - schronu, do którego wejścia wskazano na rysunku planu.
- 6) ochronę kształtu ulicy Kościelnej z obszarem zieleni pośrodku, na terenach: **2ZP**, **2KD-L**, **3KD-L** i **4KD-L**, jako pozostałości dawnej wsi Jeżyce,
- 7) ochronę stanowiska archeologicznego o numerze AZP 52-27/163, wskazanego na rysunku planu,
- 8) uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów obszaru obserwacji archeologicznej wskazanego na rysunku planu.

W zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych ustalono stosowanie jednorodnych obiektów małej architektury, nawierzchni i oświetlenia, w obrębie poszczególnych terenów dróg publicznych oraz terenów zieleni urządzonej.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami **1MN/U** i **2MN/U** ustala się:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej nie mniejszy niż 20%;
- 2) dostęp dla samochodów do przyległej drogi publicznej.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1MW/U**, **2MW/U**, **3MW/U**, **4MW/U**, **5MW/U** i **6MW/U** ustala się:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej nie mniejszy niż:
 - a) 25% na terenach: **1MW/U**, **2MW/U**,
 - b) 10% na terenach: **3MW/U**, **5MW/U**, **6MW/U**,
 - c) 35% na terenie **4MW/U**;
- 2) powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż:
 - a) 55% na terenie **1MW/U**,
 - b) 50% na terenie **2MW/U**,
 - c) 45% na terenie **3MW/U**,
 - d) 60% na terenie **5MW/U**,
 - e) 52% na terenie **6MW/U**;
- 3) wysokość budynków nie większą niż:
 - a) 23,0 m na terenie **1MW/U**, z dopuszczeniem lokalizacji zabudowy o wysokości do 27,0 m w strefie wyższej zabudowy wskazanej na rysunku planu,
 - b) 20,0 m na terenie **2MW/U**,
 - c) 8,0 m na terenie **3MW/U**,
 - d) 21,0 m na terenach **5MW/U**, **6MW/U**;
- 4) intensywność zabudowy działki budowlanej:
 - a) nie mniejszą niż 1,1 i nie większą niż 6,3 na terenie **1MW/U**,
 - b) nie mniejszą niż 1,0 i nie większą niż 6 na terenie **2MW/U**,
 - c) nie mniejszą niż 0,4 i nie większą niż 3,9 na terenie **3MW/U**,
 - d) nie mniejszą niż 1,2 i nie większą niż 6,6 na terenie **5MW/U**,
 - e) nie mniejszą niż 1,0 i nie większą niż 5,2 na terenie **6MW/U**;
- 5) dachy płaskie lub strome na terenach: **1MW/U**, **2MW/U**, **5MW/U**, **6MW/U**;
- 6) na terenie **3MW/U** dachy o dowolnym kształcie;
- 7) powierzchnię nowo wydzielonych działek budowlanych, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów infrastruktury technicznej, nie mniejszą niż:
 - a) 1400 m² dla terenów: **1MW/U**, **2MW/U** i **3MW/U**,
 - b) 600 m² dla terenów **5MW/U** i **6MW/U**;
- 8) dostęp dla samochodów do przyległych dróg publicznych,
- 9) dopuszczenie sytuowania budynków bezpośrednio przy granicy działki budowlanej.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1ZP** i **2ZP** ustala się:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej:
 - a) na terenie **1ZP** nie mniejszy niż 60%,
 - b) na terenie **2ZP** nie mniejszy niż 75%;
- 2) dopuszczenie lokalizacji:
 - a) stanowisk postojowych dla rowerów,
 - b) urządzeń i niekubaturowych obiektów sportowo-rekreacyjnych.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **E** ustala się:

- 1) lokalizację stacji transformatorowych;
- 2) powierzchnię zabudowy do 100% powierzchni działki budowlanej;
- 3) wysokość nie większą niż 5 m;
- 4) intensywność zabudowy terenu nie mniejszą niż 0,1 i nie większą niż 1;
- 5) dach płaski;
- 6) dostęp dla samochodów do przyległej drogi publicznej.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G**, **1KD-L**, **2KD-L**, **3KD-L**, **4KD-L** i **KD-D** ustala się:

- 1) dla dróg publicznych:
 - a) na terenach: **1KD-G**, **2KD-G** i **3KD-G** – drogę klasy głównej,
 - b) na terenach: **1KD-L**, **2KD-L**, **3KD-L** i **4KD-L** – drogę klasy lokalnej;
 - c) na terenie **KD-D** – drogę klasy dojazdowej;
- 2) szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu;
- 3) na terenach **1KD-G** i **3KD-G** lokalizację:
 - a) jezdni i co najmniej jednostronnego chodnika,
 - b) drogi dla rowerów lub innych rozwiązań dla ruchu rowerowego,
 - c) przystanków autobusowych;
- 4) na terenie **2KD-G** lokalizację:
 - a) jezdni głównej,
 - b) jezdni dodatkowej,
 - c) co najmniej jednostronnego chodnika,
 - d) drogi dla rowerów lub innych rozwiązań dla ruchu rowerowego,
 - e) przystanków autobusowych;
- 5) na terenach **1KD-L** i **2KD-L** lokalizację jezdni i obustronnych chodników;
- 6) na terenach **3KD-L** i **4KD-L** lokalizację jezdni i co najmniej jednostronnego chodnika;
- 7) na terenie **KD-D** zagospodarowanie terenu w nawiązaniu do rozwiązań układu drogowego znajdującego się poza granicą planu.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **kk**:

- 1) ustala się:
 - a) lokalizację elementów infrastruktury kolejowej,
 - b) udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 5% powierzchni działki budowlanej;
- 2) dopuszcza się:
 - a) lokalizację elementów układu drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich,
 - b) lokalizację bezkolizyjnego przejścia pieszego, zgodnie z rysunkiem planu,
 - c) stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustalono:

- 1) na terenach dróg publicznych parametry układu drogowego zgodnie z klasyfikacją, w zakresie niedefiniowanym ustaleniami planu;
- 2) zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego, w granicach obszaru planu oraz z zewnętrznym układem drogowym;
- 3) dopuszczenie lokalizacji na terenach dróg:
 - a) elementów umożliwiających uspokojenie ruchu, w tym lokalnych zwężeń jezdni,
 - b) dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich lub ich elementów.

W tym zakresie do projektu wprowadzono również szczegółowe ustalenia w zakresie zapewnienia na działce budowlanej wymaganej liczby stanowisk postojowych dla samochodów osobowych oraz wymaganej liczby stanowisk dla rowerów.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono:

- 1) powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci;
- 2) zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu;

- 3) dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego;
- 4) w przypadku lokalizacji wolno stojących stacji transformatorowych poza terenami **E**:
 - a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 35 m²,
 - b) wysokość stacji nie większą niż 4,0 m,
 - c) dach stacji o dowolnej geometrii.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, ustalono:

- 1) uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej, w tym wskazanych na rysunku planu;
- 2) uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z występowania terenów zamkniętych, wskazanych na rysunku planu;
- 3) uwzględnienie szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń wynikających z położenia w sąsiedztwie obszaru kolejowego, których orientacyjny zasięg jest pokazany na rysunku planu;
- 4) uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów ograniczeń wysokości wynikających z położenia w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych i powierzchni ograniczających przeszkody dla lotniska Poznań – Ławica, przy czym ograniczenie wysokości dla powierzchni ograniczających przeszkody obejmuje również umieszczone na obiektach urządzenia,
- 5) uwzględnienie ograniczeń w zakresie lokalizacji zjazdów z terenów **KD-G**, wynikających z ich klasy.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, przyjętego uchwałą Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r. (dalej nazywanym Studium), w oparciu o które prowadzona była procedura planistyczna mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu do etapu opiniowania i uzgadniania, cały obszar projektu położony był w obszarze funkcjonalnego śródmieścia. W Studium z 2014 r. na obszarze projektu mpzp ustalono następujące kierunki przeznaczenia:

- **MW/U** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej,
- **kdG.4** – teren transportu – droga klasy głównej,
- **kk.6** – teren kolejowy.

W dniu 11 lipca 2023 r. w życie weszło nowe Studium, przyjęte uchwałą Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania. W Studium z 2023 r. obszar projektu planu położony jest na terenach, dla których zapisano następujące kierunki przeznaczenia:

- **MW/U** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej,
- **ZP** – teren zieleni urządzonej
- **kdZ** – droga klasy zbiorczej,
- **kdL** – droga klasy lokalnej,
- **kk** – teren kolejowy.

Analogicznie jak w Studium z 2014 r., w nowym Studium projekt planu położony jest na obszarze śródmieścia, obejmującym intensywną, w większości historyczną, zabudowę.

Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne analizowanego w prognozie projektu mpzp są zgodne i nie naruszają zapisów zarówno Studium z 2014 r., jak i Studium z 2023 r.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Na obszarze opracowania duża część terenów jest już trwale i docelowo zainwestowana zabudową mieszkaniową, usługową oraz infrastrukturą komunikacyjną i techniczną. Efektem tego jest silna antropizacja środowiska przyrodniczego. W związku z tym, odstąpienie od realizacji ustaleń mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu nie będzie powodować zasadniczych zmian stanu oraz jakości poszczególnych komponentów środowiska. Użytkowane docelowo tereny nadal będą pełniły typowe miejskie funkcje, związane z dalszym funkcjonowaniem zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz elementów infrastruktury drogowej, kolejowej i technicznej.

Zmiany funkcjonalno-przestrzenne, i wynikające z nich zmiany stanu poszczególnych komponentów środowiska, dotyczyć mogą terenów położonych pomiędzy starym a nowym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca, na części których obecnie znajdują się parkingi, barak usługowy oraz nieużytki, porośnięte zielenią, w tym zielenią wysoką.

Brak obowiązującego dla danego obszaru planu miejscowego powoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania spójnej polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach dotyczących przeznaczenia poszczególnych terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). W przypadku Jeżyc sytuacja taka utrudnia również skuteczną ochronę szczególnych walorów historycznych i kulturowych terenów oraz istniejącej zieleni, której w analizowanej dzielnicy brakuje.

W przypadku podjęcia działań inwestycyjnych bez obowiązywania planu miejscowego i jego ustaleń w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, istnieje prawdopodobieństwo usunięcia znacznej części istniejącej zieleni, rosnącej na terenach położonych pomiędzy starym a nowym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca. Obecnie zieleń rosnąca w granicy projektu mpzp, w tym zieleń urządzona rosnąca na skwerze Marii Paradowskiej oraz nasadzona wzdłuż tras komunikacyjnych (ul. św. Wawrzyńca i linii kolejowej), a także ww. zieleń rosnąca spontanicznie przy ul. św. Wawrzyńca, stanowi główny walor przyrodniczy omawianego obszaru. Dlatego istotnym aspektem analizowanego projektu planu jest zapewnienie ochrony istniejącym nasadzeniom drzew i krzewów.

Bez planu miejscowego istnieje również zagrożenie wprowadzania na omawiany obszar funkcji generujących dla obszaru planu oraz jego otoczenia zbyt dużo emisji zanieczyszczeń, przy jednoczesnym braku rozwiązań, pozwalających na ograniczanie negatywnego oddziaływania antropopresji na środowisko, w tym w zakresie ochrony powietrza, ochrony klimatu lokalnego, kształtowania klimatu akustycznego w środowisku.

Realizacja nowej zabudowy przy braku kompleksowych rozwiązań w zakresie kształtowania ładu przestrzennego oraz parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym linii zabudowy, zasad lokalizacji na terenach elementów dysharmonizujących krajobraz, spowodować może również pogorszenie walorów krajobrazowych omawianego obszaru, poprzez chaotyczny rozwój zabudowy o zróżnicowanych gabarytach, formach i przeznaczeniu, co jest sytuacją szczególnie niekorzystną w kontekście położenia analizowanego projektu w granicach obszarów cennych kulturowo, objętych ochroną konserwatorską.

Podsumowując, zaniechanie realizacji planu nie wpłynie znacząco na zmianę stanu środowiska analizowanego obszaru z uwagi na jego obecne znaczne przekształcenie antropogeniczne. Niemniej, brak spójnych regulacji prawa miejscowego pomiędzy poszczególnymi częściami opracowywanego mpzp „Jeżyce – Północ” może ograniczyć możliwość wykreowania pożądanego układu systemu zieleni miejskiej (tereny zieleni urządzonej **1,2ZP**, strefy zieleni na terenach **1MW/U**, **1KD-G** i **2KD-G**, ochrona drzew i krzewów na wszystkich terenach, w tym drzew chronionych planem na terenach **1ZP**, **2ZP**, **2MW/U**, **3MW/U**) oraz uniemożliwić uzyskanie walorów krajobrazowych, nawiązujących do historycznego dziedzictwa omawianego fragmentu Jeżyc.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **międzynarodowym oraz wspólnotowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Europejską Konwencję Krajobrazową sporządzoną we Florencji dnia 20 października 2000 r. – jej celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu – cel istotny z uwagi na: planowane przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne zakładane w ustaleniach projektu mpzp, zwłaszcza na terenach **1-3MW/U** i **1ZP** i konieczność ochrony walorów historycznych, krajobrazowych i przyrodniczych analizowanego fragmentu Jeżyc. Realizowany w projekcie poprzez wprowadzenie ustaleń: w zakresie kształtowania i ochrony ładu przestrzennego (zwłaszcza tych dotyczących ograniczenia możliwości lokalizowania elementów dysharmonizujących przestrzeń), w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu (zwłaszcza ustalenie ochrony poszczególnych elementów zieleni), w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, a także w zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów;
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, realizowany w projekcie mpzp m.in. poprzez: wyznaczenie terenów zieleni urządzonej **1,2ZP** wprowadzenie ustaleń dotyczących ochrony istniejącej i kształtowania nowej zieleni, ustalenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu, dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, ustalenie powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu, dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej;
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwana dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **krajowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry⁴⁹ - dokument o charakterze strategicznym, przenoszący założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁵⁰. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz formułujący zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym opisano stan wód powierzchniowych i podziemnych, określono cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych oraz wskazano zadania prowadzące do osiągnięcia dobrego stanu wód. W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Bogdanka (kod RW60001018578). Zgodnie z informacjami zawartymi w Planie, przedmiotowa JCWP zagrożona jest nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie: dobrego stanu chemicznego (I klasy), a dla złagodzonych wskaźników (benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w)) poniżej stanu dobrego (II klasy), oraz dobrego potencjału ekologicznego (II klasy), a dla złagodzonych wskaźników (przewodności elektrolitycznej właściwej w 20°C) umiarkowanego potencjału ekologicznego (III klasy).

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na osiągnięcie ww. celów środowiskowych nie przewiduje się wystąpienia znaczącego, negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim następujące ustalenia:

- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych: ustalenie dla terenów **ZP** zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie oraz dopuszczenie: lokalizację obiektów i urządzeń takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne, a także zastosowania nawierzchni przepuszczalnych,
 - ochrony drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym na terenach **kk**, **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G** i **KD-D** nowe nasadzenia drzew dopuszcza się jedynie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
 - lokalizacji drzew na terenie **ZZP** w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew,
 - w strefach zieleni, wskazanych na rysunku planu, zagospodarowania co najmniej 50% powierzchni drzewami, krzewami lub zielenią niską,
 - ustalenie na terenach **MN/U**, **MW/U**, **ZP** i **kk** minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej z jednoczesnym nakazem zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
 - powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci,
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) – SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie

⁴⁹ Dz. U. z 2023 r., poz.335

⁵⁰ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Spośród zapisów analizowanego projektu mpzp, realizujących cele wskazane w dokumencie SPA2020 podobnie mają zastosowanie te zapisy, które przytoczono już powyżej w kontekście realizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **lokalnym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):
 - poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
 - zagrożenie hałasem – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
 - pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
 - gospodarowanie wodami – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
 - gospodarka wodno-ściekowa – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
 - ochrona zasobów geologicznych – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
 - ochrona gleb – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
 - gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cel: zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami;
 - zasoby przyrodnicze – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
 - zagrożenia poważnymi awariami – cel: zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i awarii pochodzących z transportu;
 - edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa (zwiększenie świadomości o współodpowiedzialności za jakość środowiska);
 - monitoring środowiska – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp, wśród których wskazać należy:

- 1) ochronę drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym na terenach **kk**, **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G** i **KD-D** nowe nasadzenia drzew dopuszcza się jedynie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
- 2) zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu,
- 3) lokalizację drzew na terenie **ZZP** w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew,
- 4) zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
- 5) w strefach zieleni, wskazanych na rysunku planu, zagospodarowanie co najmniej 50% ich powierzchni drzewami, krzewami lub zielenią niską,
- 6) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych zapisami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- 7) dopuszczenie stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- 8) w zakresie kształtowania komfortu akustycznego:
 - a) zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców,
 - b) dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach wymagających komfortu akustycznego,
- 9) w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - a) dla terenów **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
 - b) dopuszczenie:
 - lokalizacji obiektów i urządzeń takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne,
 - zastosowania nawierzchni przepuszczalnych.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki geologiczne

Realizacja ustaleń mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu spowoduje oddziaływania na powierzchnię ziemi na terenach, na których projekt ustala lub dopuszcza możliwość przekształceń funkcjonalno-przestrzennych, a szczególnie tych, na których przewidywana jest lokalizacja nowej zabudowy.

Mogą one zatem wystąpić głównie na terenach dotychczas niezabudowanych i niezagospodarowanych w sposób docelowy, położonych pomiędzy starym a nowym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca, na którym w projekcie ustalono tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej śródmiejskiej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **1MW/U**, **2MW/U**.

Do przekształceń powierzchni ziemi dojdzie również na skutek realizacji robót budowlanych prowadzonych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym zwłaszcza realizacji nowych sieci, niezbędnych do uruchomienia nowych terenów inwestycyjnych, a także w trakcie dopuszczonych do realizacji potencjalnych prac ziemnych prowadzonych w zakresie istniejącego układu drogowego na terenach **1-3KD-G**, **1-4KD-L** i **KD-D** oraz terenu kolejowego **kk**. Niemniej, z uwagi na niedawne zakończenie prac nad rozbudową układu drogowego w granicach projektu mpzp (budowa ul. św. Wawrzyńca na odcinku od ul. S. Żeromskiego do ul. Kościelnej), skala potencjalnych, wtórnych oddziaływań na terenach komunikacyjnych nie powinna być już tak duża. Jedynie budowa bezkolizyjnego przejścia pieszego, którego lokalizację dopuszczono na terenie **kk**, może powodować większą ingerencję w powierzchnię ziemi.

Na terenie **3MW/U**, z uwagi na zabytkowy charakter budynków Zagrody Bamberskiej, nie przewiduje się przekształceń, które mogłyby spowodować istotne, wtórne oddziaływania na powierzchnię ziemi. Z podobnych powodów nie przewiduje się również przekształceń na terenach **5MW/U** i **6MW/U**, na których zlokalizowane są fragmenty budynków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, które w projekcie planu zostały objęte ochroną. Natomiast na terenach **1MN/U**, **2MN/U** i **4MW/U**, stanowiących niewielkie fragmenty docelowo już zainwestowanych kwartałów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, położonych poza projektem mpzp, nie wyznaczono linii zabudowy, zatem nie jest przewidywana zabudowa tych terenów.

Realizacja nowej zabudowy wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą spowodują trwałe zniszczenie powierzchni ziemi. Zasięg przewidywanych zmian będzie zależał od projektowanej głębokości realizacji elementów fundamentowych obiektów i elementów infrastruktury. Bardziej znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe dotyczyć będą tych działek, na których realizowane będą kondygnacje podziemne, dopuszczone w ustaleniach projektu planu. W trakcie prowadzenia prac budowlanych będzie ona adaptowana do założeń poszczególnych projektów inwestycyjnych, co może potencjalnie spowodować powstanie nowych, antropogenicznych form, typu np. powierzchnie niwelowane czy wyniesienia terenu.

Jak już wskazano powyżej, zmiany w ukształtowaniu terenu (krótkotrwałe) oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża (trwałe) wystąpią w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, związanych z koniecznością doprowadzenia do projektowanych budynków podziemnych sieci infrastruktury. Tego typu prace skutkować będą powstaniem lokalnych, czasowych przekształceń powierzchni ziemi, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także wprowadzania nowych elementów sieci. Umieszczenie ich pod powierzchnią terenu powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, wynikające z konieczności dogęszczania gruntów, co spowodować może zmniejszenie przepuszczalności i natlenienia podłoża, co z kolei będzie miało znaczenie dla utrzymania optymalnych warunków wzrostu dla roślinności w otoczeniu sieci, zwłaszcza dla drzew.

Biorąc pod uwagę fakt, że analizowane tereny są w zdecydowanej większości płaskie, bez wyraźnych naturalnych form morfologicznych (poza nasypem kolejowym), przeobrażenia w obrębie rzeźby terenu nie będą zaliczane do znaczących. Natomiast biorąc pod uwagę zakres i skalę planowanych zmian funkcjonalno-przestrzennych oraz warunki geologiczno-inżynierskie⁵¹, związane z lokalnym występowaniem gruntów nasypowych na części terenów, niezbędne będzie szczegółowe rozpoznanie geologiczno-inżynierskie i geotechniczne podłoża.

Generalnie, prace realizacyjne w okresie budowy planowanych inwestycji budowlanych spowodują zarówno trwałe i chwilowe przeobrażenia powierzchni ziemi w obrębie terenu objętego pracami ziemnymi. Ingerencja ta będzie spowodowana:

- przeprowadzeniem niezbędnych prac niwelacyjnych,
- naruszeniem powierzchni terenu, związanym z pracami ziemnymi przy wykonywaniu wykopów i wykonywaniu fundamentów budynków i budowli,
- umieszczaniem w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, służących wzmocnieniu stabilności podłoża, wpływających na jego właściwości, w tym na przepuszczalność,
- wytworzeniem określonej ilości różnego rodzaju odpadów i ścieków w obrębie terenów inwestycji,
- ewentualnym krótkotrwałym obniżeniem zwierciadła wód podziemnych, powstałym na skutek konieczności wykonania odwodnień związanych z wykonywaniem fundamentów obiektów inżynierskich (ograniczone do przestrzeni poszczególnych wykopów).

Jednym z ważniejszych negatywnych skutków realizacji wszystkich wymienionych inwestycji budowlanych będzie usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz uszczelnienie znacznych powierzchni terenów. Zapewnienie optymalnych proporcji w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę

⁵¹ Wskazywane w Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania (PIG-PIB, Program Geozagrożeń i Geologia Inżynierska, Warszawa 2013-2017 r.).

między powierzchniami utwardzonymi a biologicznie czynnymi, zapewniającymi jednocześnie wzrost różnorodności biologicznej oraz powiązania ekologiczne będzie niezwykle trudne, a w zasadzie w przypadku dużej skali planowanych zmian funkcjonalno-przestrzennych raczej niemożliwe.

Wykopy związane z fundamentowaniem obiektów budowlanych spowodują również powstawanie mas ziemnych, które będzie trzeba w odpowiedni sposób zagospodarować. Wskazane jest, aby niezanieczyszczona ziemia pochodząca z wykopów została w miarę możliwości wykorzystana do celów budowlanych w granicach działki inwestorskiej, nie powodując jednak naruszenia istniejących wpływów powierzchniowych w stosunku do terenów sąsiadujących.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym na poziomie planu miejscowego szczególnie istotne są ustalenia w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów (maksymalne powierzchnie zabudowy, minimalne powierzchnie biologicznie czynne) oraz kształtowania linii zabudowy. Powyższe ustalenia planistyczne pozwalają na ograniczenie przestrzeni, na której dochodzi do nieodwracalnych zmian powierzchni ziemi i pozostawienie na każdej działce budowlanej fragmentów biologicznie czynnych, a więc powierzchni nieutwardzonych i niezabudowanych, które zgodnie z kolejnym ustaleniem planistycznym zawartym w analizowanym projekcie, należy zagospodarować zielenią.

W ww. zakresie dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej śródmiejskiej lub zabudowy usługowej, na których projekt przewiduje lokalizację nowej zabudowy ustalono: dla terenu **1MW/U** powierzchnię zabudowy nie większą niż 55% powierzchni działki budowlanej i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 25%, natomiast dla terenu **2MW/U** odpowiednio maksymalną powierzchnię zabudowy 50% oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynnej 25%.

Na pozostałych terenach w tym zakresie ustalono:

- a) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej nie mniejszy niż:
 - 75% na terenie **2ZP**,
 - 60% na terenie **1ZP**,
 - 35% na terenie **4MW/U**,
 - 20% na terenach **1MN/U** i **2MN/U**,
 - 10% na terenach **3MW/U**, **5MW/U**, **6MW/U**,
 - 5% na terenie **kk**;
- b) powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż:
 - 100% na terenie **E**,
 - 60% na terenie **5MW/U**,
 - 52% na terenie **6MW/U**,
 - 45% na terenie **3MW/U**.

W kontekście ochrony powierzchni ziemi istotna będzie dbałość o zachowane powierzchnie biologicznie czynne w obrębie poszczególnych działek budowlanych i terenów. Zapis o zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia jest istotny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi, ponieważ roślinność pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, a także sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gleby.

W tym kontekście kolejnym istotnym zapisem projektu planu jest ustalenie lokalizacji na terenach **1MW/U**, **1KD-G** i **2KD-G** wskazanych na rysunku planu stref zieleni, które stanowią obszary zagospodarowane zielenią, w szczególności drzewami i krzewami (z dopuszczeniem lokalizacji plenerowych obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz dojazdów do budynków).

Ważny będzie odpowiedni dobór gatunków roślin, wprowadzanych na ww. terenach nieutwardzonych, odpowiadających lokalnym wymaganiom siedliskowym oraz tych odpornych na specyficzne, miejskie warunki podłoża i zanieczyszczenia środowiska, co zapewni lepszy rozwój wprowadzanej zieleni i jednocześnie wpłynie pozytywnie na komfort zamieszkania i użytkowania poszczególnych terenów.

Ponadto, do działań minimalizujących negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i środowisko gruntowo-wodne na etapie realizacyjnym poszczególnych inwestycji zaliczyć można:

- ograniczenie do niezbędnego minimum terenów zajętych techniczną ingerencją, w tym terenu zaplecza budowy i parku maszyn, a także czasu trwania robót budowlanych,
- zastosowanie odpowiednich odwodnień budowlanych,
- racjonalne gospodarowanie odpadami nadążające za postępem robót,
- lokalizację zaplecza technicznego, miejsc magazynowania materiałów budowlanych i odpadów na terenie utwardzonym, a miejsca postoju i serwisowania maszyn budowlanych i sprzętu transportowego dodatkowo uszczelnić,
- zagospodarowywanie powierzchni terenów zdegradowanych w wyniku działalności związanej z budową i utrzymaniem urządzeń i instalacji.

Powyższe zagadnienia i wytyczne dotyczą już etapu prowadzenia konkretnej inwestycji i całkowicie wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planistycznych, niemniej warto je chociaż w ogólnym zakresie wskazać, jako zagadnienia istotne z punktu widzenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego na terenach przewidywanych w projekcie mpzp pod lokalizację nowej zabudowy.

Podsumowując, opisane wyżej przewidywane inwestycje kubaturowe i infrastrukturalne będą wpływać na zmianę powierzchni ziemi oraz zmianę struktury i funkcjonowania innych elementów środowiska w sposób znaczący, trwały lub co najmniej długoterminowy. Dlatego szczególnie istotne będzie dotrzymanie ustalonych w planie wskaźników dotyczących zachowania na każdej działce budowlanej lub terenie powierzchni biologicznie czynnej, które należy zagospodarować dodatkowo zielenią.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Jak już wspomniano w prognozie, na obszarze projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż kopalin, zbiorników wód podziemnych (GZWP), gruntów leśnych. Biorąc powyższe pod uwagę, nie przewiduje się występowania oddziaływań na powyższe zasoby naturalne na skutek realizacji ustaleń planu.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak na obszarze projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu cieków i zbiorników wodnych realizacja ustaleń planu nie spowoduje bezpośrednich oddziaływań na wody powierzchniowe.

W analizie potencjalnych oddziaływań na zasoby wód podziemnych należy wziąć pod uwagę zakres i skalę zmian funkcjonalno-przestrzennych, przewidzianych na obszarze planu, zwłaszcza na terenach przeznaczonych pod lokalizację nowej zabudowy, czyli tereny **1MW/U** i **2MW/U**.

Na pozostałych terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz na terenach komunikacyjnych – z uwagi na ich istniejące, docelowe zainwestowanie – nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na zasoby wodne na skutek realizacji ustaleń planu.

Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania projektowanej zabudowy, ale również robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi, w tym warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Jak już wskazano w rozdziale 6.1. prognozy, zasięg przewidywanych zmian będzie zależał od projektowanej głębokości realizacji elementów fundamentowych obiektów budowlanych i elementów infrastruktury i będzie większy tam, gdzie będą realizowane kondygnacje podziemne. Biorąc pod uwagę zakres i skalę planowanych zmian funkcjonalno-przestrzennych oraz warunki geologiczno-inżynierskie części terenów, związane z występowaniem nasypów niebudowlanych, niezbędne może być szczegółowe rozpoznanie geologiczno-inżynierskie i geotechniczne podłoża.

Realizacja dopuszczonych kondygnacji podziemnych spowoduje większe oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne, niż lokalizacja obiektów wyłącznie naziemnych, bowiem realizacja takich inwestycji wiąże się z prowadzeniem prac ziemnych na dużo większej powierzchni oraz na większej głębokości. Znaczące oddziaływanie na środowisko wodne - stosunki wodne oraz jakość wód podziemnych, mogą wynikać z prowadzenia prac odwodnieniowych oraz nieprawidłowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych lub też ścieków z rejonu budowy. Budowa obiektów podziemnych, w zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania wód podziemnych, spowodować może zmianę reżimu ich przepływu. Dlatego w przypadku realizacji kondygnacji podziemnych niezbędne będzie wykonanie szczegółowych badań geotechnicznych i geologiczno-inżynierskich z elementami badań hydrogeologicznych. W zależności od wyników tych badań, zwłaszcza w zakresie głębokości i rodzaju wód gruntowych oraz kierunku ich przepływu, niezbędne może okazać się wskazanie metody odwodnienia terenu inwestycji, która pozwoli na utrzymanie w możliwie niezmiennym stanie warunków wodnych w rejonie inwestycji. Brak takiego odwodnienia spowodować może podniesienie się poziomu wód gruntowych (w strefie położonej przed przegrodą podziemną) oraz zmianę warunków geotechnicznych podłoża gruntowego na terenach położonych za inwestycją podziemną⁵².

Ponadto, oddziaływanie na jakość zasobów wodnych na etapie realizacyjnym poszczególnych inwestycji może być również wynikiem: nieodpowiedniego odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz ścieków z rejonu budowy oraz nieodpowiedniego prowadzenia samych prac budowlanych.

Na terenach projektowanych inwestycji niezbędne będzie odpowiednie zorganizowanie placów zaplecza budowy. Poza zaspokojeniem potrzeb socjalnych, place budowy będą służyły jako miejsca postojowe dla maszyn budowlanych i pojazdów ciężarowych. Podczas tankowania maszyn budowlanych oraz podczas ich awarii i napraw istnieje potencjalne zagrożenie występowania wycieków paliwa, olejów (szczególnie oleju hydraulicznego) i innych płynów eksploatacyjnych, które potencjalnie mogą zanieczyścić grunt i wody podziemne. W związku z powyższym, podczas realizacji należy zabezpieczyć teren budowy, a wszelkie prace budowlane wykonywać w sposób jak najmniej inwazyjny dla zachowania stosunków wodnych i jakości wód na przedmiotowych terenach. Na etapie sporządzania projektów budowlanych poszczególnych inwestycji należy przewidzieć wykonywanie prac budowlanych w taki sposób, aby ich realizacja nie stanowiła źródła uciążliwości dla zasobów wodnych w fazie budowy, w tym m.in. lokalizować zaplecze techniczne, miejsca magazynowania materiałów budowlanych i odpadów wyłącznie na terenie utwardzonym.

Powyższe zagadnienia i wytyczne dotyczą już etapu prowadzenia konkretnej inwestycji i całkowicie wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planistycznych, niemniej warto je chociaż w ogólnym zakresie wskazać, jako zagadnienia istotne z punktu widzenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego na terenach przewidywanych w projekcie mpzp pod zabudowę.

Podstawowym skutkiem rozwoju terenów zabudowanych, charakteryzujących się dużym udziałem powierzchni uszczelnionych, jest zmniejszenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, ograniczenie zasilania gruntowego wód podziemnych w obrębie zlewni, zwiększenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych (np. dachów, parkingów, placów, dojazdów, dojazdów do budynków), co z kolei może powodować zwiększenie przepływów w ciekach stanowiących odbiorniki wód z opadów.

Dlatego mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, takich jak np. deszcze nawałne, należy dołożyć wszelkich starań, aby część opadu została zagospodarowana w granicach działek budowlanych. Niezbędne jest zatem zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, chłonnych, które będą w stanie opóźnić odpływ wód z opadu, odciążać system kanalizacji deszczowej i częściowo zredukować przepływ w przypadku opadów ekstremalnych. Należy jednocześnie podkreślić, że zachowanie powierzchni przepuszczalnych

⁵² Problem piętrzenia wód gruntowych na przykładach głębokiego posadowienia obiektów w Poznaniu, dr hab. Antoni Florkiewicz, mgr Maciej Troć, Politechnika Poznańska; Inżynieria i Budownictwo nr 7/2002

dla wód z opadów stanowi obecnie jeden z podstawowych działań planistycznych służących adaptacji do zmian klimatu w obrębie terenów zurbanizowanych, ponieważ to właśnie od rodzaju pokrycia powierzchni ziemi zależy wielkość spływu wód opadowych i roztopowych.

W tym zakresie do najważniejszych zapisów projektu planu należy zaliczyć ustalenia w zakresie wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych, jakie muszą być zachowane w granicach działek budowlanych lub terenów. Wielkość wymaganego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych została zróżnicowana w zależności od terenu i waha się – od 75% dla terenu **ZZP**, 60% dla terenu **1ZP**, 35% dla terenu **4MW/U**, 25% dla terenów **1MW/U** i **2MW/U**, 20% dla terenów **1MN/U** i **2MN/U**, 10% dla terenów **3MW/U**, **5MW/U**, **6MW/U**, do 5% dla terenu **kk**.

Z ekologicznego punktu widzenia za szczególnie korzystne uznaje się również rozwiązania sprzyjające możliwie maksymalnemu utrzymaniu wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów, a tym samym i danej zlewni⁵³. W tym zakresie do projektu wprowadzono w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych ustalenie dla terenów **ZP** zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie.

Ponadto, pozytywnie ocenia się wszystkie ustalenia projektu planu w zakresie ochrony istniejącej w granicy planu zieleni i kształtowania jej nowych elementów. Roślinność odgrywa ważną rolę w cyklu hydrologicznym terenów, pozwala na zwiększenie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, a w konsekwencji również na ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk, takich jak deszcze nawalne. Zieleni zapobiega erozji gleby, a przez to spowalnia odpływ powierzchniowy. Dodatkowo dzięki temu, że pobiera i magazynuje wilgoć, wspomaga też retencję gruntową i glebową i uczestniczy w procesie infiltracji wody opadowej do wód gruntowych. Poza tym, woda zatrzymuje się na powierzchni roślin, co pozwala w pewnym stopniu zmniejszyć wielkość opadu, który następnie albo spada na ziemię z opóźnieniem, albo wchłaniany jest częściowo przez samą roślinę albo z niej odparowuje.

W tym zakresie do istotnych ustaleń planu zaliczyć należy:

- wyznaczenie dwóch terenów wyłączonych z zabudowy przeznaczonych pod zieleni urządzonej **1ZP** i **ZZP**, na których ustalono zakaz lokalizacji budynków i naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów,
- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia (nie tylko na terenach przeznaczonych pod zabudowę),
- wyznaczenie na terenach **1MW/U**, **1KD-G** i **2KD-G** stref zieleni, stanowiących obszary zagospodarowane zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji plenerowych obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz dojść do budynków, na których ustalono zagospodarowanie co najmniej 50% ich powierzchni drzewami, krzewami lub zielenią niską,
- zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu,
- lokalizację drzew na terenie **ZZP** w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew,
- ochronę drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym na terenach **kk**, **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G** i **KD-D** nowe nasadzenia drzew dopuszcza się jedynie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

⁵³ Należy jednak pamiętać, że obowiązujące obecnie przepisy prawa uniemożliwiają wprowadzenie wyłącznego wymogu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach działek budowlanych, na których lokalizowana jest zabudowa, przy jednoczesnym dostępie do sieci kanalizacji deszczowej. Zgodnie z zapisem §28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065), teren, na którym będzie lokalizowany budynek powinien być wyposażony w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Natomiast wyłącznie w przypadku budynków niskich (do 12 m) lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych.

Biorąc pod uwagę zakres projektowanych przekształceń funkcjonalno-przestrzennych, zasadne będzie też podejmowanie dodatkowych działań technicznych, pozwalających na zatrzymanie części wód opadowych na terenach i częściowe odciążenie kanalizacji deszczowej. W tym zakresie w projekcie planu wprowadzono ustalenie dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne oraz dopuszczenie zastosowania nawierzchni przepuszczalnych.

Przy projektowaniu ww. rozwiązań służących lokalnej retencji należy wziąć pod uwagę warunki gruntowe panujące na analizowanych terenach, gdzie w podłożu części terenów występują nieprzepuszczalne grunty spoiste, niesprzyjające infiltracji wody w głąb podłoża.

Jak powyżej wspomniano, rozwój terenów zabudowanych nierozzerwalnie wiąże się z koniecznością rozwiązania zagadnień związanych z dostarczeniem wody do budynków (do celów bytowych lub ewentualnie związanych z prowadzoną działalnością usługową), odprowadzeniem ścieków powstających na skutek ich funkcjonowania oraz sposobem zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Sposób prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na terenach przeznaczonych pod zabudowę określają przepisy odrębne. Zagadnienia związane z odprowadzaniem ścieków reguluje ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.

Biorąc pod uwagę fakt, że tereny objęte projektem planu posiadają dostęp do sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej, należy przyjąć, że zaopatrzenie terenów w wodę pitną odbywać się będzie wyłącznie z sieci wodociągowej, a odprowadzanie ścieków wyłącznie za pośrednictwem kanalizacji sanitarnej. Dodatkowo w ustaleniach projektu wprowadzono zapis o powiązaniu sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w oparciu o sieci wodociągowe i kanalizacyjne powinna wyeliminować ryzyko powstawania zanieczyszczeń zasobów wodnych, zarówno na etapie realizacyjnym, jak i eksploatacyjnym. Zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego w związku z budową i funkcjonowaniem systemu kanalizacji sanitarnej może powstać w zasadzie głównie w sytuacji awarii sieci.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Obszar objęty projektem mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu stanowi teren przekształcony antropogenicznie. Charakteryzuje się występowaniem wyłącznie biocenoz lądowych i oceniany jest jako obszar mało zróżnicowany siedliskowo, gdzie różnorodność gatunkowa jest niewielka. W wyniku prowadzonych na przestrzeni lat przekształceń funkcjonalnych i przestrzennych, obecnie występują tu głównie zbiorowiska o pochodzeniu antropogenicznym, cechujące się niewielkim powiązaniem roślinności rzeczywistej z potencjalną roślinnością naturalną. Z tego względu wartość przyrodnicza poszczególnych części obszaru uzależniona jest głównie od różnorodności gatunkowej i ilościowej flory i fauny, a także powierzchni dostępnych dla zwierząt pokrytych roślinnością.

Realizacja ustaleń mpzp na terenach obecnie nieużytkowanych bądź użytkowanych, ale na których przewiduje się przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne wynikające z ustaleń projektu planu (głównie na terenach **1MW/U** i **2MW/U**), najprawdopodobniej przyczyni się do zawężenia puli gatunkowej, zarówno roślinności, jak i zwierząt, dla których obecne tereny nieużytkowane bądź istniejące nasadzenia zieleni stanowią miejsce żerowania i bytowania. Wraz z postępującym zainwestowaniem terenów **1MW/U** i **2MW/U** nastąpi stopniowe przekształcenie istniejących

seminaturalnych siedlisk w typowe siedliska antropogeniczne, składające się zapewne z wyspecjalizowanej grupy roślin i zwierząt, bardziej wrażliwych biocenoz, uzależnionych od funkcjonowania użytkowników terenu.

W kontekście ochrony biocenoz lądowych szczególnie istotne jest wyznaczenie wszystkich terenów wyłączonych z zabudowy, pozwalających zachować istniejące siedliska, czyli terenów zieleni urządzonej **1ZP** i **2ZP**, wskazanie stref zieleni na terenach **1MW/U**, **1KD-G** i **2KD-G** oraz ustalenia projektu, które pozwalają na zachowanie drzew i krzewów rosnących w granicach projektu planu. Ochrona tych nasadzeń jest istotna dla zachowania miejsc bytowania zwierząt, zachowania powiązań przyrodniczych z terenami położonymi poza planem oraz dla utrzymania różnorodności biologicznej, w tym różnorodności gatunkowej bytujących tu obecnie zwierząt.

6.5. Oddziaływanie na szatę roślinną i zwierzęta

Realizacja ustaleń mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu na terenach obecnie nieużytkowanych bądź użytkowanych, ale na których przewiduje się przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne, czyli głównie na terenach **1MW/U** i **2MW/U** spowoduje negatywne i trwałe oddziaływania na szatę roślinną.

Z kolei tereny oznaczone w projekcie planu symbolami **1MN/U**, **2MN/U**, **3-6MW/U** obecnie są już trwale zagospodarowane, ubogie pod względem przyrodniczym, stąd realizacja ustaleń planu nie spowoduje na nich istotnych, negatywnych oddziaływań na istniejącą szatę roślinną. Podobnie realizacja ustaleń planu na terenach komunikacyjnych – drogowych i kolejowym – nie będzie powodować istotnych, znaczących oddziaływań na zieleni. Są to tereny już docelowo zagospodarowane, z zielenią urządzoną, charakterystyczną dla terenów komunikacyjnych, ściśle kontrolowaną przez człowieka, stąd nie przewiduje się znaczących oddziaływań na jej stan na skutek realizacji ustaleń analizowanego mpzp.

W wyniku realizacji projektu planu w zakresie lokalizacji nowej zabudowy dojdzie do usunięcia części istniejących drzew, krzewów i zieleni niskiej z powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod lokalizację nowych budynków oraz towarzyszącej im infrastruktury, takiej jak: dojścia, dojazdy, miejsca postojowe. Również prace budowlane, prowadzone w zakresie budowy i rozbudowy niezbędnych dla nowych budynków sieci infrastruktury technicznej, spowodować mogą potencjalne negatywne oddziaływania na istniejącą szatę roślinną. Potencjalnym skutkiem realizacji powyższych przedsięwzięć może być również usunięcie lub uszkodzenie części zieleni, w tym np. drzew, na terenach bezpośrednio sąsiadujących z inwestycją i wykorzystywanych na etapie ich realizacji, np. do składowania materiałów budowlanych czy do przejazdów pojazdów i maszyn budowlanych.

Długofalowym i negatywnym oddziaływaniem na terenach przeznaczonych pod nową zabudowę będzie natomiast ograniczenie powierzchni potencjalnie dostępnych dla roślinności, wynikające z trwałego uszczelnienia części powierzchni terenów.

Projekt planu ustala również ochronę części istniejącej szaty roślinnej poprzez wyznaczenie terenów wyłączonych z zabudowy, przeznaczonych pod zieleni urządzonej (**1ZP**, **2ZP**).

Teren zieleni urządzonej **1ZP**, stanowiący nowy element systemu zieleni miejskiej, wyznaczony został w zasięgu zadrzewionych działek, położonych pomiędzy starym a nowym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca. Natomiast teren **2ZP** obejmuje istniejący skwer Marii Paradowskiej, położony pomiędzy jezdniami ul. Kościelnej.

W projekcie dla ww. terenów zieleni urządzonej ustalono zakaz lokalizacji budynków i naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów. Ustalono również wymóg zachowania co najmniej 75% powierzchni biologicznie czynnej na terenie **2ZP** i co najmniej 60% powierzchni biologicznie czynnej na terenie **1ZP**.

Poza wydzieleniem terenów zieleni urządzonej, do projektu planu wprowadzono również inne ustalenia, które pozwolą zachować znaczną część istniejącej zieleni, w tym najbardziej cennej zieleni wysokiej.

W tym zakresie należy wymienić ustalenie lokalizacji stref zieleni, wskazanych na rysunku planu na terenach **1MW/U**, **1KD-G** i **2KD-G**. Strefy zieleni zostały wyznaczone na terenach istniejącej zieleni–

dotyczy to zwłaszcza drzew w strefie na terenie **1MW/U**, gdzie wraz z krzewami tworzą one gęste skupisko zieleni. Natomiast na terenach **1KD-G** i **2KD-G** strefami zieleni objęto nasadzenia, zrealizowane w trakcie budowy nowego odcinka ul. św. Wawrzyńca. Zgodnie z definicją, strefa zieleni stanowi obszar zagospodarowany zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, z dopuszczeniem lokalizacji plenerowych obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz dojść do budynków. Zakazano natomiast lokalizacji naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów. Zgodnie z projektem, w strefach zieleni ustala się zagospodarowanie co najmniej 50% ich powierzchni drzewami, krzewami lub zielenią niską. Takie rozwiązania pozwalają przypuszczać, że znaczna część istniejącej zieleni zostanie zachowana w ramach ww. stref.

W kontekście konieczności zachowania istniejącej, szczególnie cennej zieleni, projekt planu ustala również zachowanie drzew chronionych planem, których lokalizację wskazano na rysunku planu na terenach **1ZP**, **2MW/U** i **3MW/U**. Do ochrony w tym zakresie wskazano drzewa o znacznych rozmiarach i dobrym stanie sanitarnym, w tym na terenie **1ZP** dwa jesiony (o obwodach ok. 265 cm i 240 cm), na terenie **2MW/U** jesion (o obwodzie ok. 292 cm), a na terenie **3MW/U** kasztanowiec biały (o obwodzie ok. 234 cm).

Kolejnym rozwiązaniem korzystnym w kontekście ochrony i kształtowania zieleni jest ustalenie zachowania drzew na terenie **ZZP** (na skwerze Marii Paradowskiej), w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew, co pozwoli zarówno na zachowanie istniejących na skwerze drzew oraz nasadzenie nowych.

Dodatkowo, do projektu wprowadzono nakaz ochrony drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym na terenach **kk**, **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G** i **KD-D** nowe nasadzenia drzew dopuszcza się jedynie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego. Można więc przypuszczać, że część istniejącej zieleni wysokiej i średniej zostanie zachowana i zaadoptowana do nowych kompozycji zieleni towarzyszącej zabudowie, co należy uznać za pozytywne rozwiązanie. Skala zachowania istniejących drzew i krzewów na terenie będzie jednak w dużej mierze zależna od wyniku dokładnej inwentaryzacji dendrologicznej, wieku i stanu zdrowotnego drzew i od konkretnego projektu budowlanego.

Dla terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy (**MW/U**, **MN/U**) wprowadzono również ustalenia określające maksymalną powierzchnię zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie poszczególnych działek budowlanych. Realizacja powyższych zapisów ograniczy możliwość wprowadzania zabudowy nieuwzględniającej konieczności utrzymania funkcji biologicznych na terenach oraz wymusi pozostawienie części powierzchni jako biologicznie czynnej. Dodatkowo, w odniesieniu do wszystkich terenów ustalono zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia. Realizacja tego ustalenia zapewni utrzymanie nawet niewielkich powierzchniowo fragmentów terenów, zagospodarowanych zielenią.

Nowe założenia zieleni, zrealizowane zgodnie z projektem planu w ramach ww. terenów zieleni **ZP**, rzędów drzew oraz w obrębie ww. stref zieleni pozwolą na wykształcenie powiązań przyrodniczych, łączących tereny zurbanizowane w granicy projektu planu z otoczeniem. Takie powiązania struktury będą pełnić niewątpliwie pozytywne funkcje, zarówno w wymiarze wizualnym, krajobrazowym, sanitarnym, jak i przyrodniczym. Wprowadzana zieleń powinna składać się z jak największej ilości drzew i krzewów zróżnicowanych gatunkowo, złożonych z gatunków rodzimych, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych oraz specyficznych warunków miejskich. Skład gatunkowy, gęstość nasadzeń i fizjonomia zieleni powinny być dostosowane do pełnionych funkcji, zarówno środowiskotwórczych, sanitarnych, jak i estetycznych. Należy również podkreślić konieczność uwzględnienia w ustalaniu składu gatunkowego nowej zieleni przepisów odrębnych, dotyczących inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i dla Polski⁵⁴.

⁵⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz. U. z 2022, poz. 2649).

Jak już wyżej wspomniano, jednym z potencjalnych skutków realizacji nowych inwestycji budowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zieleni, w tym zwłaszcza w otoczeniu istniejących drzew, może być ich uszkodzenie oraz pogorszenie warunków gruntowo-wodnych panujących w ich otoczeniu. Dlatego drzewa, które będą wskazane do zachowania i wkomponowania w nowe zagospodarowanie terenów, będzie trzeba zabezpieczyć odpowiednimi osłonami przed urazami mechanicznymi. W przypadku drzew charakteryzujących się rozłożystymi koronami konieczne może okazać się również ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem. Istotne będzie również prowadzenie wszelkich prac ziemnych w sposób nienaruszający systemu korzeniowego, a więc w sąsiedztwie drzew w miarę możliwości w sposób ręczny, a także zabezpieczenie odsłoniętych systemów korzeniowych przed przesuszeniem i przemarznięciem. Bardzo ważne będzie odpowiednie zabezpieczenie gruntu pod koronami drzew. W tym zakresie nie należy składować materiałów budowlanych czy też mas ziemnych z wykopów, które potencjalnie mogą zanieczyścić grunt oraz zaburzyć wymianę gazową gleby. Z tego samego względu pod drzewami nie powinny być parkowane pojazdy i maszyny budowlane. Podsumowując, w trakcie prowadzenia prac budowlanych należy zadbać o zachowanie optymalnych warunków gruntowo-wodnych panujących w sąsiedztwie drzew, a zwłaszcza w zasięgu ich korony. Ewentualne wycinki drzew i krzewów, niezbędne do lokalizacji nowej zabudowy, należy przeprowadzać poza okresem lęgowym ptaków.

Powyższe wytyczne dotyczą już etapu prowadzenia konkretnej inwestycji i całkowicie wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planistycznych, niemniej warto je chociaż w ogólnym zakresie wskazać, jako zagadnienia istotne z punktu widzenia ochrony drzew na terenach przewidywanych w projekcie mpzp pod zabudowę.

Oddziaływania na świat zwierzęcy, analogicznie do wpływu na szatę roślinną, związane będą przede wszystkim ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, usunięciem części obecnie występującej roślinności na terenach przeznaczonych pod zabudowę, co pociąga za sobą usunięcie części dotychczasowych miejsc żerowania i bytowania zwierząt.

W związku z prognozowaną zmianą charakteru części szaty roślinnej – z zieleni rozwijającej się w sposób spontaniczny w zieleń urządzoną, towarzyszącą nowej zabudowie, prognozuje się ograniczenie występowania gatunków zwierząt przystosowanych do życia na terenach o mniej intensywnym zagospodarowaniu (zadrzewione, zakrzewione, mało uczęszczane tereny) i wypieraniem ich przez gatunki synantropijne, przystosowane do życia w obrębie terenów zabudowanych, w bliskim sąsiedztwie ludzi.

Trwałe i negatywne oddziaływania na świat zwierzęcy wynikać będą zwłaszcza z realizacji nowych inwestycji budowlanych na terenie **1MW/U**, który obecnie jest częściowo niezabudowany i pokryty przez spontanicznie rozwijającą się zieleń, stanowiącą niewątpliwie miejsce bytowania dla zwierząt, a także na terenie **2MW/U**, który obecnie stanowi parking.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie niekorzystny wpływ na zwierzęta wystąpi także na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia intensywnych prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu przez silniki pracujących maszyn oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe), co skutkować będzie czasowym wycofywaniem się z tych terenów poszczególnych gatunków zwierząt.

Jak już wcześniej wspomniano, tereny zieleni, a także nasadzenia zieleni występujące na terenach o innym przeznaczeniu niż zieleń, mogą być miejscem bytowania dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową, w tym np. ptaków. Dlatego realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt⁵⁵.

Wśród zakazów wymienionych w rozporządzeniu wskazać można m.in. zakazy: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania lub chwytania, umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych,

⁵⁵ Dz.U.2022.2380 t.j.

niszczenia siedlisk lub ostoj, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska.

Uwzględnienie powyższych zagadnień będzie szczególnie istotne przy projektowaniu, przygotowaniu i realizacji wszelkich przedsięwzięć prowadzonych w granicach terenów, gdzie obecne zadrzewienia mogą stanowić potencjalne ostoje i siedliska dla gatunków prawnie chronionych zwierząt. Istotne jest zatem, aby realizacja przedsięwzięć nie powodowała niszczenia ich siedlisk lub ostoj, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania dla zwierząt, a także niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, jeśli takowe zostaną stwierdzone. Dlatego prace związane z realizacją inwestycji powinny być też prowadzone poza okresem lęgowym.

W kontekście zachowania istniejących miejsc bytowania zwierząt pozytywnie należy ocenić wszystkie ustalenia projektu dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, szczegółowo opisane w pierwszej części rozdziału, dotyczącym oddziaływania na szatę roślinną.

6.6. Oddziaływanie na krajobraz

Krajobraz obszaru objętego projektem mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu stanowi przykład krajobrazu kulturowego, silnie zurbanizowanego o charakterze miejskim. Został on zdominowany przez tereny komunikacyjne, w tym m.in. mocno wyróżniający się w przestrzeni wysoki nasyp kolejowy na terenie **kk** oraz rozległy teren, niedawno oddanej do użytku, ul. św. Wawrzyńca (**1-3KD-G**).

Cennymi elementami krajobrazu analizowanego obszaru są natomiast obiekty wpisane do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków, czyli kompleks budynków Zagrody Bamberskiej przy ul. Kościelnej 43 (na terenie **3MW/U**) i fragmenty budynków przy ul. św. Wawrzyńca (na terenach **5,6MW/U**), a także rosnąca na obszarze projektu zieleń, w tym szczególnie zieleń urządzona na terenie **2ZP**, położona w pasie rozdziału ul. Kościelnej oraz skupiska zróżnicowanej zieleni na terenach położonych pomiędzy nowym a starym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca, która z uwagi na swoje walory krajobrazowe i przyrodnicze zasługuje na możliwie jak największą ochronę.

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego krajobraz dużej części analizowanego obszaru nie ulegnie istotnym zmianom, gdyż już w chwili obecnej są to tereny zurbanizowane i docelowo zainwestowane. Dotyczy to terenów przeznaczonych pod zabudowę **3-6MW/U** i **1,2MN/U**, terenów komunikacyjnych **kk**, **1-3KD-G**, **1-4KD-L**, **KD-D**, a także terenu zieleni urządzonej **2ZP**.

W wyniku realizacji ustaleń planu największym zmianom mogą ulec natomiast tereny położone pomiędzy nowym a starym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca, obecnie bądź nieużytkowane, porośnięte spontaniczną zielenią bądź zainwestowane w sposób tymczasowy – w formie parkingów czy zabudowy barakowej.

W tej części projektu wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej **1,2MW/U** oraz teren zieleni urządzonej **1ZP**. W miejscach lokalizacji nowej zabudowy dojdzie do trwałych zmian w kompozycji dotychczasowego krajobrazu i istotne oddziaływanie na jego walory. Wprowadzenie do przestrzeni nowych, kubaturowych obiektów budowlanych mieszkaniowych lub usługowych, wpłynie na silniejsze zaakcentowanie w analizowanej przestrzeni składowych antropogenicznych krajobrazu.

Z kolei wyznaczenie nowego terenu zieleni urządzonej **1ZP** nie wpłynie tak znacząco na zmianę krajobrazu, ale niewątpliwie pozwoli zachować dużą część istniejącej zieleni, zwłaszcza tej wysokiej, która, jak już wyżej wskazano, stanowi cenny element lokalnego krajobrazu.

Etap realizacji ustalonych w projekcie mpzp nowych inwestycji budowlanych na terenach **1MW/U** i **2MW/U** spowoduje czasowe, negatywne oddziaływania na krajobraz. Prowadzenie robót budowlanych wymagać będzie dokonania przekształceń w obrębie powierzchni ziemi (wykopy, składowanie znacznych ilości mas ziemnych), lokalizacji na analizowanym obszarze maszyn oraz urządzeń budowlanych, tymczasowych obiektów zaplecza technicznego i sanitarnego (w okresie budowy), a także miejsc składowania niezbędnych materiałów budowlanych i elementów sieci infrastruktury technicznej. Należy jednak zaznaczyć, że będzie to oddziaływanie krótkotrwałe i odwracalne, które ustanie po zakończeniu prac wykonawczych.

Wprowadzone do projektu planu zapisy w zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania w obrębie poszczególnych terenów (m.in.: wysokości budynków, liczby kondygnacji, a także możliwego sposobu lokalizowania zabudowy, powierzchni zabudowy, pow. biol. czynnej) zakładają lokalizowanie nowej zabudowy o parametrach nawiązujących do już istniejących na analizowanym obszarze nowych zespołów mieszkalnych, co pozwoli na kształtowanie zabudowy o spójnych parametrach i charakterze.

W związku z planowanymi przekształceniami funkcjonalno-przestrzennymi do projektu planu wprowadzono liczne ustalenia w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, których realizacja powinna ograniczać negatywne oddziaływania projektowanych zmian na walory krajobrazowe.

W odniesieniu do całego obszaru projektu planu pozytywny skutek dla krajobrazu będą miały zapisy, które zakazują lokalizacji na terenach elementów zagospodarowania dysharmonizujących krajobraz, w tym:

- nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, z wyjątkiem terenu **kk**,
- klimatyzatorów, wentylatorów lub instalacji teletechnicznych, na elewacjach budynków widocznych od strony dróg publicznych,
- budynków na terenach dróg publicznych i terenach **ZP** oraz w strefach zieleni,
- schodów i pochylni na terenach dróg publicznych, służących do obsługi terenów położonych poza terenami dróg publicznych,
- obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży większej niż 300,0 m²,
- naziemnych stanowisk postojowych dla samochodów na terenach **ZP** i w strefach zieleni,
- jednokondygnacyjnych garaży naziemnych,
- jednokondygnacyjnych obiektów usługowych,
- stacji konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych,
- tymczasowych obiektów budowlanych.

Ponadto, do projektu wprowadzono również szczegółowe ustalenia w zakresie zasad lokalizacji w granicy projektu: ogrodzeń, urządzeń reklamowych, szyldów i tablic informacyjnych i słupów ogłoszeniowych.

W kontekście konieczności zachowania cennych elementów lokalnego krajobrazu, na uwagę zasługują zapisy w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej. W tym zakresie ustalono ochronę zespołu Zagrody Bamberskiej przy ul. Kościelnej 43 na terenie **3MW/U**, ochronę budynków wpisanych do gminnej ewidencji budynków na terenach **5MW/U** i **6MW/U**, a także ochronę kształtu ulicy Kościelnej z obszarem zieleni pośrodku na terenach: **2ZP**, **2KD-L**, **3KD-L** i **4KD-L**, które jednocześnie zapewniają ochronę cennej zieleni na terenie skweru Marii Paradowskiej.

Ponadto, z uwagi na położenie obszaru projektu planu w zasięgu chronionych konserwatorsko zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic XIX-wiecznego Poznania oraz niewielkiego fragmentu w zasięgu dzielnicy willowo-parkowej Sołacza, co również uwzględniono w zapisach projektu uchwały, wszelkie prace budowlane prowadzone w granicy projektu będą wymagały uzyskania pozwolenia konserwatora zabytków.

Pozytywnie na walory krajobrazowe analizowanego obszaru oddziaływać będą również pozostałe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, w tym:

- wyznaczenie na terenach **1MW/U**, **1KD-G** i **2KD-G** stref zieleni, dla których ustalono zagospodarowanie co najmniej 50% ich powierzchni drzewami, krzewami lub zielenią niską,
- zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu,
- lokalizację drzew na terenie **2ZP** w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew,
- ochronę drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym na terenach **kk**, **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G** i **KD-D** nowe nasadzenia drzew dopuszcza się jedynie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

W celu podniesienia walorów estetycznych całego obszaru, w projekcie planu ustalono również stosowanie jednorodnych obiektów małej architektury, nawierzchni i oświetlenia, w obrębie poszczególnych terenów dróg publicznych oraz terenów zieleni urządzonej.

Podsumowując, należy stwierdzić, że docelowa realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp spowoduje istotne przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne głównie na terenach **1MW/U** i **2MW/U**, stąd również na tych terenach przewidywane są znaczące oddziaływania na krajobraz analizowanego obszaru. Ostateczna ocena wszystkich zmian funkcjonalno-przestrzennych i ich wpływu na walory krajobrazowe obszaru może być zróżnicowana i w dużym stopniu będzie subiektywna, zależna od wyglądu, intensywności i rozmieszczenia nowej zabudowy, zastosowanych dla niej rozwiązań architektonicznych i materiałów wykończeniowych, standardu, jakości wykonania i dostępności przestrzeni publicznych, a także indywidualnych oczekiwań, gustów i upodobań potencjalnych odbiorców tej przestrzeni.

6.7. Oddziaływanie na powietrze

Projekt planu umożliwi na terenach **1MW/U**, **2MW/U** powstanie nowej zabudowy w miejscach, które dotąd nie były zabudowane. Wszystkie nowe budynki będą musiały mieć zapewnioną dostawę energii cieplnej, co na etapie eksploatacji może powodować powstanie nowych emisji zanieczyszczeń do powietrza. Z uwagi na to, że analizowany teren posiada dostęp do miejskiej sieci cieplnej i sieci gazowej, nowa zabudowa również powinna być do jednej z tych sieci przyłączona, co z ekologicznego punktu widzenia jest rozwiązaniem korzystnym, ponieważ eliminuje się w ten sposób powstanie nowej emisji na danym terenie. W tym zakresie istotne są zapisy projektu mpzp ustalające nakaz powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej,

Natomiast w sytuacji, kiedy nowa zabudowa będzie zaopatrywana w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych, wielkość nowej emisji będzie głównie uzależniona od zastosowanego w instalacji paliwa, co na tym etapie planowania utrudnia ocenę potencjalnego oddziaływania. Niemniej, stosowanie paliw do ogrzewania obiektów o jak najlepszych parametrach emisyjnych pozwoli ograniczyć tego typu oddziaływania. W tym zakresie pozytywnie należy ocenić ustalenie w projekcie planu dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

Należy również zaznaczyć, że lokalizacja nowej zabudowy spowoduje wzrost emisji zanieczyszczeń z niezorganizowanych źródeł komunikacyjnych, wynikającej ze wzrostu dojazdów do nowych obiektów mieszkalnych i usługowych.

W kontekście oddziaływań na powietrze istotny jest fakt, że projekt planu nie umożliwia lokalizacji na analizowanym obszarze funkcji generujących znaczne poziomy zanieczyszczeń. Projekt nie ustala ani nie dopuszcza lokalizacji obiektów produkcyjnych, magazynów, składów, a więc inwestycji, w obrębie których mogłyby funkcjonować instalacje generujące punktowe emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza o różnej charakterystyce, stężeniach i poziomach emisji. Dodatkowo na obszarze projektu planu ustalono również zakaz lokalizacji stacji konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, a także zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub

potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego.

Wśród zapisów projektu planu, których realizacja będzie pozytywnie wpływać na lokalną jakość powietrza atmosferycznego, oprócz wyżej już wymienionego zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w indywidualnych systemach grzewczych, wymienić należy wszystkie ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania zieleni.

W tym zakresie należy wskazać następujące ustalenia:

- wyznaczenie terenów zieleni urządzonej **1ZP** i **2ZP**, czyli terenów, obejmujących swoim zasięgiem stosunkowo dużą część istniejących w granicy projektu skupisk zadrzewień i zakrzewień,
- wyznaczenie na terenach **1MW/U**, **1KD-G** i **2KD-G** stref zieleni, stanowiących obszary zagospodarowane zielenią, w szczególności drzewami i krzewami, na których ustalono zagospodarowanie co najmniej 50% ich powierzchni drzewami, krzewami lub zielenią niską,
- zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu,
- lokalizacja drzew na terenie **2ZP** w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew,
- ochrona drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym na terenach **kk**, **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G** i **KD-D** nowe nasadzenia drzew dopuszcza się jedynie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia (nie tylko na terenach przeznaczonych pod zabudowę).

Należy również zwrócić uwagę na to, że równoleżnikowy przebieg ul. św. Wawrzyńca wraz z liniowymi nasadzeniami drzew i krzewów, zrealizowanymi podczas budowy ulicy na odcinku od ul. S. Żeromskiego do ul. Kościelnej, a także wraz z pozostałą zielenią chronioną ww. ustaleniami projektu, sprzyjać będą przewietrzaniu analizowanych terenów.

Realizacja ustaleń planu w tym zakresie jest zbieżna z działaniami naprawczymi zawartymi w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzonym uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.⁵⁶.

W ww. Programie jednym z działań naprawczych jest również tworzenie publicznych terenów zieleni urządzonej i wprowadzanie zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu. W tym kontekście duże znaczenie będzie miała realizacja zapisów ustalających lokalizację terenów zieleni urządzonej **1,2ZP**.

Z uwagi na planowany rozwój zabudowy analizowanych terenów, przy projektowaniu nowego zainwestowania terenów w granicach planu należy dążyć do zachowania możliwie jak największych enklaw zieleni, co będzie sprzyjać utrzymaniu lepszej jakości powietrza atmosferycznego, ponieważ obecność różnorodnej zieleni – a w szczególności roślinności wysokiej – wpływa na zmniejszenie udziału dwutlenku węgla w powietrzu atmosferycznym oraz ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych.

Lokalnego i tylko czasowego wzrostu emisji zanieczyszczeń spodziewać się można na etapie realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych. We wspomnianym przypadku źródłami emisji będą maszyny budowlane i środki transportu wykorzystywane przy pracach budowlanych oraz przemieszczane masy ziemne i materiały budowlane. Wielkość emisji substancji gazowych i pyłowych uzależniona będzie od warunków meteorologicznych i fazy realizacji zadania. Na tym etapie inwestycyjnym oddziaływanie na powietrze będzie jednak chwilowe. Okresowo wymienione emisje mogą być dokuczliwe, ale biorąc pod uwagę ich przejściowy charakter należy uznać, że etap ten nie spowoduje długotrwałych negatywnych zmian w jakości powietrza. Należy również zwrócić uwagę, że wielkość emisji zanieczyszczeń na etapie realizacyjnym zależeć będzie od organizacji przedsięwzięcia, od tego czy budowę będzie realizować jeden czy wielu wykonawców, czy będzie wykonywana etapami, od ilości i jakości zastosowanego sprzętu budowlanego.

⁵⁶ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

W celu ograniczenia na etapie realizacyjnym emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza niezwykle istotny będzie sposób prowadzenia prac budowlanych, a także sposób organizacji placu budowy. Istnieje szereg zasad, zakazów, ograniczeń, które należy zastosować w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń. Należą do nich m. in.: odpowiednie utrzymanie dróg dojazdowych do miejsca inwestycji w celu ograniczenia pylenia materiałów budowlanych (czyszczenie jezdni), ograniczenie mieszania kruszyw na placu budowy poprzez stosowanie gotowych mieszanek budowlanych, transportowanie sypkich materiałów budowlanych odpowiednimi wywrotkami, posiadającymi elementy ograniczające pylenie, minimalizowanie emisji spalin z maszyn budowlanych i samochodów ciężarowych poprzez wyłączanie silników w trakcie postoju bądź załadunku.

Powyższe zasady nie stanowią zakresu ustaleń planów miejscowych, ale powinny być uwzględnione na późniejszym etapie inwestycyjnym - w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana będzie z powstaniem nowej zabudowy, która – zważywszy na dużą dostępność sieci uzbrojenia (cieplnej i gazowej) – nie powinna stanowić w przyszłości zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Negatywne oddziaływania na klimat lokalny pojawiają się zazwyczaj na skutek znaczących zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, wynikających z antropopresji. Wśród najważniejszych czynników, które wpływają na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych, wymienić można m.in.: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zwłaszcza zabudową średniowysoką i wyższą, zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, stosowanie w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach emisji.

W przypadku projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu realizacja jego ustaleń będzie wiązała się ze zmianami przestrzenno-funkcjonalnymi, polegającymi głównie na lokalizacji nowych obiektów budowlanych (mieszkaniowych lub usługowych) w miejscach częściowo obecnie niezabudowanych i nieużytkowanych, o powierzchniach biologicznie czynnych, porośniętych zielenią. Realizacja powyższych ustaleń planistycznych przyczyni się niewątpliwie do zmiany lokalnych uwarunkowań mikroklimatycznych omawianego obszaru.

Lokalizacja nowej zabudowy średniowysokiej i wysokiej nie pozostanie bez wpływu na dotychczasowy przepływ powietrza w obrębie analizowanego obszaru, bowiem poziomy przepływ powietrza nad obszarami miejskimi modyfikowany jest przez lokalne czynniki podłoża: rzeźbę terenu oraz szorstkość podłoża, jaką wywołują budynki i budowle⁵⁷. W związku z tym lokalizacja kolejnych budynków, o dużych kubaturach, utrudni swobodne przemieszczanie się mas powietrza w rejonie opracowania. Przepływ powietrza w obszarach zabudowanych ulega widocznym przekształceniom w stosunku do terenów otwartych. W wyniku znacznej szorstkości powierzchni miasta prędkość wiatru ulega osłabieniu w centrum średnio o 30%, w zabudowie osiedlowej strefy zewnętrznej o 15-20%⁵⁸.

W związku ze wspomnianą już wcześniej planowaną lokalizacją nowej zabudowy kubaturowej na terenach **1MW/U** i **2MW/U**, swobodne przemieszczanie się mas powietrza w obrębie analizowanego obszaru zostanie w pewnym stopniu utrudnione.

W związku z planowaną zmianą sposobu zagospodarowania ww. terenów prognozuje się również występowanie wyższych temperatur powietrza w ciągu roku i jego mniejszą wilgotność. Będzie to spowodowane zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnych i uszczelnieniem nowych powierzchni terenu, ponieważ wzrost temperatury podłoża zależy od intensywności

⁵⁷ Klimat obszarów zurbanizowanych, Lewińska J., Zgud K., Baścik J., Wiatrak W., Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1990

⁵⁸ Wpływ zmian w układzie zabudowy na przepływ powietrza, Katarzyna Klemm, Fizyka budowy w teorii i praktyce, Tom VI, nr 2 – 2011 (str. 53,54).

zagospodarowania terenu, tj. gęstości zabudowy i wysokości budynków, a także udziału powierzchni sztucznych (betonu, asfaltu) do naturalnych.

Dodatkowo, realizacja projektowanej zabudowy związana będzie z koniecznością usunięcia części zieleni, w tym również tej wysokiej, kolidującej z projektowaną zabudową oraz innymi elementami zagospodarowania terenów. Skala tego negatywnego oddziaływania będzie największa na terenie **1MW/U**, na którym obecnie spontanicznie rozwijają się zadrzewienia i zakrzewienia.

W związku z prognozowanym zwiększeniem intensywności zabudowy analizowanego obszaru, i wynikające z tego pogorszenie warunków mikroklimatu, należy dołożyć wszelkich starań, aby nowe zagospodarowanie poszczególnych terenów charakteryzowało się wysokim udziałem zieleni, zwłaszcza tej wysokiej, której obecność poprawia warunki klimatyczne i aerosanitarne, co jest szczególnie istotne na terenach silnie zurbanizowanych. Zasadne jest też wprowadzanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury na terenach przeznaczonych pod zabudowę, w tym rozwiązań opartych na naturalnych procesach przyrodniczych (Nature-Based Solutions).

W tekście projektu mpzp w tym zakresie wprowadzono kilka ustaleń, dotyczących ochrony i kształtowania zieleni, a także ochrony powietrza atmosferycznego, których realizacja w sposób pośredni przyczyni się do ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji planowanych zamierzeń na lokalne warunki klimatyczne. Należą do nich ustalenia dotyczące:

- ustalenia funkcji zieleni na terenach charakteryzujących się obecnie wysokim jak na warunki miejskie udziałem zieleni wysokiej, a więc na terenach **1ZP, 2ZP**, z zakazem lokalizacji na tych terenach budynków i stanowisk postojowych dla samochodów,
- lokalizację drzew na terenie **2ZP** w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew,
- zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu,
- w strefach zieleni, wskazanych na rysunku planu, zagospodarowanie co najmniej 50% ich powierzchni drzewami, krzewami lub zielenią niską
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
- ochronę drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym na terenach **kk, 1KD-G, 2KD-G, 3KD-G i KD-D** nowe nasadzenia drzew dopuszcza się jedynie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
- ustalenia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz na terenach zieleni urządzonej, a także ustalenie dodatkowo nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w piecach i trzonach kuchennych.

Dla ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na lokalne warunki mikroklimatyczne niezwykle istotne będzie respektowanie zapisów projektu mpzp dotyczących parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenów, dla których przewiduje się wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych. Wśród najważniejszych z nich należy wskazać ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej, ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jaka musi zostać zachowana w granicach działki oraz ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.

Szczególnie ważne są też ustalenia nakazujące zachowanie istniejących drzew i krzewów. Należy podkreślić, że obecność zieleni, zwłaszcza drzew i ich skupisk, wśród terenów zabudowanych i komunikacyjnych wpływa korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza, w tym przede wszystkim CO₂ oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Dlatego w przypadku analizowanego obszaru, z uwagi na przewidywane przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne, istotne będzie wprowadzenie jak największej ilości nowej zieleni, zwłaszcza

drzew, zarówno na części terenów w ramach nasadzeń uzupełniających ubytki obecnie występującej tu zieleni, ale również na terenach, które obecnie są całkowicie pozbawione zieleni wysokiej.

Dla lepszej adaptacji terenów do nowych, zmodyfikowanych warunków mikroklimatycznych, zasadne będzie wprowadzanie zieleni również w formie nowych rozwiązań, takich jak: zielone dachy, zielone ściany, wertykalne ogrody, których funkcjonowanie także pozwala na zmniejszenie efektu miejskiej wyspy ciepła, w tym obniżenie temperatury powietrza oraz w pewnym stopniu redukcję zanieczyszczeń powietrza (w zależności od rodzaju wprowadzonej roślinności).

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Jak już wskazano w rozdziale 2.11. prognozy, projekt mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu obecnie obejmuje tereny zróżnicowane w zakresie sposobu zagospodarowania i użytkowania. W granicy projektu znajdują się tereny komunikacyjne – drogowe (ul. św. Wawrzyńca na odcinku od ul. Kościelnej do ul. S. Żeromskiego i niewielkie fragmenty ul. Kościelnej i ul. Grudzieniec) i kolejowy (nasyp kolejowy z linią nr 351), tereny zabudowane (teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i teren zabudowy usługowej – Zagrody Bamberskiej przy ul. Kościelnej oraz niewielkie fragmenty terenów mieszkaniowo-usługowych, położonych w kwartałach zabudowy pomiędzy ulicami M. Rodziewiczówny, K. Janickiego, S. Szczepanowskiego), nieużytki przy ul. św. Wawrzyńca oraz teren zieleni urządzonej, położony w pasie rozdziału ul. Kościelnej (skwer Marii Paradowskiej).

Z kolei w analizowanym projekcie planu ustalono przeznaczenie terenów pod następujące funkcje:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: **1MN/U** i **2MN/U**;
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej śródmiejskiej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: **1MW/U**, **2MW/U**, **3MW/U**, **4MW/U**, **5MW/U** i **6MW/U**;
- tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1ZP** i **2ZP**;
- teren infrastruktury technicznej elektroenergetyki, oznaczony na rysunku planu symbolem **E**;
- tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G**, **1KD-L**, **2KD-L**, **3KD-L**, **4KD-L** i **KD-D**;
- teren kolei, oznaczony na rysunku planu symbolem **kk**.

Spośród wyżej wymienionych, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej śródmiejskiej lub zabudowy usługowej **MW/U**, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **MN/U** podlegają ochronie akustycznej w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵⁹ oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁶⁰.

Projekt przewiduje zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów obecnie nieużytkowanych, bądź użytkowanych w sposób tymczasowy, położonych przy ul. św. Wawrzyńca i ustala na nich rozwój funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej śródmiejskiej lub funkcji usługowej (na terenach **1MW/U** i **2MW/U**). Projekt umożliwia również zmianę użytkowania budynków Zagrody Bamberskiej na terenie **3MW/U** i również wprowadzenie tam funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej. Realizacja powyższych przedsięwzięć związana będzie z chwilowymi oddziaływaniami na klimat akustyczny. Ich źródłem będą prace budowlano-montażowe, eksploatacja parku maszynowego oraz ruch pojazdów obsługujących plac budowy. Będą to jednak oddziaływania o zasięgu lokalnym, przejściowe, które ustąpią po zakończeniu prac realizacyjnych poszczególnych przedsięwzięć.

W celu ograniczenia na etapie realizacyjnym emisji hałasu niezwykle istotny będzie sposób prowadzenia prac budowlanych, a także sposób organizacji placu budowy. Istnieje szereg zasad,

⁵⁹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U.2022.2556 t.j.).

⁶⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112, tekst jednolity).

zakazów, ograniczeń, które należy zastosować w celu ograniczania emisji hałasu. Należą do nich m. in.: prowadzenie prac wyłącznie w porze dziennej, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do 22:00, przestrzeganie zasady wyłączania silników samochodów i maszyn budowlanych w czasie przerw w pracy, maksymalne ograniczenie czasu budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego, stosowanie sprzętu w dobrym stanie technicznym, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych. Powyższe zasady nie stanowią zakresu ustaleń planów miejscowych, ale powinny być uwzględnione na późniejszym etapie procesu inwestycyjnego.

Przy formułowaniu ustaleń akustycznych dla projektu planu „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu brano jednak pod uwagę fakt, że w Studium⁶¹ przedmiotowy obszar Jeżyc znalazł się w granicach obszaru śródmieścia, który obejmuje m.in. historycznie ukształtowane dzielnice, w tym oprócz Jeżyc także: Ostrów Tumski, Śródkę, strefę centralną, w tym Stare Miasto, historyczne dzielnice: Jeżyce, Łazarz, Wildę, a także obszar Łaciny i Główniej. Pod uwagę brano również ustalenia akustyczne sformułowane dla terenów w obszarze Jeżyc, dla których obowiązują uchwalone w ostatnich latach plany miejscowe (czyli mpzp „Jeżyce – Północ” część B, „Jeżyce – Północ” część C, „Jeżyce – Północ” część D, „Jeżyce – Północ” część E, „Jeżyce – Północ” część F).

W związku z powyższym, w projekcie planu „Jeżyce – Północ” część A1 sformułowano zapisy w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku, które ustalają dla przedmiotowego projektu planu zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców dopuszczalne poziomy hałasu samochodowego i kolejowego w środowisku, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby⁶², wynoszą aktualnie: $L_{Aeq D} = 68$ i $L_{Aeq N} = 60$ dB.

Z kolei, dopuszczalne poziomy długookresowego średniego poziomu hałasu samochodowego i kolejowego w środowisku dla ww. terenów, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem⁶³, wynoszą aktualnie: $L_{DWN} = 70$ dB (w porze dzienne-wieczorno-nocnej) i $L_N = 65$ dB (w porze nocnej).

W celu umożliwienia kształtowania oczekiwanych i wymaganych warunków akustycznych w budynkach, w ustaleniach projektu planu dopuszczono też stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Ustalenie to dotyczy przede wszystkim terenów przeznaczonych dla zabudowy wymagającej ochrony akustycznej w środowisku, potencjalnie zagrożonej hałasem komunikacyjnym i służy uzyskaniu możliwości kształtowania budynków w celu zapewnienia wymaganych poziomów dźwięku w środowisku – wewnątrz pomieszczeń zamkniętych w budynkach, zgodnie z ich przeznaczeniem, według wymagań obowiązujących przepisów prawa oraz polskich norm stosowanych w akustyce budowlanej.

Stosowanie zasad akustyki architektonicznej dotyczy właściwego ze względów akustycznych rozkładu pomieszczeń w budynkach (nie tylko mieszkalnych, także biurowych, usługowych – np. hotelowych, zamieszkania zbiorowego, oświaty lub zdrowia, czy wymagających szczególnej koncentracji uwagi), który uwzględnia zagrożenia akustyczne zewnętrzne i wewnętrzne w tych budynkach, i odnosi się głównie do projektowanych, nowych budynków.

Z kolei, stosowanie zasad akustyki budowlanej dotyczy wszystkich budynków wymagających ochrony akustycznej wewnątrz pomieszczeń (przy zamkniętych oknach i drzwiach), narażonych m.in. na ponadnormatywne dla wnętrz pomieszczeń oddziaływanie akustyczne z zewnątrz, nawet mimo zapewnienia wymaganych standardów akustycznych w środowisku zewnętrznym, i wiąże się

⁶¹ Zarówno w Studium z 2014 r. (Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.), jak i Studium z 2023 r. (Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.).

⁶² Dla $L_{Aeq D}$ w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dziennej (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz dla $L_{Aeq N}$ w przedziale czasu odniesienia równym 8 godzinom pory nocnej (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

⁶³ Dla L_{DWN} wyznaczone w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) i pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) oraz dla L_N wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

z potrzebą stosowania przegród zewnętrznych w tych budynkach o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, w tym głównie okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem.

Generalnie, ustalenia mpzp dopuszczające stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej dotyczy budynków lokalizowanych nie tylko na terenach charakteryzujących się ponadnormatywnymi wartościami poziomów hałasu w środowisku, czyli np. poziomami hałasu drogowego lub kolejowego, przekraczającymi wartości dopuszczalne odpowiednio: $L_{DWN} = 70$ dB, i $L_N = 65$ dB, w porze dzień-noć i porze nocnej⁶⁴. Ustalenie to dotyczy również budynków, które znajdują się, bądź znajdują na terenach, gdzie poziomy tego hałasu nie przekraczają dopuszczalnych dla nich standardów akustycznych w środowisku, ale przekraczają wartości $L_{Aeq D/N} = 60/50$ dB, w oparciu o wymagania polskich norm (niezależnie od rodzaju terenu zabudowy), w odpowiednich przedziałach czasu oceny w porze dziennej i nocnej. Poziomy dźwięku w środowisku wyższe niż te wartości nie gwarantują, jak to było wcześniej – na mocy rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku⁶⁵, które przestało obowiązywać w październiku 2012 r. – uzyskania wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, wyposażonych w okna o standardowej i w praktyce rzeczywistej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem (zgodnie z wymaganiami przepisów polskich norm, stosowanych w dziedzinie akustyki budowlanej).

Jak już wskazano w rozdziale 2.11. prognozy, położone w granicy projektu ulice, w stanie istniejącym, biorąc pod uwagę obecne natężenie ruchu na tych ulicach, nie stanowią zagrożenia dla klimatu akustycznego, nie powodują bowiem przekroczenia dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenów mieszkaniowo-usługowych. Nie będą też powodować przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, które ustalone zostały w projekcie mpzp.

Niemniej, należy wziąć pod uwagę, że przewidywana realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenach **1MW/U** i **2MW/U** spowoduje pewien wzrost natężenia ruchu w granicy projektu planu, wynikający ze zwiększenia ilości dojazdów do nowej zabudowy.

Ponadto, jak już wskazano w rozdziale 2.11. prognozy, z informacji zobrazowanych na *Strategicznej Mapie Hałasu dla miasta Poznania 2022* wynika, że na obszar projektu planu oddziałuje obecnie hałas kolejowy, generowany przez ruch pociągów odbywający się liniami kolejowymi biegnącymi na nasypie w północnej części analizowanego obszaru. Z analizy *Strategicznej Mapy Hałasu 2022* wynika, że obecnie hałas kolejowy nie przekracza dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenów mieszkaniowo-usługowych, zarówno w porze dzień-noć i nocnej, jak i w porze nocnej. Nie będzie zatem również przekraczał, uwzględnionych w projekcie mpzp, dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców. Nie oznacza to jednak, że hałas ten nie będzie słyszalny na obszarze projektu planu w czasie zmniejszenia się natężenia ruchu samochodowego na ul. św. Wawrzyńca, szczególnie w porze nocy.

W celu zminimalizowania potencjalnych niekorzystnych oddziaływań akustycznych w środowisku, związanych z emisją hałasu od pojazdów przejeżdżających przez obszar projektu planu, w projekcie dopuszczono stosowanie na terenach dróg elementów uspokojenia ruchu, w tym lokalnych zwężeń jezdni, co docelowo wpłynie na zmniejszenie prędkości ruchu pojazdów oraz uspokojenie potoku ruchu. Ustalenie to jest szczególnie istotne ze względu na przewidywane zwiększenie natężenia ruchu samochodowego, wynikającego z rozwoju terenów zabudowanych w granicy projektu planu.

⁶⁴ Obecnie takie przekroczenia nie zostały stwierdzone na analizowanym obszarze.

⁶⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny

Do innych możliwych do zastosowania rozwiązań przeciwhałasowych dla dróg należy np. zastosowanie tzw. cichej nawierzchni jezdni, dbałość o stan techniczny nawierzchni jezdni, czy też ograniczenia udziału pojazdów ciężkich w potoku pojazdów.

Natomiast na terenie kolejowym **kk**, w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania tego terenu, dopuszczono stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych. Do rozwiązań przeciwhałasowych należą przede wszystkim techniczne metody redukcji hałasu kolejowego, bowiem głównym źródłem hałasu w tym wypadku (tzw. hałasu szynowego) jest oddziaływanie kół z szynami (hałas toczenia). Do metod tych zalicza się: stosowanie odpowiedniego rodzaju szyn i ich podparcia – najlepiej tory bezstykowe, ze sprężystym mocowaniem szyn do podkładów, utrzymywanie dobrego stanu technicznego kół wagonów oraz torowisk, stosowanie odpowiedniego rodzaju taboru kolejowego, a także – tam gdzie to możliwe i uzasadnione – ograniczanie prędkości przejazdów pociągów. Dopuszcza się również zastosowanie ekranów akustycznych wzdłuż linii kolejowej, jeśli rozwiązania techniczne nie okażą się wystarczające.

Ponadto, ograniczeniu potencjalnego niekorzystnego oddziaływania ww. linii kolejowych na otoczenie służyć będzie również ustalenie sformułowane w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy – nakazujące uwzględnienie szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń wynikających z położenia w sąsiedztwie obszaru kolejowego, których orientacyjny zasięg jest pokazany na rysunku planu.

Przewiduje się, że hałas tramwajowy i hałas lotniczy, związany z funkcjonowaniem lotniska cywilnego Poznań-Ławica oraz lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny, nie będą w przyszłości obejmowały granic przedmiotowego obszaru projektu planu, tak jak to ma miejsce obecnie, na podstawie dokumentacji aktualnej *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*.

Zakłada się również, że w przyszłości także inne oddziaływania akustyczne nie będą wpływały na obszar opracowania projektu planu, np. źródła hałasu przemysłowego oraz oddziaływanie tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że w przyszłości – m.in. dzięki sformułowanym w uchwale ustaleniom w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku – jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, dopuszczeniu stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach wymagających komfortu akustycznego, jak również dopuszczeniu na terenach dróg lokalizacji elementów umożliwiających uspokojenie ruchu, lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu drogowego, natomiast na terenie **kk** dopuszczeniu stosowania rozwiązań przeciwhałasowych – w analizowanym obszarze projektu planu „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu będą panowały korzystne warunki akustyczne w środowisku i w budynkach dla planowanych tam funkcji terenów.

6.10. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja ustaleń projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu spowoduje zróżnicowane oddziaływania na przyszłych mieszkańców i użytkowników analizowanego obszaru. Wpływ na ludzi należy rozważać zarówno w wymiarze oddziaływań pozytywnych, jak i negatywnych.

Za korzystne z punktu widzenia oddziaływania na ludzi należy uznać ustalenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego. Tym samym uniemożliwiono lokalizację na obszarze projektu planu nowych inwestycji związanych z przedsięwzięciami, których realizacja mogłaby powodować znaczące, negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego (np. powierzchni ziemi, warunków wodnych, szaty roślinnej, powietrza, klimatu akustycznego) oraz dla ludzi.

Projekt planu nie umożliwia lokalizacji na obszarze zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, dlatego nie przewiduje się, aby realizacja jego zapisów wiązała się z powstaniem ryzyka poważnej awarii przemysłowej. Ustalono też zakaz lokalizacji stacji

konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, a więc obiektów, których funkcjonowanie również może być uciążliwe dla najbliższego sąsiedztwa.

Negatywne oddziaływania na ludzi wynikające z realizacji ustaleń mpzp związane będą natomiast z etapem realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych, prowadzonych na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub zabudowę usługową. Negatywne oddziaływania polegać będą przede wszystkim na emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza, a także na utrudnieniach w ruchu, zarówno pojazdów, jak i pieszych. Dlatego na etapie sporządzania projektów budowlanych poszczególnych inwestycji należy przewidzieć wykonywanie prac budowlanych w taki sposób, aby wszelkie działania, zwłaszcza te z użyciem ciężkiego sprzętu, powodowały możliwie najmniejsze uciążliwości dla terenów położonych w otoczeniu inwestycji i ich mieszkańców bądź użytkowników. Prace powinny być prowadzone w porze dziennej, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do 22:00, aby nie stanowiły uciążliwości w godzinach nocnych. Należy przestrzegać zasady wyłączania silników samochodów i maszyn budowlanych w czasie przerw w pracy, maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego, stosować sprzęt w dobrym stanie technicznym, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych. Takie ustalenia nie są jednak przedmiotem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Oddziaływania związane z etapem realizacji poszczególnych inwestycji będą krótkotrwałe, które ustaną po zakończeniu prac budowlanych. Zasięg oddziaływania powinien być ograniczony do działki budowlanej, by nie stanowić zbyt dużego dyskomfortu dla otoczenia. Niemniej, przykłady niektórych inwestycji budowlanych prowadzonych na terenie miasta, związanych np. z budową dróg lub kompleksów zabudowy mieszkaniowej pokazują, że trudno inwestorom spełnić ten wymóg. Wzmożony ruch samochodowy, związany z prowadzeniem większych inwestycji budowlanych, oddziałuje nie tylko na teren samej inwestycji, ale również na tereny położone w najbliższym sąsiedztwie, powodując utrudnienia w przemieszczaniu się mieszkańców okolicznych terenów oraz poruszaniu się ich pojazdów. Należy zatem założyć, że negatywne oddziaływania na ludzi na etapie realizacyjnym, głównie w zakresie oddziaływań akustycznych i utrudnień w ruchu, wystąpią z dużym prawdopodobieństwem. Oczekuje się jednak, że utrudnienia te będą występowały tylko w porze dziennej, umożliwiając wypoczynek nocą.

Wzrost intensywności zainwestowania obszaru planu zabudową mieszkaniową wielorodzinną lub zabudową usługową na terenach **MW/U** spowodują większy ruch samochodowy wewnątrz obszaru planu również na etapie eksploatacyjnym, co z kolei spowoduje wzrost emisji hałasu komunikacyjnego (samochodowego) wewnątrz obszaru projektu.

Z uwagi na planowany rozwój terenów generujących ruch samochodowy w projekcie planu szczegółowo określono wskaźniki parkingowe. Ustalono minimalną liczbę miejsc do parkowania samochodów osobowych i rowerów, w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji. Ponadto w przypadku lokalizacji usług wymagających dostaw towarów, wprowadzono nakaz zapewnienia na działce budowlanej miejsc do przeładunku towarów, zlokalizowanych poza stanowiskami dla samochodów osobowych i rowerów.

Przewiduje się również, że planowany wzrost natężenia przejazdów samochodów w ruchu docelowo-źródłowym będzie powodować na obszarze planu uciążliwości akustyczne, które potencjalnie w przyszłości mogą decydować o przekroczeniach dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku⁶⁶. Z tego względu bardzo ważne będzie stosowanie przez zarządcę dróg działań i rozwiązań – technicznych i organizacyjnych – umożliwiających stosowne ograniczenie oraz uspokojenie ruchu samochodowego, w wyniku czego nastąpi ograniczenie emisji i propagacji hałasu samochodowego w otaczającym środowisku. Eliminowaniu zagrożeń komfortu akustycznego w środowisku służą ustalenia projektu planu, dotyczące terenów dróg, które dopuszczają lokalizację:

- elementów umożliwiających uspokojenie ruchu, w tym lokalnych zwężeń jezdni,
- dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich lub ich elementów.

⁶⁶ Obecnie takie przekroczenia nie zostały stwierdzone.

Zapewnieniu odpowiedniego standardu życia i bezpieczeństwa mieszkańcom i użytkownikom analizowanych terenów służyć będą również ustalenia w zakresie zapewnienia wszystkim terenom dostępu do niezbędnych sieci infrastruktury technicznej. W tym miejscu należy przypomnieć, że obszar projektu ma zapewniony dostęp do podstawowych sieci infrastruktury technicznej, w tym do sieci: rozdzielczych wodociągowych, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, elektroenergetycznej, ciepłej, gazowej, telekomunikacyjnej. W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, na wszystkich terenach dopuszczono także roboty budowlane w zakresie sieci infrastruktury technicznej, sieci teletransmisyjnej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców analizowanego obszaru, niezbędne jest też podejmowanie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności. Analizowany projekt mpzp, w ramach możliwego ustawowego zakresu, zawiera ustalenia, które pozwalają na zapewnienie ochrony poszczególnych komponentów środowiska, a tym samym ich realizacja będzie również pozytywnie oddziaływać na zdrowie ludzi lub też będzie ograniczać negatywne oddziaływanie wynikające ze wzrostu intensywności zainwestowania analizowanego obszaru.

Są to głównie ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni (wyznaczenie terenów zieleni urządzonej **1,ZZP**, lokalizacja na terenach **1MW/U**, **1KD-G** i **2KD-G** stref zieleni, zagospodarowanie zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, ochrona istniejących drzew i krzewów, z dopuszczeniem ich usunięcia w przypadku wystąpienia kolizji z planowaną infrastrukturą techniczną lub zabudową, z jednoczesnym wymogiem przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń).

Realizacja ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania zieleni, zwłaszcza tej wysokiej, pozwoli jednocześnie na ograniczenie negatywnego oddziaływania prognozowanego wzrostu natężenia ruchu komunikacyjnego w granicach planu na jakość powietrza.

Reasumując, realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp będzie oddziaływać w różnorodny sposób na ludzi. Realizacja ustaleń mpzp w zakresie rozwoju terenów zabudowy, z uwagi na zasięg i skalę planowanych przekształceń funkcjonalnych, niewątpliwie będzie oddziaływać na ludzi na etapie realizacyjnym i eksploatacyjnym, głównie w zakresie wzrostu emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza (głównie ze źródeł komunikacyjnych) oraz wzrostu natężenia ruchu komunikacyjnego.

6.11. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

W ustaleniach projektu planu „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu uwzględniono zarówno położenie analizowanego obszaru w zasięgu chronionych konserwatorsko zespołów urbanistyczno-architektonicznych, jak również konieczność ochrony wszystkich istniejących w granicach planu cennych elementów dziedzictwa kulturowego, objętych ochroną konserwatorską, wymienionych w rozdziale 2.13. prognozy.

W tym zakresie w projekcie planu ustalono na terenie całego obszaru planu ochronę fragmentu zespołu urbanistyczno-architektonicznego najstarszych dzielnic XIX-wiecznego Poznania, wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr A239 z dnia 6.10.1982 r., a także ochronę fragmentu dzielnicy willowo-parkowej Sołacz, wpisanej do rejestru zabytków pod nr A244 decyzją z dnia 19.01.1983 r., w granicy zaznaczonej na rysunku planu na terenie **kk**.

W projekcie ustalono też ochronę zespołu Zagrody Bąbarskiej przy ul. Kościelnej 43, wpisanej do rejestru zabytków pod nr A363 decyzją z dnia 15 czerwca 1992 r., którego zasięg wskazano na rysunku projektu na terenie **3MW/U**.

Analogicznie, na rysunku projektu planu, na terenach **5MW/U** i **6MW/U**, wskazano również szrafem budynki wpisane do gminnej ewidencji zabytków, dla których zapisano ochronę poprzez zachowanie elewacji frontowych budynków i ich kompozycji oraz historycznych detali architektonicznych, kątów nachylenia połaci dachowych, z dopuszczeniem rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków zgodnie z ustaleniami planu.

Ochroną objęto również kształt ulicy Kościelnej z obszarem zieleni pośrodku na terenach: **2ZP**, **2KD-L**, **3KD-L** i **4KD-L**, jako pozostałości dawnej wsi Jeżyce, a także zlokalizowany w granicy samego skweru Marii Paradowskiej (terenu **2ZP**) obiektu budowlanego - schronu, do którego wejścia wskazano na rysunku planu.

W projekcie planu uwzględniono również występowanie w granicy projektu planu zewidencjonowanego stanowiska archeologicznego AZP 52-27/163 (rozpoznanego jako osada z okresu wczesnego średniowiecza fazy F oraz osada z późnego średniowiecza i okresu nowożytnego), wskazując na rysunku planu jego występowanie w granicach terenów **1-3MW/U** i **3KD-L**, a w tekście uchwały wpisując nakaz jego ochrony.

Dodatkowo, zgodnie z uzgodnieniem Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu⁶⁷, cały obszar położony w granicy terenów **1MW/U**, **2MW/U** i **3MW/U** wskazany został jako obszar obserwacji archeologicznej, na którym mogą występować stanowiska archeologiczne, które należy uwzględnić w zagospodarowaniu terenów.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że w projekcie planu w sposób prawidłowy i wystarczający uwzględniono konieczność ochrony wielu cennych elementów dziedzictwa kulturowego, a realizacja jego ustaleń nie spowoduje znaczących, negatywnych oddziaływań na powyższe cenne elementy.

6.12. Oddziaływanie na dobra materialne

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na istniejące dobra materialne na skutek realizacji ustaleń projektu planu „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu. Realizacja jego ustaleń spowoduje natomiast wzrost ilości dóbr materialnych na skutek lokalizacji nowej zabudowy na terenach **1,2MW/U**, realizacji zagospodarowania nowego terenu zieleni urządzonej **1ZP**, ewentualnie lokalizacji nowego bezkolizyjnego przejścia pieszego na terenie **kk**.

Negatywne oddziaływania na istniejące dobra materialne na skutek realizacji ustaleń mppz potencjalnie mogą wystąpić na etapie realizacji ustalonych lub dopuszczonych ww. inwestycji. Ich wystąpienie związane będzie z koniecznością przeprowadzenia prac budowlanych, które z uwagi na planowany zakres i skalę będą wymagały wykonania wykopów ziemnych, prowadzenia intensywnego ruchu pojazdów i maszyn budowlanych, czego potencjalnym efektem może być uszkodzenie nawierzchni w obrębie istniejących w otoczeniu dróg, uszkodzenie istniejących sieci infrastruktury technicznej, czy też zwiększenie zapylenia i hałasu na obszarach sąsiadujących z placami budowy. Niemniej, z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą miały one znaczącego wpływu na dobra materialne zlokalizowane na całym analizowanym obszarze, a to, czy one w ogóle zaistnieją będzie w dużym stopniu zależało od organizacji placu budowy i standardu prowadzenia prac budowlanych.

Z uwagi na położenie analizowanego obszaru w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej istotnym zagadnieniem w zakresie oddziaływań na dobra materialne jest również oddziaływanie wywoływane przez ruch pociągów na tereny sąsiednie.

W tym zakresie w projekcie planu wprowadzono zapis o obowiązku uwzględnienia szczególnych warunków zagospodarowania oraz ograniczeń wynikających z położenia w sąsiedztwie obszaru kolejowego, którego orientacyjny zasięg jest pokazany na rysunku planu. W tym zasięgu znalazł się wyłącznie teren ul. św. Wawrzyńca (tereny **1-3KD-G**), w związku z powyższym projekt planu nie przewiduje lokalizacji budynków w obszarze potencjalnego oddziaływania linii kolejowej. Natomiast

⁶⁷ Postanowienie Nr 95/2023 z dnia 19 maja 2023 r. (znak: MKZ-III.6721.4.2023).

usytuowanie budowli, drzew i krzewów oraz wykonywanie robót ziemnych w granicach ww. terenów musi uwzględniać ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, w tym m.in. zapisów ustawy z dnia 28 marca 2003 r. *o transporcie kolejowym*.

Nie przewiduje się innych zagrożeń dla dóbr materialnych, zlokalizowanych w granicach obszaru objętego projektem planu, wynikających z naturalnych zagrożeń i katastrof. Analizowany obszar nie jest położony w zasięgu terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi czy też terenów zagrożonych ruchami masowymi, a więc w zasięgu wystąpienia zjawisk, które mogłyby powodować negatywne oddziaływania na istniejące czy też projektowane obiekty budowlane.

Projekt planu nie umożliwia lokalizacji na obszarze zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, dlatego nie przewiduje się aby realizacja jego zapisów wiązała się z powstaniem ryzyka poważnej awarii przemysłowej.

6.13. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wskazano w rozdziale 3 prognozy, na obszarze objętym projektem mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu nie występują tereny objęte ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Natomiast obszarem prawnie chronionym położonym najbliżej projektu planu jest obszar Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005 (SOO) i wchodzące w jego skład trzy schrony położone na Sołaczu – przy ul. Litewskiej (na terenie parku Sołackiego), przy ul. Wojska Polskiego i przy ul. Mazowieckiej.

Działania ochronne i zakazy ustalone dla ww. formy ochrony dotyczą działań podejmowanych w granicach samych obiektów fortyfikacyjnych. Mając na uwadze cele ochrony, działania ochronne oraz zakazy ustalone dla obszaru chronionego i jego poszczególnych obiektów, szczegółowo wskazane w rozdziale 3 prognozy, zakłada się, że realizacja ustaleń przedmiotowego projektu mpzp nie będzie powodować znaczących, negatywnych oddziaływań na ww. formy ochrony przyrody.

W kontekście oddziaływań na obszary chronione należy również wspomnieć o występowaniu w granicach projektu planu (lub wysokim prawdopodobieństwie występowania) chronionych gatunków zwierząt w rozumieniu ustawy *o ochronie przyrody* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, w tym zwłaszcza gatunków ptaków, o których była mowa w rozdziale 2.8. prognozy. Z uwagi na powyższe, realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań inwestycyjnych musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną (ściśle lub częściową). Podstawowymi aktami prawnymi w kwestii ochrony gatunkowej jest ustawa *o ochronie przyrody*, której zapisy zostały uszczegółowione zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*. W §6 rozporządzenia wskazano liczne zakazy, w tym m.in.: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania i chwytania, umyślnego niszczenia form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania ich okazów, niszczenia siedlisk oraz ostoi, będących obszarem ich rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji i żerowania, niszczenia, usuwania oraz uszkodzania zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zbywania, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego płoszenia lub niepokojenia, a także fotografowania, filmowania oraz obserwacji, mogących powodować ich płoszenie i niepokojenie. W stosunku do chronionych gatunków ptaków wprowadza się zakaz umyślnego płoszenia i niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

Powyższe zakazy należy respektować zarówno podczas realizacji ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań prowadzonych na obszarze bytowania chronionego gatunku. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska (RDOŚ) w trybie art. 56 ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*.

6.14. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczące oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska⁶⁸ przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. Należy podkreślić, że analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMŚ, powinna dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania (pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego), prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach⁶⁹, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Stosowanie właściwych metodyk prowadzenia badań i pomiarów jest niezwykle istotne ze względu na ograniczenie możliwości wystąpienia błędów w ostatecznej ocenie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Z uwagi na różnorodność zagadnień dotyczących metody i wymogów jakie wskazane są w przypadku prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, w niniejszym opracowaniu nie przytoczono ich brzmienia.

Ponadto, w kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, szczególnie istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń mpzp, dotyczących następujących zagadnień:

- utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych lub terenów, a także zachowania określonych wskaźników zabudowy na terenach, na których dopuszczono jej realizację – realizowane na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę,
- zapewnienia optymalnych warunków gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi,

⁶⁸ Utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska

⁶⁹ W tym m.in. w Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2021 poz. 1576) i rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. 2011 Nr 288, poz.1697).

- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej
- realizowane zgodnie z częstotliwością sporządzania standardowej mapy hałasu dla miasta, jeśli będą wykonane dla ulic, zlokalizowanych w granicach projektu planu.

Należy jednocześnie zauważyć, iż zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu powinien być dostosowany do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń projektu mpzp, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji (budowlanych, infrastrukturalnych itd.).

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Na obecnym etapie nie wskazuje się w prognozie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań wskazanych w analizowanym projekcie planu. Zaproponowane w projekcie ustalenia w zakresie zagadnień ochrony środowiska i przyrody wydają się optymalne jak na warunki śródmiejskiej zabudowy. W ustaleniach i na rysunku projektu planu uwzględniono konieczność ochrony i kształtowania wszystkich komponentów środowiska. Uwzględniono istniejące cenne elementy zieleni, w szczególności poprzez wyznaczenie terenów zieleni urządzonej **1ZP**, **2ZP**, wskazanie lokalizacji stref zieleni na terenach **1MW/U**, **1KD-G** i **2KD-G**, ustalenie zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu na terenach **1ZP**, **2MW/U**, **3MW/U** oraz lokalizację drzew na terenie **2ZP** w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew.

Na wszystkich terenach ustalono ochronę drzew i krzewów (a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń) i możliwie wysoki udział powierzchni biologicznie czynnych, z jednoczesnym nakazem zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów.

Ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz dostęp do sieci – co eliminuje zagrożenia dla warunków gruntowo-wodnych. Wprowadzono również ustalenia w zakresie retencji i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych (z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych), co pozwoli na zwiększenie możliwości retencyjnych terenów.

Zapewniono możliwość przewietrzania terenu i zapewniono, poprzez ww. ustalenia w zakresie sieci infrastruktury technicznej, możliwość wyeliminowania w nowej zabudowie potencjalnych źródeł zanieczyszczania powietrza. Ostatecznie – z uwagi na potrzebę spójności z pozostałymi częściami mpzp „Jeżyce – Północ” – uwzględniono wymogi w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku, dotyczące zabudowy śródmiejskiej.

W związku z powyższym na obecnym etapie nie wskazuje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Ponadto, należy też pamiętać, że możliwość wprowadzenia odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w granicach projektu mpzp została ograniczona zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Ponadto, rozwiązania zaproponowane w analizowanym projekcie planu zostały dostosowane do spójnej koncepcji układu zabudowy i układu drogowego, stworzonego dla całego obszaru Jeżyc, objętego wspólną uchwałą w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce – Północ” w Poznaniu⁷⁰.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu i składa się z ośmiu części.

W pierwszej części omówiono przedmiot opracowania, podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny

⁷⁰ Uchwała NR XVII/186/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce – Północ” w Poznaniu

oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, kulturowe i krajobraz.

Obszar projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu położony jest w śródmiejskiej części Poznania, w północnej części Jeżyc i ograniczony nasypem kolejowym z linią nr 351, ul. Kościelną, ul. św. Wawrzyńca oraz ul. S. Żeromskiego. Powierzchnia projektu mpzp wynosi około 8,8 ha.

Sporządzenie analizowanego w prognozie planu miejscowego wywołane zostało uchwałą Nr XVII/186/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 30 sierpnia 2011 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce – Północ” w Poznaniu*. Uchwała ta dotyczy dużego fragmentu Jeżyc, położonego pomiędzy: linią kolejową nr 351 i ul. św. Wawrzyńca, ul. Kościelną, ul. J. H. Dąbrowskiego oraz ul. S. Żeromskiego. Z uwagi na dużą powierzchnię obszaru (57,8 ha), a także znaczne zróżnicowanie zagospodarowania poszczególnych fragmentów Jeżyc, koszty wykupu terenów pod lokalizację nowego przebiegu ulicy św. Wawrzyńca, trudne do przewidzenia skutki wyburzeń i zmian na terenach przemysłowych, w 2013 r. w trakcie prac projektowych zdecydowano o podziale projektu planu na sześć odrębnych części, oznaczonych symbolami od A do F.

Dla części oznaczonych symbolami od B do F plany miejscowe zostały już uchwalone w ubiegłych latach, natomiast niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy ostatniej części, oznaczonej symbolem A, położonej w północnej części obszaru objętego wyżej wskazaną uchwałą. W 2022 r. projekt planu dla części A został również podzielony, w wyniku czego wydzielono większą część A1, której dotyczy niniejsza prognoza oraz mniejszą część A2, która objęła jedynie niewielkie tereny w rejonie wiaduktu kolejowego.

W drugiej części prognozy opisano obecne zagospodarowanie analizowanego terenu. Poddano charakterystyce poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, gleby, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz klimat lokalny. W oparciu o dostępne informacje i analizy dokonano również oceny jakości powietrza, zasobów wodnych oraz klimatu akustycznego.

- Obszar projektu mpzp „Jeżyce – Północ” część A1 w Poznaniu obejmuje przede wszystkim tereny komunikacyjne, w tym drogowe – ul. św. Wawrzyńca (na odcinku od ul. Kościelnej do ul. S. Żeromskiego), fragmenty ul. Kościelnej i ul. Grudzieniec oraz teren kolejowy PKP (przez który przebiega nasyp kolejowy, na którym łączą się dwie linie: nr 351 relacji Poznań Główny – Szczecin Główny i nr 354 relacji Poznań Główny – Piła Główna), a także nieliczne tereny zabudowane (położone głównie pomiędzy starym a nowym odcinkiem ul. św. Wawrzyńca), nieużytki porośnięte gęstą zielenią oraz jeden teren zieleni urządzonej, położony w pasie rozdziału ul. Kościelnej, czyli skwer im. M. Paradowskiej.
- Pod względem geomorfologicznym obszar projektu mpzp zlokalizowany jest na południowym stoku szerokiej rynny subglacialnej, wykorzystywanej przez rzekę Bogdanę, przepływającą po północnej stronie od obszaru projektu planu, stanowiącą lewostronny dopływ rzeki Warty. Należy jednak podkreślić, że urbanizacja analizowanych terenów i ich otoczenia spowodowała zmianę cech konfiguracyjnych obszaru i zanik jego pierwotnej mikrorzeźby. Teren drogowy ul. św. Wawrzyńca oraz tereny zabudowane położone przy tej ulicy są stosunkowo płaskie, położone, w zależności od miejsca, na wysokości od ok. 66 do ok. 69 m n.p.m. Z kolei na terenie kolejowym znajduje się nasyp, charakteryzujący się znacznymi różnicami wysokości. Podstawy skarp znajdują się na rzędnych 68-69 m n.p.m., natomiast jego korona na wysokości ok. 75 m n.p.m. Zatem wysokość względna dochodzi do 7 m.

- W podłożu obszaru objętego granicą projektu mpzp udokumentowane zostały osady trzeciorzędu i czwartorzędu. Rynna subglacialna rzeki Bogdanki wypełniona jest holocenijskimi osadami akumulacji rzeczno-bagiennej i jeziornej, odłożonymi na grubej warstwie plejstocenijskich utworów wodnolodowcowych, z rozległymi seriami zastoiskowymi, stanowiącymi strefy koncentracji wód powierzchniowych i podziemnych. Ze względu na znaczną urbanizację analizowanego obszaru, współcześnie na stropie gruntów rodzimych występują grunty antropogeniczne o zróżnicowanej miąższości. Od powierzchni notowane są nasypy niekontrolowane, w skład których wchodzi: piaski różnofrakcyjne, gliny piaszczyste, piaski gliniaste, gliny pylaste, pyły piaszczyste, piaski próchnicze, żwiry, kamienie, humus, gruz ceglany, gruz betonowy. Lokalnie (w nasypie kolejowym) występowały tu też nasypy budowlane. Grubość warstw nasypowych jest zróżnicowana i wynosiła od 0,6 do ok 3,0 m w przypadku nasypów niekontrolowanych oraz co najmniej 10,0 m dla nasypu budowlanego (kolejowego). Pod warstwą nasypów zanotowane zostały warstwy gruntów spoistych, w tym plejstocenijskie osady zastoiskowe w postaci glin piaszczystych, glin pylastych, pyłów, pyłów piaszczystych, a także plejstocenijskie osady lodowcowe w postaci szarych, skonsolidowanych glin piaszczystych. W podłożu zanotowano również niespoiste, plejstocenijskie osady wodnolodowcowe w postaci piasków pylastych, drobnych, średnich i grubych. Zarówno osady zastoiskowe, jak i osady lodowcowe charakteryzują się średniokorzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi na potrzeby posadawiania obiektów budowlanych. Z kolei wodnolodowcowe grunty niespoiste charakteryzują się korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi i stanowią dobre podłoże do bezpośredniego posadowienia.
- Na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP), gruntów leśnych.
- Omawiany obszar stanowi powierzchnię w znacznej części antropogenicznie przekształconą i zabudowaną, na której występują głównie gleby antropogeniczne, które na skutek intensywnych prac ziemnych, chociażby związanych z rozległą rozbudową układu komunikacyjnego, uległy przekształceniom mechanicznym, geochemicznym, hydrologicznym i fizykochemicznym. Gleby w granicy mpzp charakteryzują się odczynem alkalicznym o pH mieszczącym się w przedziale 7,4 – 9,3.
- Obszar projektu planu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Bogdanka (RW60001018578) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060). W granicach projektu nie występują ciekły i zbiorniki wodne. W najmniejszej odległości od granic obszaru opracowania przepływa rzeka Bogdanka, stanowiąca lewobrzeżny dopływ Warty, wraz ze sztucznie utworzonymi stawami Sołackimi, zlokalizowanymi w obrębie parku Sołackiego. Na przeważającej części omawianego obszaru zwierciadło wód gruntowych występuje na głębokościach w przedziale od 2 do 5 m p.p.t., natomiast lokalnie notowane były płycej, w części wschodniej na głębokości od 1 do 2 m. Omawiany obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).
- Z uwagi na całkowite przekształcenie antropologiczne obszaru objętego projektem planu, został on pozbawiony autogenicznych zbiorowisk roślinnych, a występującą tu szatę roślinną stanowią bądź to planowo wprowadzone nasadzenia, bądź roślinność pojawiająca się spontanicznie w wyniku wtórnej sukcesji. Dużą część powierzchni analizowanego obszaru zajmuje zieleń urządzona towarzysząca układowi komunikacyjnemu tj.: nasypowi linii kolejowej, nowej ul. św. Wawrzyńca i ul. Kościelnej, w tym zieleń na skwerze Marii Paradowskiej. Nieco mniejsze powierzchnie zajmuje zieleń urządzona w otoczeniu zabudowy przy ul. św. Wawrzyńca oraz na parkingach przy tej zabudowie. Zieleń spontaniczna występuje na stosunkowo niedużych powierzchniach obszaru opracowania, obejmujących dotychczas niezabudowane i niezagospodarowane działki lub też na użytkowanych działkach z substandardową zabudową. Zieleń taka rozwija się też wtórnie na terenach, na których np. zakończono różnorodne inwestycje, m.in. w zakresie infrastruktury technicznej.

- Na analizowanym obszarze występują głównie przedstawiciele tych gatunków zwierząt, które dobrze przystosowały się do życia na terenach silnie zurbanizowanych, w warunkach odbiegających znacznie od siedlisk naturalnych, narażonych jednocześnie na wpływ wielu niekorzystnych czynników, takich jak np. hałas i drgania, generowanych z intensywnie uczęszczanych ww. terenów komunikacyjnych otaczających obszar planu. Tereny zurbanizowane sprzyjają występowaniu gatunków synantropijnych awifauny, takich jak: gołąb miejski (*Columba livia f. urbana*), sroka (*Pica pica*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*). Obecność i łatwa dostępność do śmietników przyciągają również gatunki takie jak: kawka zwyczajna (*Coloeus monedula*), wrona siwa (*Corvus cornix*), mewa śmieszka (*Larus ridibundus*). Z uwagi na bliskość terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na których funkcjonują przydomowe ogrody, na obszarze projektu mogą bytować zarówno gatunki żywiące się szkodnikami roślin, jak i te, które żywią się owocami, w tym m.in.: szpaki (*Strunus vulgaris*), kosy (*Turdus merula*), dzierlatki (*Galerida cristata*), kwiczoły (*Turdus pilaris*), sikorki bogatki (*Parus mjaor*). Spośród ssaków na terenach silnie zurbanizowanych bytować mogą głównie gatunki niewielkich rozmiarów, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), mysz zarosłowa (*Apodemus sylvaticus*), jeż (*Erinaceus europeaus*).
- Analizowane tereny, z uwagi na sposób ich użytkowania, nie stanowią źródła ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń powietrza. Za zanieczyszczanie powietrza atmosferycznego głównie odpowiedzialne są liniowe emitery zanieczyszczeń (drogi, linia kolejowa) oraz lokalne, indywidualne instalacje grzewcze w zabudowie zlokalizowanej w granicy projektu i w jego otoczeniu, odpowiedzialne za powstawanie emisji niskiej (powierzchniowej). Główne liniowe źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania stanowią drogi położone w granicy projektu – ul. św. Wawrzyńca i ul. Kościelna oraz ulice położone poza granicą projektu planu, takie jak ul. S. Żeromskiego/ul. Niestachowska, ul. M. Rodziewiczówny, K. Janickiego, S. Szczepanowskiego. Należy natomiast podkreślić, że wyniki wielu szczegółowych analiz stężeń zanieczyszczeń powietrza, prowadzonych na terenie Poznania w rejonie tras komunikacyjnych o podobnych parametrach i wskaźnikach natężenia ruchu pojazdów, w ramach ocen oddziaływania na środowisko realizacji inwestycji drogowych, w tym również analizy prowadzone dla ul. św. Wawrzyńca wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń substancji poza granicami pasa drogowego. Należy więc założyć, że również wzdłuż ulic położonych w granicy projektu mpzp nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.
- Część obszaru opracowania w stanie istniejącym podlega ochronie akustycznej w środowisku, na mocy przepisów odrębnych. Zlokalizowane w granicach projektu tereny wymagają ochrony akustycznej w środowisku, na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz rozporządzenia w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* – z uwagi na położenie na obszarze śródmieścia, którego granice wskazano w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania – jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców. Zarówno aktualna *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, jak i poprzednia *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*⁷¹, nie określiły zasięgów oddziaływania hałasu samochodowego ze zlokalizowanego w granicy projektu planu odcinka ul. św. Wawrzyńca. Badania hałasu samochodowego w rejonie opracowania objęły natomiast ul. Kościelną, ul. S. Żeromskiego i ul. K. Janickiego. Z analizy zasięgów hałasu drogowego wynika, że zasięg hałasu z ul. S. Żeromskiego obejmuje w granicy analizowanego projektu mpzp głównie teren komunikacyjny – ul. św. Wawrzyńca oraz dwa niewielkie fragmenty terenów mieszkaniowo-usługowych włączonych do projektu planu – pierwszy położony na przedłużeniu drogi wewnętrznej, biegnącej od ul. Nad Seganką i drugi położony przy ul. M. Rodziewiczówny. W przypadku pierwszego terenu, położonego bliżej źródła hałasu, poziomy hałasu drogowego od ul. S. Żeromskiego wynoszą: L_{DWN} – od 66 do ok. 70 dB oraz L_N – od 57 do ok. 60 dB. Natomiast w przypadku drugiego terenu, położonego przy ul. M. Rodziewiczówny, poziomy te wynoszą: L_{DWN} – od 57 do ok. 60 dB oraz L_N w przedziale od 50 do ok. 55 dB. Zatem tylko w przypadku pierwszego

⁷¹ Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

terenu dopuszczalne poziomy hałasu, ustalone dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, zostały nieznacznie przekroczone w porze nocnej. Zasięg hałasu z ul. Kościelnej obejmuje w granicy analizowanego projektu mpzp teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy ul. Kościelnej 45 oraz teren usługowy przy ul. Kościelnej 43 (Zagrody Bamberskiej). Na granicy tych terenów poziom hałasu drogowego osiąga wartości: L_{DWN} – ok. 66 dB oraz L_N – ok. 57 dB. Zatem obecne poziomy hałasu drogowego z tej ulicy nie przekraczają dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, ustalonych dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Hałas kolejowy od biegnących na nasypie linii nie przekracza dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, zarówno w porze dziennie-wieczorno-nocnej, jak i w porze nocnej.

- Na przedmiotowym obszarze znajdują się obszary i obiekty cenne kulturowo, w tym te chronione konserwatorsko, wpisane do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków.

Trzeci rozdział prognozy dotyczy analizy problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, w którym odniesiono się do następujących zagadnień:

- Na obszarze objętym projektem mpzp nie występują tereny objęte ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego. Obszarem prawnie chronionym położonym najbliższym projektowi planu jest obszar Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005 (SOO), w tym wchodzące w jego skład 3 schrony położone w obrębie Sołacza (przy ul. Mazowieckiej, przy ul. Wojska Polskiego oraz przy ul. Litewskiej - na terenie parku Sołackiego).
- Zwrócono też uwagę, że w granicach planu bytują gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową, w tym ptaki, wobec których obowiązują liczne zakazy określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, które należy respektować zarówno podczas realizacji ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań prowadzonych na obszarze bytowania chronionego gatunku.
- Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wody, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych oraz obszary ciche w aglomeracji. Obszar jest położony poza obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz poza terenami zagrożonymi ruchami masowymi ziemi.
- Analizowany obszar posiada dostęp do podstawowych sieci infrastruktury technicznej, dlatego nie występują tu ograniczenia dla rozwoju przestrzennego, związane z brakiem dostępu do infrastruktury w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, dostarczania ciepła i wody, usuwania ścieków i odpadów, teletechniki itp. Sieci o dużych parametrach na ogół powodują pewne ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, wywołane koniecznością zachowania wolnych przestrzeni nad (lub pod) daną siecią lub urządzeniem technicznym. W przypadku analizowanego obszaru ograniczenia takie dotyczyć mogą zwłaszcza: magistrali ciepłowniczej, kolektora kanalizacji sanitarnej, kolektora kanalizacji deszczowej, linii elektroenergetycznej 110kV.
- Ponadto, wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu oraz ich powiązaniu z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego planu miejscowego.

- Wniosek o sporządzenie mpzp dla obszaru Jeżyc złożyła Rada Osiedla Jeżyce. Dotyczył on potrzeby uporządkowania funkcjonalnego i przestrzennego terenów po zakładach produkcyjnych (np.: Goplany) oraz ich sąsiedztwa, ochrony tych terenów przed przypadkowym zagospodarowaniem, z wykorzystaniem istniejących powiązań przestrzennych i walorów historycznych. Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem sporządzenia mpzp jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z zachowaniem ładu przestrzennego. Szczególnie istotne jest określenie parametrów zabudowy dla nieruchomości położonych między nową i starą ulicą św. Wawrzyńca, które w znacznej części nie są docelowo zagospodarowane. Ustalenia analizowanego planu pozwolą też na podniesienie jakości przestrzeni przeznaczonej dla zabudowy mieszkaniowej, m.in. przez zabezpieczenie w granicy projektu odpowiedniego udziału zieleni, ochronę obszarów i budynków posiadających szczególne wartości kulturowe oraz określenie rozwiązań infrastruktury technicznej dla obsługi przedmiotowego terenu.
- Analizowany projekt mpzp składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000. Część tekstowa projektu zawiera zapisy dotyczące: sposobu przeznaczenia poszczególnych terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu (w tym zakazu zabudowy), zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej oraz parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów. W projekcie planu znalazł się również zapis ustalający stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.
- W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu ustalono:
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: **1MN/U** i **2MN/U**;
 - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej śródmiejskiej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: **1MW/U**, **2MW/U**, **3MW/U**, **4MW/U**, **5MW/U** i **6MW/U**;
 - tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1ZP** i **2ZP**;
 - teren infrastruktury technicznej elektroenergetyki, oznaczony na rysunku planu symbolem **E**;
 - tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G**, **1KD-L**, **2KD-L**, **3KD-L**, **4KD-L** i **KD-D**;
 - teren kolei, oznaczony na rysunku planu symbolem **kk**.
- W kontekście analiz prowadzonych w prognozie szczególnie istotne są ustalenia projektu w zakresie zasad ochrony i kształtowania środowiska, przyrody i krajobrazu, dla których ustalono:
 - ochronę drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym na terenach **kk**, **1KD-G**, **2KD-G**, **3KD-G** i **KD-D** nowe nasadzenia drzew dopuszcza się jedynie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
 - zachowanie drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu,
 - lokalizację drzew na terenie **2ZP** w wyznaczonych na rysunku planu miejscach orientacyjnej lokalizacji rzędów drzew,
 - zagospodarowanie zieleni wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia,
 - w strefach zieleni, wskazanych na rysunku planu, zagospodarowanie co najmniej 50% ich powierzchni drzewami, krzewami lub zielenią niską,

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych zapisami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
 - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
 - w zakresie kształtowania komfortu akustycznego:
 - zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców,
 - dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach wymagających komfortu akustycznego,
 - w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - dla terenów **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
 - dopuszczenie:
 - lokalizacji obiektów i urządzeń takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne,
 - zastosowania nawierzchni przepuszczalnych.
- Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.
- W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania z 2014 r. w granicach obszaru sporządzenia projektu mpzp wskazano:
- **MW/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej,
 - **kdG.4** – teren transportu – droga klasy głównej,
 - **kk.6** – teren kolejowy.

Natomiast w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania z 2023 r. w granicach obszaru sporządzenia projektu mpzp wskazano:

- **MW/U** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej,
- **ZP** – teren zieleni urządzonej
- **kdZ** – droga klasy zbiorczej,
- **kdL** – droga klasy lokalnej,
- **kk** – teren kolejowy.

Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne analizowanego projektu mpzp są zgodne zarówno z zapisami Studium z 2014 r., jak i Studium uchwalonego w 2023 r.

- Zaniechanie realizacji planu nie wpłynie znacząco na zmianę stanu środowiska analizowanego obszaru z uwagi na jego obecne znaczne przekształcenie antropogeniczne. Brak spójnych regulacji prawa miejscowego pomiędzy poszczególnymi częściami opracowywanego mpzp „Jeżyce – Północ” może jednak ograniczyć możliwość wykreowania pożądanego układu systemu zieleni miejskiej oraz uniemożliwić uzyskanie walorów krajobrazowych nawiązujących do historycznego dziedzictwa omawianego fragmentu Jeżyc.

W piątej części prognozy omówione zostały podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, a także lokalnym, istotne z punktu widzenia ustaleń projektu planu. W tym zakresie odniesiono się do następujących dokumentów:

- Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r.,

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1),
- Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020),
- Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020, z perspektywą do 2024 roku.

Rozdział szósty w całości poświęcono omówieniu potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazano również ustalenia projektu, których realizacja służyć będzie ochronie środowiska przyrodniczego oraz ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko.

Realizacja ustaleń mpzp powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze i intensywności. Negatywne oddziaływania na środowisko wystąpią na terenach, na których realizowane będą nowe inwestycje budowlane związane z lokalizacją nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej, rozbudową układu komunikacyjnego i sieci infrastruktury technicznej. Zmiany wynikające z realizacji analizowanego planu będą obserwowane długofalowo w zakresie podstawowych elementów środowiska.

Do trwałych lub długoterminowych oddziaływań na środowisko zaliczono:

- ingerencję w rzeźbę terenu (wykopy, niwelacje terenu) i warunki gruntowo-wodne (m.in. zagęszczenie podłoża),
- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntu w miejscach realizacji zabudowy, dojazdów, miejsc postojowych,
- zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych za pośrednictwem kanalizacji deszczowej,
- usunięcie części istniejącej zieleni w miejscach realizacji nowej zabudowy i elementów towarzyszących zabudowie oraz z tego wynikające ograniczenie zasięgu dotychczasowych siedlisk zwierząt,
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu w związku z prognozowanym wzrostem natężenia ruchu wewnątrz obszaru planu, wynikającym z funkcjonowania nowych terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej śródmiejskiej lub zabudowy usługowej.

Realizacja ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania środowiska i przyrody pozwoli na pewne ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie pojawią się w konsekwencji wprowadzenia na tereny nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania. Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków dla środowiska będzie jednak precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego, zwłaszcza tych w zakresie ochrony środowiska oraz restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni. Istotnym warunkiem zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska będzie przestrzeganie zapisów określających maksymalną powierzchnię zabudowy działek budowlanych, utrzymanie co najmniej minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych terenach oraz wprowadzanie nowej zieleni na wszystkich nieutwardzonych fragmentach terenów.

Wprowadzana zieleni powinna składać się z jak największej ilości drzew i krzewów, zróżnicowanych gatunkowo, złożonych głównie z gatunków rodzimych, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych oraz specyficznych warunków miejskich. Skład gatunkowy, gęstość nasadzeń i fizjonomia zieleni powinny być dostosowane do pełnionych funkcji, zarówno środowiskotwórczych, sanitarnych, jak i estetycznych.

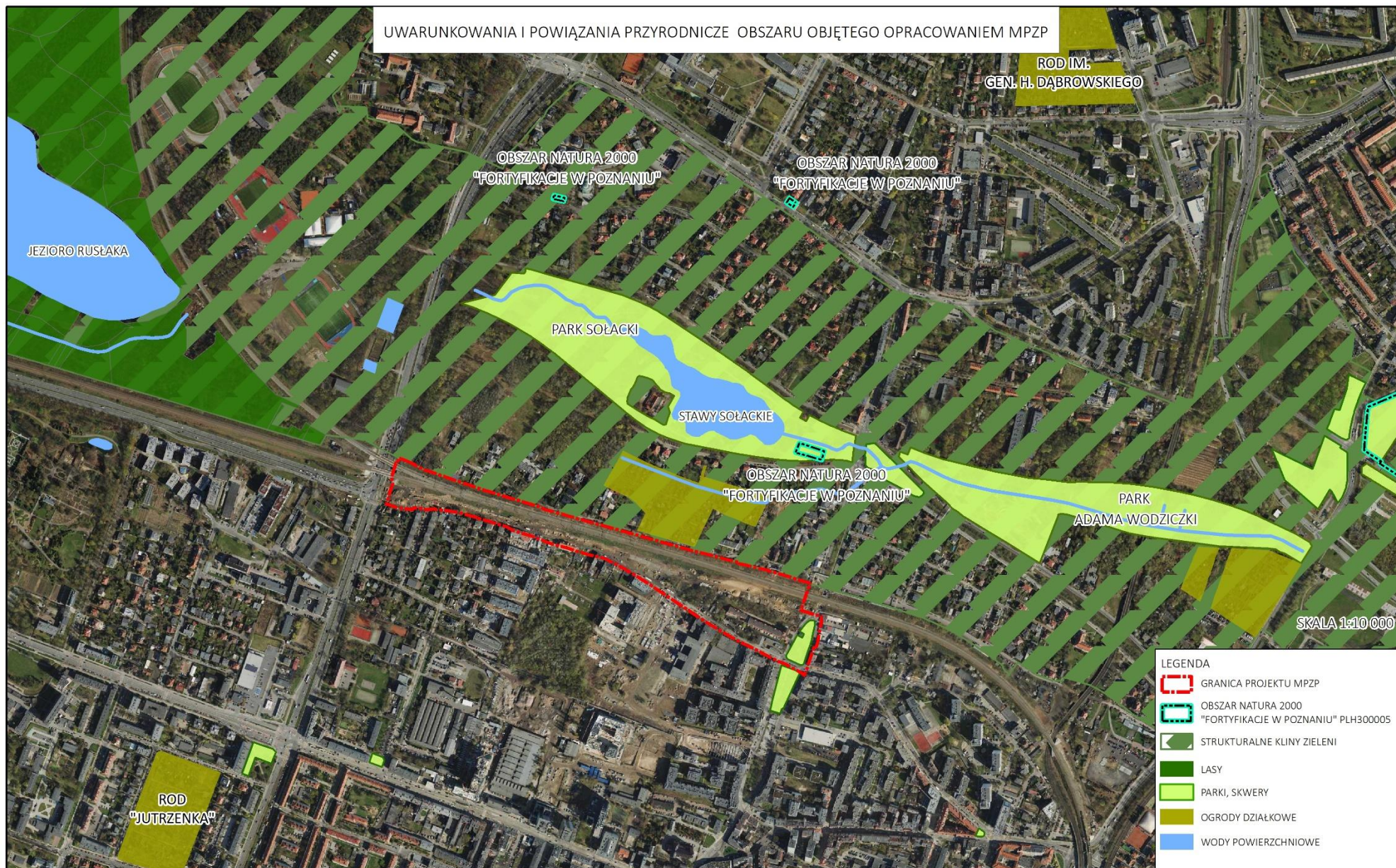
W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko, która może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMS, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym. W kontekście ustaleń omawianego projektu planu i jego uwarunkowań środowiskowych, zwrócono też uwagę na konieczność monitorowania:

- utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych lub terenów, a także zachowania określonych wskaźników zabudowy na terenach, na których dopuszczono jej realizację – realizowane na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę,
- zapewnienia optymalnych warunków gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej – realizowane zgodnie z częstotliwością sporządzania standardowej mapy hałasu dla miasta, jeśli będą wykonane dla ulic, zlokalizowanych w granicach projektu planu.

W części ósmej wyjaśniono brak konieczności proponowania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w analizowanym projekcie planu. Wskazano też, jakie w trakcie prowadzenia prac projektowych rozważano możliwości zmiany bądź rozwinięcia części ustaleń planu w zakresie ochrony i kształtowania poszczególnych komponentów środowiska.

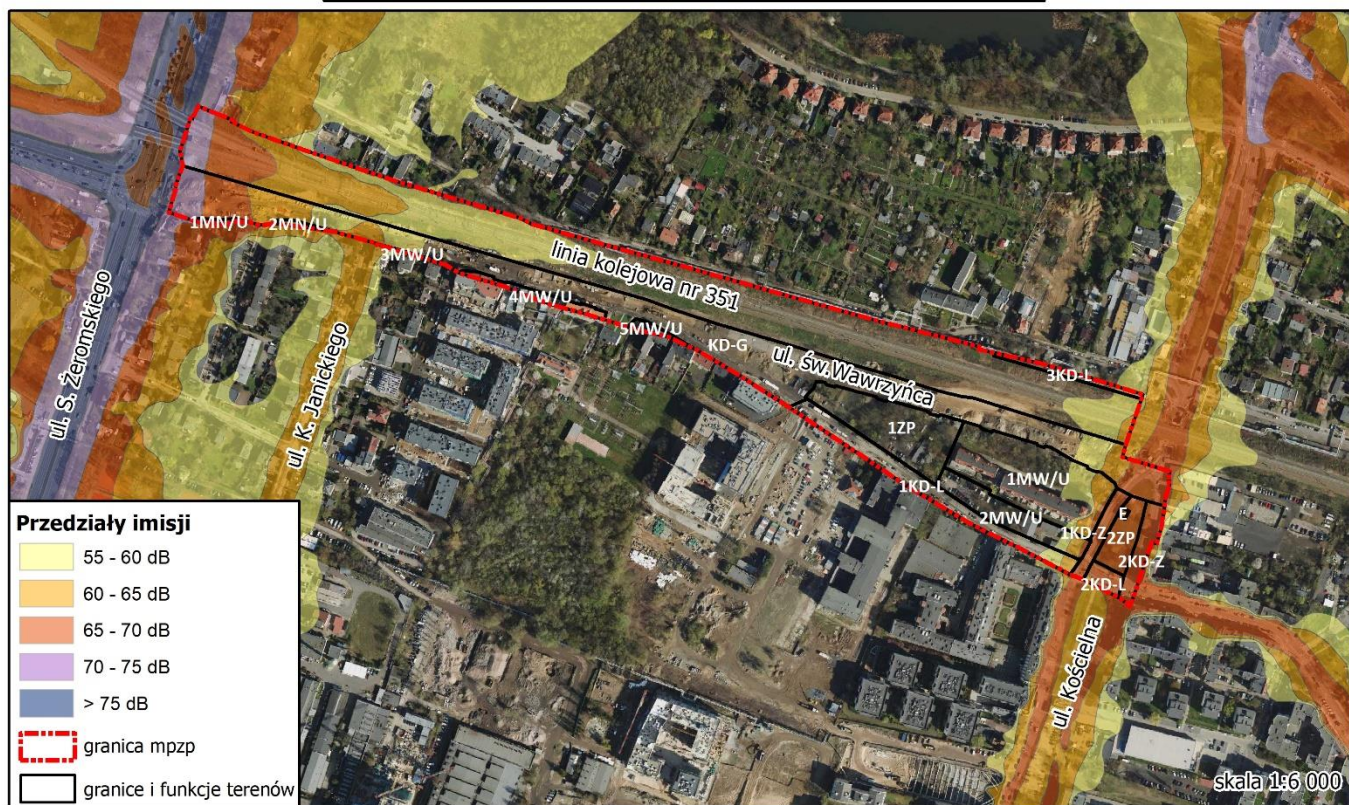
GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM MPZP
NA TLE ORTOFOTOMAPY MIASTA POZNANIA

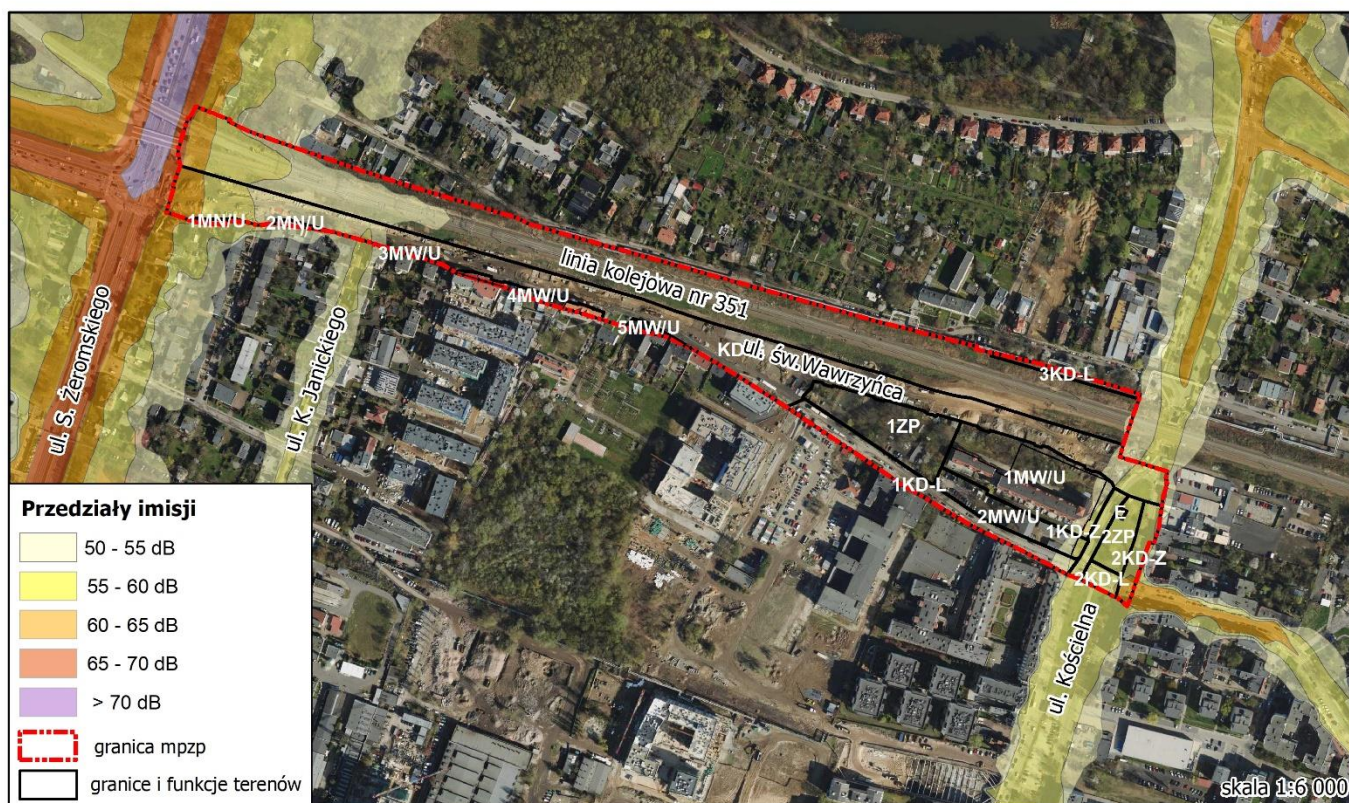

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU SAMOCHODOWEGO
W PORZE DZIENNO-WIECZORNO-NOCNEJ (LDWN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

ZAŁĄCZNIK NR 3

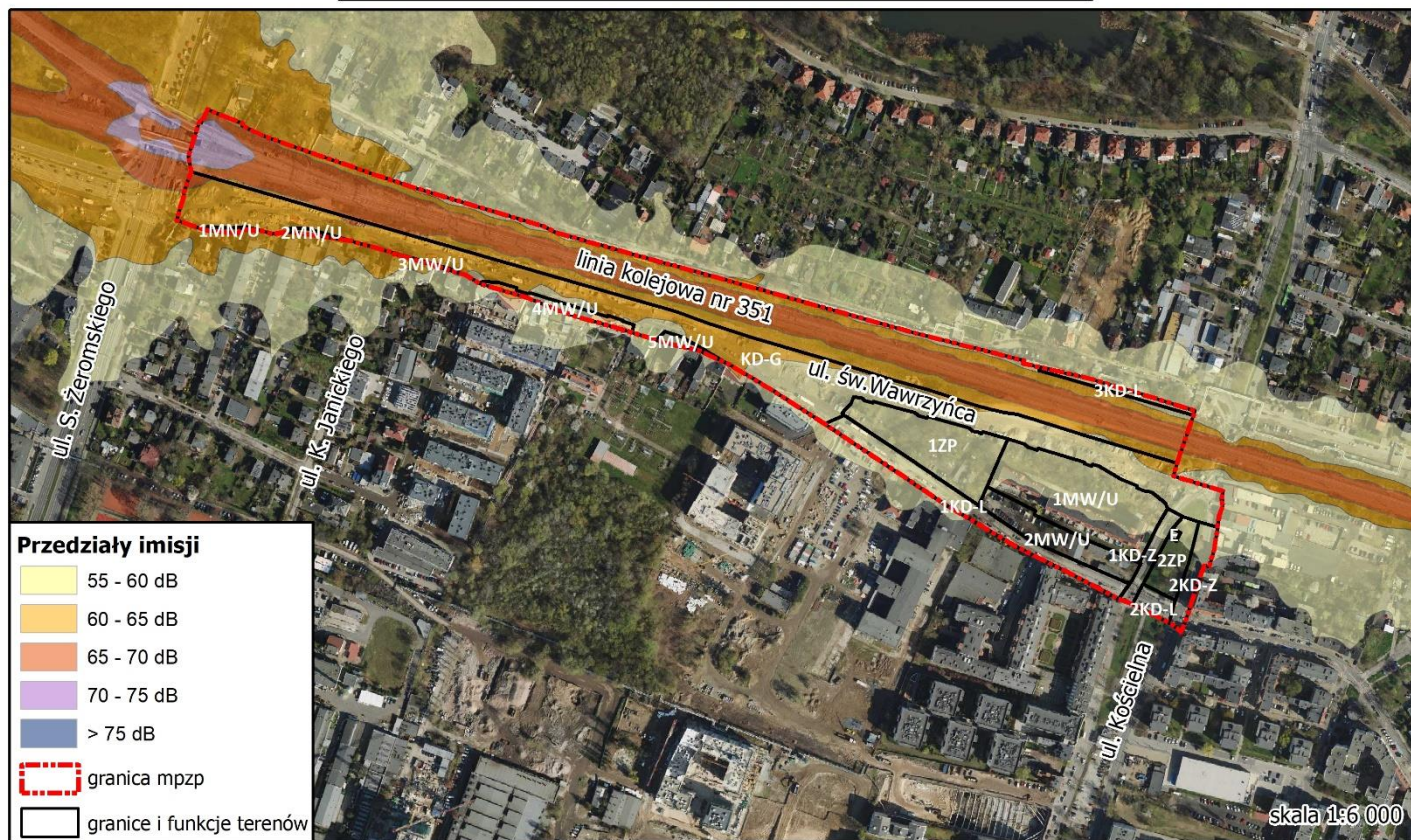

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU SAMOCHODOWEGO
W PORZE NOCNEJ (LN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

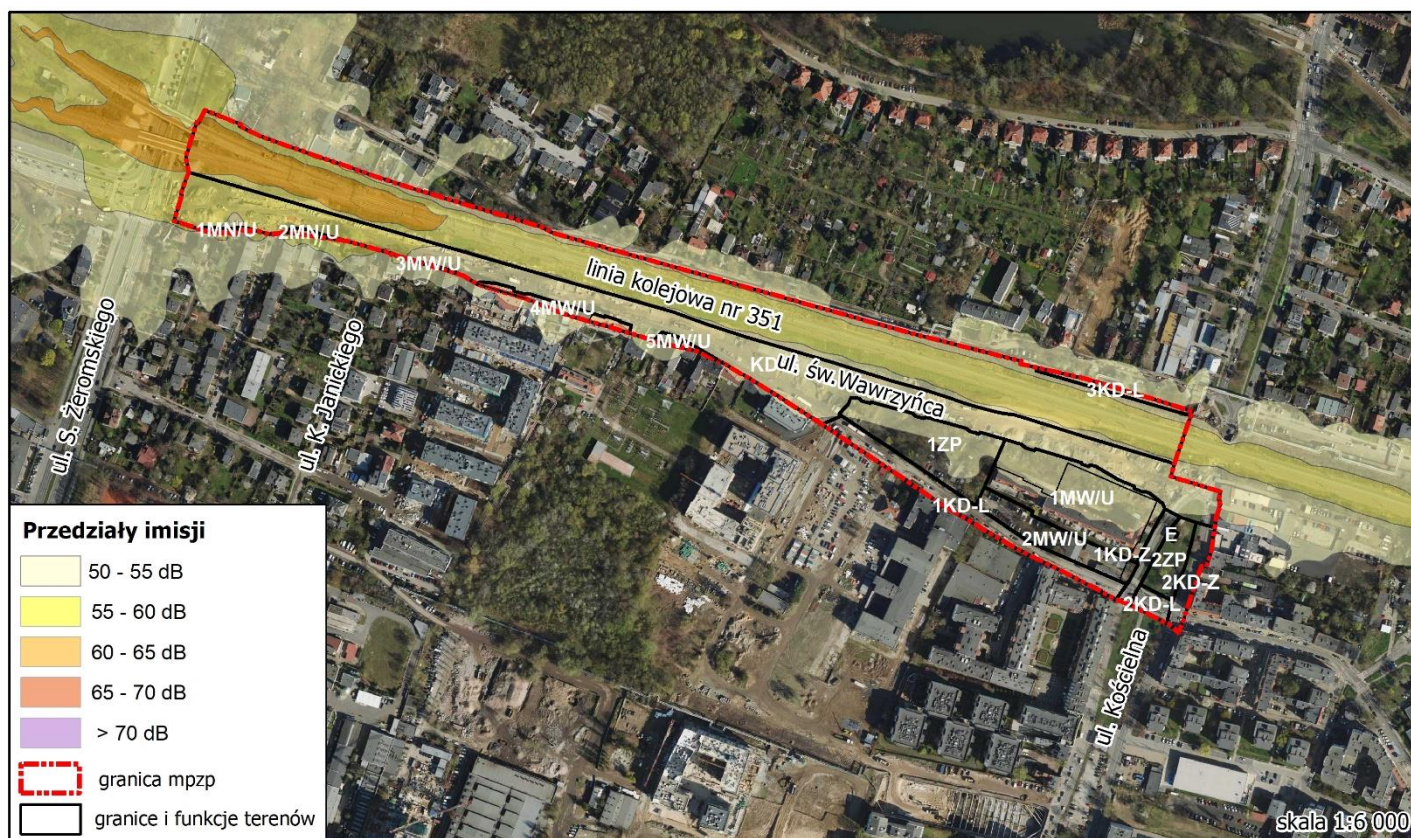

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU KOLEJOWEGO
W PORZE DZIENNO-WIECZORNO-NOCNEJ (LDWN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

ZAŁĄCZNIK NR 4

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU KOLEJOWEGO
W PORZE NOCNEJ (LN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

Poznań, 28.07.2023 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których jest mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.